

ČRNOMELJ – Danes bo zasedala občinska konferenca Zveze komunistov, na kateri bodo volili nov komite in organe konference, sprejet pa bo tudi akcijski program za čim uspešnejše delo komunistov.

KOČEVJE – V torek je obiskal Kočevje predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher in se pogovarjal s predstavniki gospodarskega in političnega življenja v občini. Obiskal je tudi podjetje ITAS.

BREZICE – Komunisti se bodo danes popoldne zbrali v prosvetnem domu, kjer jih bo delegat Ludvik Golob seznanil s sklepi 2. konference ZKJ.

METLIKA – V torek popoldne je gadjia vendaric prilezla na plano in, čeprav brez večjega spektakla, le pokazala, da še živi in diha. Seveda s pomočjo kachejke stine...

„Gre za stabilizacijo na vseh ravneh, tako v podjetju kot v zvezi,“ je dejal član predsedstva SFRJ inž. Marko Bulc med obiskom v Novolesu 12. februarja. Levo od njega sedi Jože Knez, direktor Novolesa. (Foto: I. Zoran)

INŽ. MARKO BULC O GOSPODARSKI STABILIZACIJI

Analiza dela, treznost pri načrtih

Član predsedstva SFRJ inž. Marko Bulc je med enodnevnim bivanjem v novomeški občini obiskal Novoteks in Novoles ter se pogovarjal s predstavniki občinske skupščine in občinskim političnim aktivom

„Samo s kritično analizo lastnega dela na vseh ravneh – od zveze do delovne organizacije – in z dobrimi načrti, v katerih bomo zajeli samo to, kar se da uresničiti, se bomo znašli na poti, ki vodi v resnično stabilizacijo gospodarstva,“ je poudaril član predsedstva SFRJ inž. Marko Bulc 11. februarja v Novolesu v Straži, kjer je skupini komunistov in delavcev govoril o političnem in gospodarskem položaju Jugoslavije in o nalogah komunistov po drugi konferenci ZKJ.

V Novoteksu, ki ga je obiskal pred tem, se je inž. Bulc zanimal za proizvodnjo, delovne odnose, delo mladih, za kadre in podobno. Direktor inž. Avgust Fajfar ga je seznanil s tem, da je Novoteks po bruto prometu tretji med jugoslovanskimi tekstilci. Proizvodno so v zadnjih letih nekajkrat povečali. Lani so se uveljavili z izvozom konfekcije (120.000 hlač), Zamrznitev cen jih ni bistveno prizadela. Inž. Marko Bulc jim je svetoval, naj bi občasno analizirali svojo samoupravno prakso, najprimernejše bi bilo to napraviti ob zaključnem računu.

Člana predsedstva SFRJ inž. Marka Bulca so že popoldne predstavniki občinske skupščine in druž-

beno-političnih organizacij seznanili z razvojem občine. Podatke o razvoju je dal visokemu gostu Marjan Simič, načelnik oddelka za gospodarstvo. Dejal je, da se družbeni proizvod poveča letno za 20 do 30 odstotkov, dohodek za 25 do 30 odstotkov, zaposlitev do 10 odstotkov, medtem ko je znašala lanska realizacija 2,6 milijarde dinarjev.

Novomeška občina se vidno uveljavlja tudi v izvozu, ki se vsako leto poveča za 60 do 100 odstotkov, tako da je prišlo lani na prebivalca (Nadaljevanje na 8. str.)

Še dve leti potrpljenja

Samo še do konca 1973. leta bo treba potrpeti, in že se boste lahko peljali po lepi asfaltni cesti od Impolce proti Krškemu. To zagotovilo so pred kratkim dali v Krškem predstavniki Cestnega sklada Slovenije.

ŠTIRISTOLETNIKA TRKA NA VRATA

Nazaj v posavske okvire

Začetek prireditev poleti – V vsaki občini spominsko obeležje – Septembra veliko zborovanje

Misel na osrednji spomenik kmečkim uporom v Posavju je se vedno živa, vendar ob spoznanju, da na kako izdatnejšo pomoč republike ni mogoče računati. Občine bodo to reševale v okviru svojih možnosti, njihov odgovor pa lahko pričakujemo po naslednji seji sveta posavskih občin.

Medobčinski odbor za proslavo 400-letnice je izoblikoval predloge za praznovanje puntarske obletnice na seji 11. februarja, ki ji je prisostvoval tudi predsednik prosvetno-kulturnega zbora skupščine SRS Miloš Poljanšek.

Prireditve, s katerimi se bo Posavje poklonilo spomenu na slovensko-hrvaški kmečki upor, so bodo začele s koncertom pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva (Koroške in Primorske) na sevniškem gradu junija letos. Istočasno bo v gradu odprta razstava o puntih.

V začetku septembra predlaga

odbor akademijo in veliko zborovanje v krški občini, verjetno v Kostanjevici. Recital bo snemala tudi televizija in ga še isti dan prenašala gledalcem po Sloveniji.

V odboru je tekla tudi beseda o tem, da bi v vsaki občini uredili spominsko obeležje. Za prireditve in za obeležja bodo zbirali denar na skupnem računu, s tem pa zagotovili, da le ne bi bili pretirano skromni in da se nobena od občin ne bi odrekla temu. Po Posavju bosta krožili dve razstavi: likovna s kmečkimi socialno problematiko in zgodovinska o kmečkih uporih, ki jo bo pripravil Posavski muzej.

1 DINAR
DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Prostovoljci iz Pečic, ki so med zimskimi počitnicami skrbeli za dobro počutje mladih smučarjev. Od leve na desno stoje: Mimica Grmšek, Mirko Godler, Kristina Omerzel in Melita Omerzel. Več o Kozjanskem preberite danes na 9. strani v reportaži „Življenje na koncu sveta“ (Foto: J. TEPPEY)

IZ MAGISTRSKÉ DISERTACIJE O KOZJANSKEM

Kaj lahko reši zaostala območja?

Odgovor: pospešen razvoj bližnjih industrijskih središč in prometne zveze – Vprašaj nad zastavljeno politiko in republiškim zakonom

To, kar je v svoji magistrski disertaciji ugotovil diplomirani ekonomist Vinko Prelog s celjskega Zaveza za napredek gospodarstva glede pospeševanja razvoja zaostalih območij Slovenije, je novost, ki postavlja pod vprašaj že zastavljeno politiko.

V dveh debelih knjigah obsega prvi znanstveni študij o Kozjanskem, v kateri je hotel predvsem ugotoviti, kaj Kozjansko je in kakšne razvojne možnosti ima, je prišel do spoznanja, da sedanji način spodbujanja gospodarstva v manj razvitih območjih ne bo rešil Kozjanskega.

Po njegovem mnenju Kozjansko nima stvarnih možnosti za gospodarski napredek v tem, da bi gradilo tovarne. Možni so le manjši obrati (brusilnica stekla v Kozjem, izdelovalnica copat na Planini ipd.) Ugotavlja, da bi bilo treba pospeševati razvoj obronkih industrijskih središč, kot so na primer: Krško, Sevnica, Laško. Z drugimi besedami povedano: ugotavlja, da bi bilo koristneje spodbujati naložbe v bližnjih industrijskih središčih pri manj razvitih območjih, ki jih je v Sloveniji

več, kot pa da delimo slovenske občine v manj in bolj razvite ter pospešujemo razvoj po občinah. S tem se potrjuje mnenje krškega poslanca dr. Jožeta Brileja, podpredsednika skupščine SRS in drugih, ki so predlagali, naj bi pospeševali gospodarski razvoj po območjih, ne po občinah. Zdaj je namreč po zakonu o pospeševanju razvoja manj razvitih tako, da bližnji industrijski kraji, ki bi lahko zaposlili več ljudi iz manj razvitih območij, niso deležni olajšav pri investiranju, če občina kot celota ne šteje med manj razvite.

M. LEGAN

V preteklih dneh je prevladovalo precej oblačno vreme z občasnimi padavinami. Temperature so bile nekaj nad dolgoletnim povprečjem.

Prevladovalo bo spremenljivo oblačno vreme brez večjih temperaturnih sprememb. Jutri ali v soboto bodo prehodno manjše padavine, nato bo ponovno suho vreme.

Močna odjuga je zadnje dni pobrala skoraj ves sneg na Dolenjskem. Poleg odjuge pa dež še pada. Zato sta Krka in Kolpa prestopili bregove in ogrožata nižinske domačije, ki se bodo kmalu „kopale“, če ne bo nastopilo hladno vreme. Na sliki: poplavljeni svet ob Krki pri Dobravi, kjer se ljudje vozijo s čolni po asfaltirani cesti. (Foto: S. Dokl)

Za kmečka posestva premalo kupcev - Posredovanje občine - Načrtovanje razvoja kmetijstva v zaselkih in vaseh

„Posestva ne morem več obdelovati, ker sem prestar, davek pa bi moral plačati. Tudi odprodajati ga ne morem, ker ni kupcev. Kako naj plačujem prispevke, ko se za kruh in obleko nimam dovolj?“ Taka vprašanja so vse pogostnejša. Kmetijske zadruge in kombinati ne marajo kupiti kmečkih posestev. Z nakupi zemljišč pa zvečujejo svoje kmetije le zelo redki kmetje. Kmetijskih zemljišč ni dovoljeno prodati nekmetom, ki bi si želeli zgraditi hišo ali vikend. To je začasno prepovedano s posebnim republiškim predpisom, pozneje pa bo urejeno z novim zakonom o dedovanju zasebnih posestev in kmetijskih zemljišč. Čeprav bodo mala posestva izvzeta, bo gradnja letoviških hišic gotovo omejena le na določena območja, da kmetijstva ne bi še bolj drobili.

Pri prodaji posestev ali posameznih kmetijskih zemljišč so precejšnje omejitve. Te pa ne bi bile koristne za kmetijstvo, če hkrati ne bi bilo poskrbljeno, da bi bila vsa zemljišča dobro obdelana. Obdelujejo jih lahko le tisti kmetje, ki so še pripravljene preživljati se s kmetijstvom, če se bodo razmere izboljšale. To vemo že precej časa. Premalo pa je bilo narejenega za uresničevanje tega.

O občinskih zemljiških skladih smo že precej slišali. Treba pa jih bo tudi ustanoviti. Prevzemali naj bi zemljišča in kmečka posestva, ki jih lastniki ne morejo obdelovati niti prodati. Seveda za ustrezno odškodnino - odkupno ceno ali zakupnino - da bi lastniki dobili sredstva za preživljanje. Po-

sredovali pa bi jih tistim kmetom, ki bi jih hoteli obdelovati. Naloge sklada so precej jasne, ngibajo le, kje dobiti denar za njegovo poslovanje.

Dva nova republiška zakona, ki bosta verjetno kmalu sprejeta - o starostnem zavarovanju kmetov in o dedovanju zasebnih posestev - bosta spodbujala občinske skupščine, da čimprej uredijo poslovanje zemljiškega sklada. Spodbuda bo temeljila na njihovih gmotnih koristih, zato je menda ne bodo sprejemale.

Občinske skupščine bodo morale plačevati prispevke za starostno zavarovanje tistih kmetov, ki sami ne bodo mogli. To lahko vknjizijo na njihova posestva in če bodo dovolj velika, dobijo povrnjeno po smrti

TELEGRAMI

TEHERAN - Pred vojaškim sodiščem v Teheranu se je začelo sojenje tretji skupini pripadnikov perzijske levičarske organizacije. Tožilec je zahteval smrtno kazen za štiri od skupno enajstih obtoženih.

BUDIMPEŠTA - V Mohaču se je večer začela tradicionalna proslava hrvatskega in sploh južnoslovanškega prebivalstva, ki živi v sosednji Madžarski.

BEJRUT - Sirska vlada je znova pozvala vse državljane, ki so se v zadnjih letih izselili, naj se vrnejo in jim zajamčila vse pravice.

MOSKVA - Prvi sekretar madžarske partije Janoš Kadar je zaključil tridnevni obisk v Sovjetski zvezi. Z Leonidom Brežnjevim se je pogovarjal o dvostranskih odnosih.

BEOGRAD - Podpredsednik zunanje-političnega odbora zahodnonemškega bundestaga Kurt Matik je na obisku v Jugoslaviji kot gost zvezne skupščine. Večera je pogovarjal z Bogdanom Osolinikom.

WASHINGTON - Mednarodna družba „Comsat“ je sinoči spo-

ročila, da je novi satelit za prenašanje informacij „Interstat-4“ začel delovati. Prenasa lahko 5000 telefonskih pogovorov in 12 raznih televizijskih programov.

SANTIAGO - Čilski predsednik Allende je izjavil, da njegova vlada nikoli ne bo dala neki tuj državi vojaških oporišč na svojem ozemlju.

HAVANA - Mehiki zunanji minister Rabasa je sporočil, da je Mehika kot četrta latinsko-ameriška država navezala odnose z LR Kitajsko.

PARIZ - Delegacija 137 članov ameriških mirovnih organizacij je poslala predsedniku Nixonu brzojavko, v kateri zahteva, da ZDA takoj ustavijo letalsko divjanje v Indokini.

AMAN - Več sto prebivalcev, ki so jih izraelske oblasti pred nedavnim pregnale z zasedenega arabskega ozemlja, je začelo pred sedežem mednarodnega Rdečega križa v Amanu gladovno stavko zaradi „samovoljnega sklepa okupacijskih oblasti“.

Ameriški senator Edward Kennedy je prispel v Dako, prestolnico Bangladeša, kjer so ga burno pozdravili med njegovim govorom (na sliki) študentom na univerzi v Daku. Z njim sta prispela tudi soproga Joan in nečak Joseph, sin pokojnega senatorja Roberta Kennedyja. V New Delhiju so sporočili, da bo Bangladeš kmalu obiskala tudi Indira Gandhi. Kennedy je prišel v Bangladeš zato, da bi na kraju samem prepričal o pomoči in podpori, ki jo Bangladeš nujno potrebuje. (Telefoto: UPI)

tedenski notranjepolitični pregled

V minulem tednu dni je bila dejavnost na notranje-političnem in gospodarskem področju dokaj razgibana - tako na republiški kot na zvezni ravni. Že takoj povejmo, da so se v teh dneh tako rekoč nepretrgano vrstile razprave o naših najpomembnejših sistemskih vprašanjih, nanašajočih se na bistvene točke našega trenutnega gospodarskega razvoja. Pri tem imamo kajpak najpoprej v mislih **SISTEM IN POLITIKO CEN**, razen tega pa še druga sistemsko vprašanja, ki so s tem „temeljnim kamnom“ naših trenutnih družbeno-ekonomskih nalog v najtesnejši zvezi.

Tokrat začetno naš vsakotedenski pregled dogajanja v minulih dneh z republiški dogodki. Konec prejšnjega tedna (v četrtek in petek) je zasedala republika skupščina, ki je imela tokrat pred seboj spet izredno obsežen dnevni red - saj so morali poslanci izreči svoje mnenje o zajetnem „zakonskem paketu“, ki pravzaprav pomeni temeljno usmeritev oziroma trdno zakonsko podlago za izvajanje **DOGOVORJENE DRUŽBENO-EKONOMSKE POLITIKE** v naši republiki za letošnje leto.

Vseh zakonov, ki so bili tokrat na dnevnem redu, razumljivo ne moremo na tem mestu niti naštet, kaj šele, da bi o njih povedali kaj več (saj gre vsega skupaj za več kot dvajset novih republiških zakonov). Povejmo le, da je obsegal tokratni „paket“ vse zakone, ki se nanašajo na letošnji **DAVČNO POLITIKO** v republiki, pa na stopnje prispevkov in taks za letos, skratka na vse tiste instrumente, ki bodo v letu 1972 uravnali naš družbeno-ekonomski razvoj na vseh področjih.

Ob tem je podpredsednik republiškega izvršnega sveta ing. Tone Tribušon nakazal nekaj predvidenih podatkov, ki z njimi računamo v letošnjih gospodarskih gibanjih v Sloveniji. Rast **DRUŽBENEGA PRODUKTA** bo letos nominalno nekoliko počasnejša kot lani - počasnejša za 7 do 8 % (kar pomeni, da računamo z rastjo nekako za 20 %). Ob tem naj bi celokupna vsota sredstev, ki so namenjena za delitev **OSEB-**

NIH DOHODKOV, v primerjavi z lanskoletno narasla nekako za 18 %, rast splošne in skupne porabe pa naj bi bila sočasno nekako za 16 % večja kot lani.

To je, naj poudarimo, ena bistvenih značilnosti vse naše letošnje družbeno-ekonomske politike: da bo namreč **PORABA V VSEH OBLIKAH** vseskozi rasla nekoliko počasneje od rasti družbenega produkta - kar je pravzaprav temeljni pogoj za uresničitev zastavljenega stabilizacijskega programa.

Ing. Tribušon je ob tem še posebej poudaril, da pomeni sprejeta republiška usmeritev družbeno-ekonomskega razvoja (repu-

skladu z novo vlogo, začrtano v spremenjenih ustavnih določilih - sestavljen resorno, se pravi po področjih, kar bo, po besedah Staneta Kavčiča, omočalo boljše povezavo med njegovo izvršilno-politično, upravno in strokovno dejavnostjo. Republiški izvršni svet ima po novem 19 članov (doslej jih je imel 14) in večina njegovih članov ima hkrati tudi funkcijo republiških sekretarjev za določeno področje. Na čelu republiškega izvršnega sveta so poslej - poleg predsednika Staneta Kavčiča - še trije podpredsedniki: dr. France Hočevar, ing. Tone Tribušon (ki sta bila oba že doslej podpredsednika IS) in pa dr. Aleksandra Kornhauser.

Na začetku smo omenili, da v teh dneh tako rekoč nepretrgano potekajo razprave na vseh ravneh o eni najbolj ključnih točk vsega našega družbeno-ekonomskega sistema (ključnih točk vsaj v tem trenutku, ko znani ukrepi ZIS proti nelikvidnosti in ukrepi v zvezi s stabilizacijo trga povzročajo precej hude krvi na vseh področjih gospodarstva), o zamotanih vprašanjih sistema in **POLITIKE CEN**. Nasploh lahko rečemo, da teh zelo razvejanih in medsebojno povezanih vprašanj gotovo ne bo lahko uskladiti (prav ta teden jih ima na dnevnem redu gospodarski zbor zvezne skupščine - pa bomo o njih kaj več lahko napisali prihodnjič), nedvomno pa je, da se jih bo treba lotiti razumno - saj bodo njihove rešitve terjale tudi določene (gotovo ne prijetne) omejitve oziroma obremenitve prav za vsa področja naše družbene zgradbe.

Sedanje kritike - spričo dosedanjih omejitvenih ukrepov zveznih organov - opozarjajo predvsem na hude težave **GOSPODARSTVA**, ki se mora otepati neprijetnih posledic zamrznjenih cen, ob tem pa kar najboljše gospodariti. Te kritike tudi opozarjajo na dokajšnjo lagodnost **NEGOSPODARSTVA**, ki se obnaša, kot da se ni nič zgodilo, in računata že naprej s porabo, s kakršno je lahko računalo v dosedanjih razmerah.

Tu bodo zvezni organi vsekakor morali narediti še nekaj nadaljnjih korakov (in nekateri so tako rekoč že napovedani), če bomo hoteli stopiti na trdno pot **STABILIZACIJSKIH GIBANJ** vsega našega družbeno-ekonomskega razvoja. Vsekakor lahko verjamemo, da letošnje leto ne bo nič kaj rožnato s stališča porabnikov (ki bodo morali vsekakor zategniti pas), pa tudi s stališča splošne rasti življenjske ravni ne - vendar lahko delimo prepričanje s tistimi, ki ugotavljajo, da so nam določene **OMEJITVE** v tem trenutku potrebne, da nam bo **BOLJE** jutri, da bomo stanje našega gospodarstva in s tem vred vsega družbenega razvoja zares postavili na trdne, zdrave temelje.

tedenski zunanjepolitični pregled

Velika Britanija je na robu velike domače krize, ki jo zaupnica Heathovi vladi v parlamentu ne more prav dosti omiliti. Zaradi stavke rudarjev, ki se vleče že tedne in tedne, je dežela delno ohromela. Vlaki vozijo nereditno, kurjave ni, električne energije primanjkuje... prihaja do tiste neverjetne situacije, da ena izmed najbolj razvitih držav tega sveta tone v popoln nered samo zato, ker ni enega izmed tisočev predmetov, potrebnih za njen obstoj. V tem primeru sta to premog, oziroma elektrika. Rudarji seveda stavkajo zato, ker zahtevajo večje plače in ponekod še boljše delovne pogoje, delodajalci pa na njihove zahteve zazdaj nočejo pristati. Opozicija silovito napada vlado, da je kriva za tako stanje v deželi in je v parlamentu tudi zahtevala glasovanje o zaupnici. To je vlada premiera Heatha sicer dobila, toda to je le slaba tolažba v sedanjem nič kaj vselem in rožnatem položaju. Zelo verjetno je, da bosta na koncu morali popustiti obe strani in da bo kompromis osnova za rešitev iz krize, ki zelo resno grozi industrijsko visoko razviti Veliki Britaniji.

Na Cipru znova vre. Krize se na tem otoku, ki je komaj dobrih sedemdeset kilometrov od Grčije, ponavljajo od časa do časa in vselej za nekaj časa pritegnejo naše pozornost, potem pa se umirijo. Na otoku živijo Grki in Turki in pravega sožitja med tema narodoma ni že dolgo vrsto let - če hočemo biti natančni, moramo reči, da ga pravzaprav sploh nikoli ni bilo. Ciprski predsednik Makarios bi rad izbojeval popolno samostojnost v odločanju, Grčija in Turčija pa bi radi (zaradi pripadnikov svojih narodov, ki živijo na otoku) dosegli večjo povezanost s tem koščkom sredozemske zemlje. Grčija je sedaj ponudila Nikoziji nekaj „predlogov“ (ki so v bistvu po sodbi nekaterih ultimati) za bodoče politično delovanje Cipra. Makarios na to seveda nikakor ne more pristati, saj bi s tem neposredno priznal svojo odvisnost od Aten. Toda za razliko od nekaterih dosti burnejših dni trenutno na Cipru vsaj ni preliivanja krvi in nasilja, ki je bilo sicer značilno za politično življenje otoka. Upamo, da bo tako tudi poslej, saj bi bile drugačne novice tragično ponavljanje drago plačanih naukov preteklosti.

V Washingtonu so objavili, da bo predsednika Nixona spremljala na Kitajskem zelo skromna ekipa - komaj trinajst diplomatom in državnikov. Razen tega so sporočili tudi nepopoln program obiska, iz katerega je razvidno, da bo potovanje res kar se da delovno in le

tedenski zunanjepolitični pregled

v najnujnejši možni meri „stično“. Richard Nixon pričel svojo turnejo 21. februarja, predvidevajo pa, da se bo z Mao Ce Tungom prvič srečal 26. februarja. Pred in po sestankov in razgovorov, ob strani sta se domenili, da skupno sporočilo izdano po končanem obisku in ne po, zelo verjetno je to edino sporočilo, zakaj v odnosih med obema silama je vendarle toliko znanj, da bodo mnoge lah-

svaj razumeli (vsekakor pa tudi odpravili) šele med razgovori. Ameriški predsednik medtem tudi objavil, da pravlja nekatere omejitve trgovanju s Kitajsko (pri čem se vedno velja prepoved izvoza za strateške materiale), kar se lagajo kot potezo dobre volje, ki naj v zadnjem trenutku najbolj ozračje pred prihodom Nixona na Kitajsko. Zanimanje je, da ves svet že tedne in tedne obirno poroča o vseh podrobnostih v zvezi s potovanjem kitajsko časopisje, radio in televizija pa sta doslej vsega kaj objavili približno toliko, kolik smo mi storili samo danes. V tem zelo omejenem prostoru našega vsakotedenskega zunanjepolitičnega pregleda! In več: večina Kitajcev sploh ne poznajo kakšen je lik ameriškega predsednika, saj njegova fotografija doslej niti enkrat še ni izšla v nobenem kitajskem časniku. Pekinga poročajo, da bo spet pripravljen do zadnje podrobnosti, prav tako pa tudi bivanje, pri čemer pa se za tanečen spored še niso domene in so gostitelji do podrobnosti pripravili več in več. Predsednik Nixona bo spremljal okoli 90 novinarjev, največje število tujih časnikarjev, ki kdajkoli hkrati obiskali LR Kitajsko.

Britanci v temi

Čeprav tečejo zadnje priprave na potovanje desetletja pozornostjo, pa se medtem neje od Kitajske, na vietnamskem bojišču nadaljujejo stroški ameriški letalski napadi. Ameriški bombniki odmetujejo bombe tudi na ozemlje Severnega Vietnamu in to kljub temu, da se je v Franciji pravkar končala velika mednarodna konferenca, na kateri so obdružili ameriško angaziranje indokitajskih bojiščih. Bombardiranje je, malone tik pred Nixonovim obiskom, ostro obsodil tudi Peking.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V minulem tednu dni je bila dejavnost na notranje-političnem in gospodarskem področju dokaj razgibana - tako na republiški kot na zvezni ravni. Že takoj povejmo, da so se v teh dneh tako rekoč nepretrgano vrstile razprave o naših najpomembnejših sistemskih vprašanjih, nanašajočih se na bistvene točke našega trenutnega gospodarskega razvoja. Pri tem imamo kajpak najpoprej v mislih **SISTEM IN POLITIKO CEN**, razen tega pa še druga sistemsko vprašanja, ki so s tem „temeljnim kamnom“ naših trenutnih družbeno-ekonomskih nalog v najtesnejši zvezi.

Tokrat začetno naš vsakotedenski pregled dogajanja v minulih dneh z republiški dogodki. Konec prejšnjega tedna (v četrtek in petek) je zasedala republika skupščina, ki je imela tokrat pred seboj spet izredno obsežen dnevni red - saj so morali poslanci izreči svoje mnenje o zajetnem „zakonskem paketu“, ki pravzaprav pomeni temeljno usmeritev oziroma trdno zakonsko podlago za izvajanje **DOGOVORJENE DRUŽBENO-EKONOMSKE POLITIKE** v naši republiki za letošnje leto.

Vseh zakonov, ki so bili tokrat na dnevnem redu, razumljivo ne moremo na tem mestu niti naštet, kaj šele, da bi o njih povedali kaj več (saj gre vsega skupaj za več kot dvajset novih republiških zakonov). Povejmo le, da je obsegal tokratni „paket“ vse zakone, ki se nanašajo na letošnji **DAVČNO POLITIKO** v republiki, pa na stopnje prispevkov in taks za letos, skratka na vse tiste instrumente, ki bodo v letu 1972 uravnali naš družbeno-ekonomski razvoj na vseh področjih.

Ob tem je podpredsednik republiškega izvršnega sveta ing. Tone Tribušon nakazal nekaj predvidenih podatkov, ki z njimi računamo v letošnjih gospodarskih gibanjih v Sloveniji. Rast **DRUŽBENEGA PRODUKTA** bo letos nominalno nekoliko počasnejša kot lani - počasnejša za 7 do 8 % (kar pomeni, da računamo z rastjo nekako za 20 %). Ob tem naj bi celokupna vsota sredstev, ki so namenjena za delitev **OSEB-**

Trd boj za stabilizacijo

bliska skupščina je na tokratnem zasedanju sprejela celotni „zakonski paket“, ki je bil predlagan v zvezi s tem, sočasno pa tudi letošnji republiški proračun) zanesljivo približevanje k **POSTOPNI STABILIZACIJI** v slovenskem, pa tudi v jugoslovanskem prostoru.

Podoben poudarek naši stabilizacijski politiki in razvojnim ukrepom, ki jih ob tem sprejemamo, je dal v svojem izjavljanju tudi ponovno izvoljeni predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič, ki je v nastopnem govoru pred poslanci vseh skupščinskih zborov nakazal naloge in delovno zasnovno **NOVEGA REPUBLIŠKEGA IZVRŠNEGA SVETA**; republiška skupščina je nov republiški izvršni svet, kot ga je predlagal Stane Kavčič, soglasno potrdila. Ta najvišji izvršilni organ v republiki bo poslej - v

Vse kaže, da bomo tudi letos v Metliki videli del mednarodnega spektakla Kmečke ohceti, kakršno so zelo uspešno organizirali lani (na sliki). V Metliki se že pripravljajo na prevoz nevestine bale. (Foto: R. Bačer)

Odjuga, ki je nenadoma nastopila, je spremenila ulice v Kočevju v prave potoke vode in snežne brozge. Komunala tudi tokrat ni dovolj učinkovito ukrepala, saj so se vozila in pešci s težavo prebijali. Vendar so vozniki bili do pešcev zelo obzirni. (Foto: F. Brus)

MILO SEVNISKO PODNEBJE — Minuli teden so bratje Prangeš — sledili so jim še drugi sosedje — raztovorili v Sevnici čredo 300 ovac. Pred bosansko zimo so odšli v Istro, sedaj nameravajo pasti ob poti mimo Karlovca, Jajca tja do doma okrog Travnika. (Foto: A. ZELEŽNIK)

Napredek povrtnin na Krškem polju

Lansko poskusno pridelovanje povrtnin na Krškem polju je dalo kljub posmehu nekaterih dobre rezultate. Semena in sadike raznih sort paprike je poklonila Zivilska industrija iz

Večja izbira povrtnin?

Kamnika: kmetje se zahvaljujejo, ker menijo, da bodo s pridelovanjem povrtnin več zaslužili.

Kumare so na srednje težki zemlji premagale sušno leto, čeprav jih niso zalivali. Rdeča pesa pa je dala najboljše rezultate na lahki, srednje peščeni zemlji, ki jo je v okolici dovolj. Za podobno pridelovanje se zanimajo zdaj tudi drugi kmetje na Krškem polju, ker dajejo tra-

dicionalne kulture s slabšim pridelkom manjši zaslužek. Živilska industrija iz Kamnika te dni končuje sklepanje pogodb s pridelovalci. Ta industrija tudi odkupi vse pridelke, preskrbi semena, nadzoruje pridelovanje, da embalažo in zagotovi prevoz. Lanski odnosi so bili odlični in zato lahko pričakujemo, da bodo tudi v bodoče taki. Cene so zagotovljene, izplačevanje je po dnevnih cenah, če so te višje od zagotovljenih. Letos bodo kmetom strokovnjaki povedali tudi več o škropljenju proti boleznim, o gnojenju, o uporabi herbicidov za zatiranje plevela in o drugih potrebnih stvareh za sodobno in kakovostno pridelovanje. Na Krškem polju zato menijo, da je uspeh že vnaprej zagotovljen.

IVAN ŠKOFIČANEC

Turizem

Zveza mladine Kočevje pripravlja ustanovitev „mladinske turistične agencije“. Na predlog počitniške zveze Slovenije naj bi takšni agenciji ustanovili na Dolenjskem še v Novem mestu in Brežicah ali Sevnici. Po tem predlogu naj bi te agencije imele stalno zaposlenega človeka, ki

Bo več mladinskega turizma?

bo organiziral izlete vseh mladinskih organizacij (tabornikov, jamarjev, počitniške zveze, mladinskih organizacij, fol itd.).

Prednost takega načina organiziranja izletov bo v tem, da bodo izleti za mladino cenejši. Zaradi nepoučenosti namreč zdaj mnoge mladinske organizacije ne izrabijo vseh regresov (popustov) za skupinske izlete. Podjetje SAP daje 30 odstotkov regresa, razen tega pa nadaljnjih 30 odstotkov še Počitniška zveza.

Mladina odhaja pogosto tudi na razna športna srečanja. Tudi prevoz, prehrano in nastanitve športnikov bo mogoče organizirati s pomočjo mladinskih potovalnih agencij. Razen tega naj bi ta agencija izposojala mladim še sotre, ki jih bo vsaka mladinska turistična agencija dobila od agencije „Mladi turist“.

Vodstvo kočevske mladine računa, da v začetku, posebno pa pozimi, kljub vsemu organizacija ne bo imela toliko prometa, da bi lahko stalno zaposlovala človeka. Zato nameravajo pri agenciji zaposliti nekoga le med sezono. Za tako delo nameravajo dobiti študenta. Agencija bo imela prostore pri SAP.

J. P.

V tovarniški trgovini BETI

Izvoz

Metliška tovarna BETI je dosegla svojevrstni rekord. Januarja 1972 imajo ves izvoz do avgusta meseca razprodan. Čeprav sodi podjetje med znane izvoznike, zlasti na konvertibilno področje, se kaj takega še ni zgodilo. Očitno na tujem trgu se narašča zanimanje za izdelke BETI.

Tudi na nedavnem sejmu mode v Ljubljani so doživeli izredno zanimanje domačin in tujih kupcev. Največ so naročili novo blago barvnega tiska in kopalke. Kljub temu da so zunanji dobavitelji zvišali cene reprodukcijskega materiala za 5 do 13 odstotkov in navzlic zaostrenim pogojem gospodarjenja, si v kolektivu vendarle ne obetajo slabše poslovne letine, kot je bila lanska.

Vsa tekstilna industrija se močno poteguje za odobritev višjih cen, v tovarni BETI pa si od tega ne obetajo omembe vrednih koristi. To pomeni, da cen svojim izdelkom ne nameravajo bistveno povečati. Rezerve iščejo znotraj kolektiva. Razmišljajo o tem, da bi delno zmanjšali obseg proizvodnje. Manj donosne izdelke kanjo opustiti in se v večji meri baviti s tistimi, ki prinašajo več dobička in katere trg pograblja z obema rokama.

Zaradi trenutno negotovih razmer v gospodarstvu letošnji proizvodni in finančni plan tovarne še nista utrjena. Dokler ne bo ustreznih predpisov, je letošnji plan, ki je sicer pripravljen, še v zraku.

Pri nas odziv — najslabši

Sporazum in mi

Kot je v Kostanjevici povedal dr. Franc Sunčič, tajnik sporazuma o poslovnem sodelovanju in oblikovanju cen goveda, mesa, mleka in mlečnih izdelkov, je za letos prijavljenih 15.000 telic za izplačilo premij in kar 118.000 pitancev za regresiranje prireje govejega mesa. Dodal je, da tako velike številke Slovenija ni dosegla niti takrat, ko je največ vlagala v kmetijstvo.

To je velik uspeh sporazuma in njegovega stabilizacijskega sklada, kar dokazuje, da sporazum vse bolj

dosega svoj namen: pomagati k redu na trgu in ustaliti razmere pri reji. Sporazum ni, kot nekateri zatrjujejo, sklenjen zato, da bi si rejci in klavnice pridobile izključno (monopolno) pravico, marveč predvsem, da bi z dogovorom odločili, koliko naj za svoje delo dobi rejec, koliko predelovalna industrija in koliko trgovina, da bi bili pravičnejši odnosi in več reda.

Ko vidimo, kako se sporazum uveljavlja, lahko samo obžalujemo, da je bilo zanj najmanj odziva prav pri nas na Dolenjskem in v Spod. Posavju, ki imata zaradi bližine Hrvaške in njenega tržišča svoje račune. Podpisniki sporazuma že obvladujejo v Sloveniji večji del proizvodnje, predelave in prodaje mesa in je prav mogoče, da se zna vse to Dolenjski in Posavju maščevati — pa čeravno v kmetijskih organizacijah mislijo, da jim bolj kaže stati ob strani.

M. L.

Kadar so malčki v skrbnem varstvu, se njihovi starši lahko zares uspešno posvetijo svojemu delu.

Otroško varstvo

Lani smo v novomeški občini dosegli lep napredek pri razvoju in utrjevanju otroških vzgojno-varstvenih ustanov. Zdaj delajo vzgojne ustanove v Novem mestu, Sentjernej, Žužemberku in Straži. V varstvu je nekaj več kot 500 otrok, starih do sedem let. To pomeni, da je v novomeški občini približno 10 odstotkov vseh otrok, starih do sedem let v organiziranem varstvu. Če zajamemo samo mestno območje, je v varstvu kar 20 odstotkov malčkov. Po vsem tem bi lahko sklepali, da bo za nekaj časa mir. Vendar ni tako: spet se čuti močan naval na ustanove, ki pa ne morejo sprejeti več otrok. Zvedeli smo, da se pritiski povečajo zlasti na spomlad, ko se dnevi daljšajo in zasebni stanovalci odpovedujejo malčkom gostoljubje. Najteže je z dojenčki, ki nimajo primernega varstva. Zato bo vodstvo vzgojnovarstvene ustanove v Novem mestu jeseni odprlo na Ljubljanski cesti pri starem vrtcu nov montažni objekt, v katerem bodo dobili nujno potreben prostor tudi dojenčki. Pridobili bodo sicer šest novih oddelkov, vendar se bodo zaradi nekaterih stanovanjskih skladov zmogljivosti povečale le za 100 otrok.

Največje težave so torej še vedno s prostori, nič manjše pa tudi z vzgojnim osebjem, ki ga ni dovolj. Samo v Novem mestu bi potrebovali 10 strokovnih delavcev, ki pa se še šolajo in bodo na voljo šele čez nekaj let.

Če dodamo, da je veliko malčkov v oskrbi tudi kje drugje, potem je varstvo naših najmlajših precej napredovalo, še vedno pa ne zadostuje vedno večjim potrebam v občini.

S. D.

credno je zapisati...

Statistične številke pripovedujejo, da je na slovenski univerzi sorazmerno malo dolenjskih študentov. To, da je nasploh iz revnejših in Ljubljani bolj oddaljenih območij manj študentov kot iz mest in bogatejših pokrajin, je za Dolenjce lahko bolj slaba tolažba.

Ob letošnjem kulturnem prazniku slovenskega naroda so študentske Prešernove nagrade dobili tudi nekateri dolenjski študenti. To je ponoven dokaz, da revnim ne gre zapirati poti do izvirov

Znanje

učedenosti, ker po znanju ne zaostajajo za vrstniki iz drugih krajev.

Znanje dobiva v naši samoupravljavski družbi upravičeno čedalje večjo veljavo. Zapirani možnosti za študij predstavlja prav gotovo pomembno poglavje socialnih razlik in razslojevanja. Zastali zato upravičeno zahtevajo, naj bi imela enake možnosti za dosego znanja tako otrok iz Ambrusa kot iz Ljubljane, belokranjski ali posavski malček, mariborski ali kranjski.

Na srečo se tudi na Dolenjskem zadnja leta študenti denarja, namenjeni izobraževanju tistih, ki stroškov za solanje sami ne zmorejo, spreminjajo v potoke. Povedano drugače: skladi za stipendiranje so res postali v večini občin tisto, kar tudi morajo postati. To pa se pravi, da so se začeli načrtno ukvarjati s politiko stipendiranja in da so tudi prevzeli v svoje roke — vsaj v pretežni meri — usodo šolskega napredka tistih, ki sami kljub želji po znanju zaradi pomanjkanja denarja nikoli ne bi dosegli zaželenega cilja.

Potem lahko upravičeno pričakujemo, da bomo imeli več študentov, da bo naša mladina lažje prišla do znanja in v šole in da bomo konec koncev imeli tudi več nagajencev na tem tako pomembnem področju življenja.

Na ZSJ so ugotovili, da pokojnine izgubljajo realno vrednost. A zdaj vidiš, kako so nam sindikoti potrebni! Brez njih tega ne bi nikoli izvedeli.

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 516 mlajših in 27 starejših prašičev. Prodali so 491 živali. Kupci so morali odšteti po 15 dinarjev za kilogram žive teže mlajših in po 9 dinarjev za kilogram žive teže starejših prašičev.

NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem je bil srednje živahen, kupci so prišli pretežno iz drugih občin. Naprodaj je bilo 673 prašičev, prodali so jih 497. Do 12 tednov stari prašiči so menjali lastnika, če je bil kupec pripravljen plačati 210 do 270 dinarjev, starejši pa so veljali 280 do 400 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Sto nevarnosti za kmeta

Včasih, ko je bilo vse kmetovo orodje le vile, motika in grablje, skorajda ni bilo mogoče govoriti o varstvu pri kmetovem delu. Čisto drugače pa je zdaj, ko je na kmečkih dvoriščih vse več strojev in naprav, ki so večkrat prave pasti za nesrečo. Vsakodnevna poročila dokazujejo, da opozorila niso odveč.

Ne bi ponavljali, da morajo biti stroji, vozila in orodje shranjeni v pokritih prostorih, da morajo biti urejeni, deležni redne oskrbe, opozoriti želimo na druga poglobljena načela, ki veljajo za varnost pri kmetovem delu.

Traktorji postajajo vsakdanjost. Toda četudi jih uporabljamo samo za poljska dela, morajo imeti brezhibno varnostne naprave: zavore, razsvetljavo in krmilo. Traktorist mora biti primerno oblečen in obut, ker sicer ne more varno upravljati vozila. Prepovedano je zaganjati in ogrevati motor v zaprtem prostoru, popravljati med tekom itd.

Previdnosti ni nikoli preveč, tudi pri drugih strojih, posebno pa še pri električnih napravah. Napeljava mora biti brezhibna, predvsem velja to za vlažne prostore, kleti, hleve, zlasti konjske, saj je znano, da so konji za električni tok najbolj občutljive domače živali. Če je napeljava pokvarjena, je najbolje poklicati strokovnjaka — električarja.

Za ljudi, zlasti otroke, so posebno nevarne naprave in kmetijsko orodje, ki ima ostru rezila ali odprte jermenice: slamo-reznice, kose, cirkularke, mlatilnice. Tu, kot kaže, opominjanja ne bo nikoli dovolj.

Z uporabo kemičnih strupov v kmetijstvu so nastopile nove nevarnosti. Spoštovati navodila in nasploh ravnati skrajno previdno, to je samo po sebi razumljiv preventivni ukrep, ki pa ga žal ljudje podcenjujejo. Če delamo s škropivi ali prašivi, ki so zdravju nevarna, ravnajmo previdno. Zaščitimo si roke, pa tudi kožo in dihala, ne jejmo in ne pijmo med delom, ne izpihavamo zamašenih razpršilcev z usti! Preostali pripravek lahko zlijemo samo tja, kjer ne bo mogel ničemu škoditi, seveda ne v potok, ker bi zastrupil življenje v njem.

Inž. M. L.

Biti kmet: sramota ali ponos?

Prekleto žalostno, če hišo zapusti še zadnji kmečki sin, zemljo pa prepusti ostarelim staršem — Ali bo res treba doživeti, da bo na poljih namesto pšenice in koruze rastle trnje in grmovje?

„Narod — enkrat blagoslovljen, devetkrat obsojen, kako si živel, kaj si doživel? Koliko je dolin in kotlin po teh lepih deželah, ne držale bi tiste krvi, ki je bila tod prelita. V curkih je tekla kri iz tvojih žil, napojila je zemljo za več klfater globoko, zato je ta zemlja rodila; in kadar si jedel sužni kruh, si jedel sam svoje meso in pil svojo kri. Močan si, o slovenski narod! Tisoč in petsto let krvaviš, izkrvavel nisi.“

Tako je pred nekaj šestdesetimi leti zapisal Ivan Cankar. In danes? V drugi svetovni vojni je bila zemlja še bolj napojena s krvjo — ali ne rodi več, ali se je res ne spleča obdelovati?

Naš narod je že od nekaj časa veljal za kmečkega. Kmet mu je bil stebel, ki ga ni nobena sila zlomila. Ko so turška kopita teptala polja in so gorele vasi, naš kmet ni obupal. Ni rekel: „Ne spleča se delati.“ Začel je znova. Ko mu je okupator požgal dom, odpeljal družino v izgnanstvo, je vzel s seboj prgišče domače zemlje — kot znamenje upanja. In če se je vrnil na ruševine, ni rekel: „Ne spleča se znova.“ Zaril se je v zemljo s podvojnjo močjo, z ljubeznijo si je postavil nov dom, ni se ustrašil zrtev, ni se sramoval žuljavih rok.

Danes je drugače. Naveličali smo se kmečkega dela, zahotelo se nam je avtomobila, traktorja. Kdo bi zameril kmetu, če se hoče dvigniti iz zaostalosti in zaziveti lepše!

Včasih so morali naši ljudje po kruh drugam. Zdaj mnogi ne gredo v službo iz potrebe, pač pa zato, ker bi radi hitro obogatili, prišli do nove hiše, avtomobila. V službo gredo gospodarji trdnih kmetij, ki so imeli včasih „delo in jelo“ za šest do deset ust, edini sin z ostarelim očetom in materjo. Čeprav ve, da „stara dva“ ne bosta mogla

obdelati zemlje, gre in ju zapusti, da mu ne bo treba delati od zore do mraka — v službo, kjer bo delal samo osem ur, pa „bo imela krava vsak mesec vsaj eno tele“.

Ali ni to žalostno? Kaj bo čez dvajset, petdeset let? Ali ne bo takrat namesto pšenice raslo grmovje po njivah?

Še bolj žalostno pa je, da iščejo mladi ljudje zaposlitev v tujini. Za marke je naprodaj njihovo delo, njihov materin jezik. Ali se res ne bi dalo malce potrpeti in za le malo manjši kos kruha delati doma? Včasih so rekli: novorojenček prinese kosček kruha v hišo, ali bomo zdaj od nebogljénčka zahtevali, da bo prinesel avto, stroj, hladilnik?

Ali ob vsem tem dovolj pomislimo: če bi se odpri grobovi iz naših gozdov, če bi spregovorili Rab, Gonars, Dachau, Auschwitz, če bi vstali okostnjaki, mučeni in sežgani v krematorijih — če bi se oglašili vsi, ki so umrli za svobodo in zakričali: „Še pomnite, tovariši! Kako lačni in prezebli smo umirali za skorjico kruha, še pomnite...“?

Mislím, da bi morali nekaj storiti, da bi zaustavili val izseljevanja — vsaj kmetov. Gospodarstveniki naj bi od obljub prešli k dejanjem! Velik korak je bil že dosežen z izenačitvijo pravic iz zdravstvenega varstva, a to je premalo. Marsikaj bi se

dalo napraviti, samo volje in poguma je treba. Naj spomnim, da tudi turisti ne bodo k nam hodili gledat tovarn in poslušat ropotanja strojev, še manj vdi-havati strupen dim iz tovarniških dimnikov — tega imajo doma več kot preveč. Lepota in mir — to jih privablja! Prav nič čisti pa nam ne bodo delale neobdelane njive in napol podrte kmečke hiše ter tu in tam kak skličen starček na poljski poti.

MARIJA ZEMLJAK

ZA VSAKO = GAR DOLENJSKI LIST

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prijaviteljem: ki jih pošljate za objavo v našem tedniku, pripišite svojo celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (spodpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost, napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

POJASNILO NA

»Pismo ljudskemu poslancu«

V 3. številki Dolenjskega lista z dne 20. 1. 1972 je bil pod naslovom „Pismo ljudskemu poslancu“ objavljen na 4. strani članek Ane Andoljšek iz Zirkovega dola. V pismu se obrača na poslanca tov. Milana Loštrika, direktorja KZSZ Celje.

Ana Andoljšek je sprejela v oskrbo svojega brata Jožeta Zupančiča, roj. 26. 8. 1920, konec leta 1969 na svojo željo in v sporazumu s svojci. Maja 1970 ji je bila dodeljena denarna pomoč.

Jože Zupančič izhaja iz kmečke družine. Domače posestvo meri okrog 10 ha in ga je po očetovi smrti leta 1970 prevzel brat. Sedajni lastnik posestva je v delovnem razmerju. Pri hiši uživa preužitke le brat Milan, ki je še sposoben za kmečka dela, mati pa ima po očetu družinsko vojaško vojno invalidnino in invalidski dodatek. Ta invalidski dodatek in invalidnina znašata po prečno mesečno 375 din. Jože, ki je

najbolj prizadet, ima izgovorjene le 3.000 din dediščine.

Andoljškova, ki je brata zastopala v zapuščinskem postopku, mu ni iz domačega posestva zagotovila niti najosnovnejših preužitnih pravic. Za oskrbo pa zahteva sedaj od občine vsaj 400 din mesečno, če pa to ne bo dobila, lahko damo brata kamorkoli.

Ali mora res družba skrbeti zanj, čeprav bi svojci to zmogli in so po zakonu o razmerju med starši in otroki to tudi dolžni? Poleg Jožeta in Andoljškove je namreč še 9 bratov in sester, ki so se tudi odpovedali dediščini v korist brata — prevzemnika posestva.

Naj še pojasnimo, da ima tudi Ana Andoljšek nad 17 ha posestva. Od 5 nepreskrbljenih otrok, ki jih navaja v pismu, so le še trije najmlajši šoloobvezni, medtem ko imajo starejši, kolikor se niso zaposlili v Sevnici za to dovolj možnosti.

Ker so kriteriji za dodeljevanje družbene denarne pomoči razmeroma strogi, denarne pomoči pa se zdaleč niso tako visoke, kot jo želi Andoljškova, njeni zahtevi ni bilo mogoče ugoditi, posebno še, ker imajo tudi druge dohodke. Denarna pomoč pripada le takim, ki so brez premoženja in brez svojcev, ki so že zanje dolžni skrbeti.

Glede uveljavljanja invalidske pokojnine pa tole:

Stranka je vložila zahtevek pri KZSZ Celje, in ne pri občini. Za uveljavljanje delovne dobe nima potrebne dokumentacije, s pričami pa je bilo to možno uveljaviti le do 31. 12. 1968. Za priznanje pokojnine morajo biti seveda izpolnjeni pogoji po zakonu o pokojninskem oziroma invalidskem zavarovanju. Pogoji so bili verjetno dosti bolj neposredno po prenehanju delovnega razmerja, kot pa po preteku nekaj let. Da je stranka morala že tolikokrat prisedovati, gotovo ni krivda referenta, ki zadevo rešuje, pač pa so zadržki razumljivi, saj ni predložila dokazov. Pravočasno bi lahko izdal še negativno odločbo.

Nacelnik oddelka za občno upravo in družbene službe
MIŠO KERŠIČ

Drugič »Čuden red«

Podpisani Franc Zlenar iz Damlja 6 sem v pisnih bralcev objavil članek »Čuden red v avtobusu«. Ker se je omenjeni vožnja pri meni pritožila, izjavljam, da jaz nisem nikogar videl, ki bi plačilo zahteval ali karto plačal od Črnoljca do Vinice. V članku pa so bile te vrstice napisane kot trditve. Vse drugo, kar sem prvič napisal, drži.

FRANC ZLENAR
Damlj 6

Ni vse črno v mladinskem klubu

Novomeški mladinski klub bo spet odprt v marcu — z novim vodstvom, disco klub z dosedanjim odborom pa se bo slej ko prej preselil

7. novembra 1970 je občinska konferenca ZMS v Novem mestu ustanovila mladinski klub, prepričana, da bo le-ta delal po načrtu, sprejetem na ustanovnem sestanku. V klubu so ustanovili sekcije, katerih dejavnost naj bi znotraj in navzven predstavljale novo vrsto delovanja mladim. V odboru so bili predvsem dijaki in zaposleni mladinci. Zal je zmanjkovalo prostega časa, da bi delo steklo do pičice po načrtu.

Klubski odbor in ustanoviteljica občinska konferenca se nista zavedala, da bo mladina sodelovala le v sekcijah, kjer ji dejavnost najbolj ustreza. Tako je disco klub preresel vse druge sekcije, ki so počasi začele odmirati. Slednjič se je tudi odbor kluba preimenoval v odbor disco kluba in o njegovi dejavnosti ni kaj slabega reči.

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljalci!

Veliko škodo bi naredil odboru disco kluba, če bi dejavnost ocenjevali na podlagi govoric, ki krožijo po Novem mestu, razširjajo pa jih ljudje, ki kluba sploh še niso videli in samo domnevajo, kaj se notri dogaja. Tudi po posameznikih ne gre kluba ocenjevati. Jasno je, da se hitro pojavi skupina nezadovoljnih, za nered pa je včasih dovolj en sam človek. Prav taki so pripravili odbor, da je v dogovoru z občinsko konferenco ZMS 7. januarja letos klub zaprt.

Na četrti seji predsedstva občinske konference (udeležili so se je predstavniki kluba in Franc Hočevar, ki pri republiški konferenci ZMS skrbi za razvoj mladinskih klubov) so sklenili, da se z odborom kluba pogovorijo in dogovorijo o nadaljnjem delovanju kluba, ki naj bi ga v marcu spet odprli. Predsedstvo je poleg tega sklenilo, da v klubu razvije tudi druge dejavnosti. Odbor disco kluba naj bi ostal tak, kot je bil pred ukinitvijo, medtem ko bi mladinskemu klubu morali izvoliti novo vodstvo.

Disco klub bo v kratkem dobil novo prenosno opremo in se namerava preseliti, vendar bo še vedno deloval kot sekcija mladinskega kluba. Prenosna oprema bo klubu omogočala gostovanje.

Občinska konferenca ZMS je na podlagi analiz in anket iz leta 1970 sestavila delovne načrte za sekcije na novo odprtega mladinskega kluba. Poiskati pa bo treba še ljudi, ki bodo delali v klubu. Računajo, da bi klub kdaj povečali in nastavili človeka, ki bi za primeren honorar

skrbel za to, da bo klub res tak, da bo koristen ve čini mladih.

MARJAN PAVLIN,
član predsedstva
obč. konf. ZMS
Novo mesto

To je plakati, ki pred turistično poslovalnico v Črnoljci vabi na Dunajsko drsalno revijo! Napisan je v nemščini, medtem ko slovenskega besedila ni zraven. Moje mnenje je, da ne le na Korškem, ampak tudi pri nas potrebujemo Marjana Šturma! (Foto: Boštjan Krže — Loka pri Črnoljci)

»Ima vsaka občina svoje zakone?«

V Dolenjskem listu št. 5. z dne 3. februarja 1972 je bil objavljen članek z naslovom „Ima vsaka občina svoje zakone?“, na katerega smo podpisani Ivanki Kokošar dolžni javno odgovoriti.

Prizadeta Ivanka Kokošar-Stariha iz Semic 56 se pritožuje čez odnos delavcev v davčni upravi. Češ da je bil njen mož vselej odpravljen z besedami: „Nimamo kaj govoriti.“ Res je, da je prinesel njen mož kupoprodajno pogodbo o nakupu nepremičnine. V vsaki kupoprodajni pogodbi je navedena tudi cena, za katero sta se dogovorila kupec in prodajalec.

V primeru Starihe naj bi bila dogovorjena cena na 6000 dinarjev, odmerjeni davek pa po izjavi prizadete 5000 dinarjev. Pojasnjujemo, da je treba vsako kupoprodajno pogodbo na davčni upravi registrirati ter odmeriti davek na podlagi vrednosti, ki jo stranki navedeta v pogodbi. Večkrat pa je tako prikazana vrednost dosti manjša od resnične cene. Na ta način se kupec oziroma prodajalec izogneta plačilu realno odmerjenega daveka.

Ce ugotovi pristojni referent, da vrednost nepremičnin ne ustreza resnični vrednosti, opozori stranko, da jima pogodba ne more registrirati, dokler ne bo cenilna komisija pri občinski skupščini ocenila sporne nepremičnine na kraju samem. To traja največ mesec dni po predložitvi kupoprodajne pogodbe. Na podlagi novo določene vrednosti izda davčni organ odločbo o plačilu daveka.

Cenilna komisija opravlja svojo nalogo po veljavnih predpisih, davčno službo pa odmeri davek po lestvici, ki je prav tako uradno določena. Ako se stranki sporazumeta o novi ceni nepremičnine, se tako delo opravi mnogo hitreje, saj se komisija lahko odloči pred strankama brez dejanske cenilnega postopka. Pripomniti moramo, da se tovariš Stariha s tem ni strinjal, temveč je zagrozil z odvetnikom.

Pogodbo je držal v rokah in nas zmerjal z žaljivkami, ki jih človek lahko sliši samo iz ust vinjene stranke. Nihče od delavcev na davčni upravi ni odmeril daveka po njegovi kupoprodajni pogodbi, ker stranka ni dovolila, da bi cenili.

Po vsej verjetnosti je na tako obnašanje Stariha dobil odgovor: „Nimamo kaj govoriti“. Ne more pa trditi, da nismo ravnali z njim tako, kot je naša dolžnost. Najprej smo ga lepo seznanili s postopkom, toda on je šel od nas globoko užaljen.

Cenilna komisija je v preteklem letu cenila nepremičnine v 63 primerih od skupno 369 vloženih pogodb. Re zultati pa so naslednji: stranke so v 63 primerih ocenile nepremičnine na skupno vrednost 573.032 dinarjev, cenilna komisija pa je določila novo vrednost v znesku 1.300.729 dinarjev. Mislimo, da je komentar o poštenosti v tem primeru odveč. Naj pripomnimo še to, da se je zoper novo cenilno vred-

nost pritožila le ena stranka, druge pa so svoje prave obveznosti skoro brez pripomb poravnale.

Prizadevamo si delati v skladu z zakonitimi predpisi in v interesu naše samoupravne skupnosti. Po mnenju Kokošar-Starihe ne nihče od nas sposoben obrazložiti zakone in občinske tarife. Take trditve so smešne. Res pa je, da za vrednost gozda, ki ga je kupil njen mož, ne vemo, in to lahko pripise samo svojemu možu, ki ni dovolil cenitve.

Ustava obvezuje občino, da organizira za občane vse potrebne službe, ki morajo delovati za potrebe občanov. Za take skupne potrebe pa je treba zbrati sredstva po merilih, ki so v veljavi. Kdor teh meril ne spoštuje in kdor se izmika plačilu družbenih dajatev, ni upravičen od družbe tudi kaj zahtevati.

Pripravljeni smo sprejemati kritiko, ki je upravičena, ne dovolimo pa, da bi nas kdo javno blatil (tudi borcem ne). V tem primeru pa gre za obtožbo, osnovano na izmikljanju plačila daveka do naše socialistične skupnosti.

Za davčno upravo
FRANC KOČEVAR

Krvoločna divja mačka

Združila je 10 Potočarjevih kokoši in dve raci — Uplenil jo je lovec Ivan Lavrič

Ivanu Lavriču, lovcu z Gor. Polja pri Straži, se je 5. februarja nasnehnila lovska sreča: ustrelil je namreč divjo mačko.

„Bilo je zgodaj dopoldne, ko so me prišli otroci iz sosedne vasi klicati, naj grem ubit mačko,“ pripoveduje Lavrič. Ker sem mislil, da gre za potegavščino, besed nisem vzel zares. Šele na prigovarjanje domačih sem vzel puško in odšel proti Strmolam. Tam pa sem izvedel, kaj se je zgodilo. Divja mačka se je namreč priplazila v Potočarjevo kurnico in zadržala deset kokoši in dve raci. Ko je zjutraj gospodar odprl kokošnjak, mu je mačka pobegnila. Ker je bil velik sneg, so jo vaščani lahko zasledovali. Njim sem se pridružil tudi jaz in v snegu gazil po sledi. Gotovo bi bil že odnehal, če mačka ne bi naredila takega pokola. Skoraj celo

uro sem oprezoval za njo, ko se mi je končno posrečilo približati se na primerno razdaljo. Pomeril sem. Mačka je padla z voje in se nazadnje še okopala v mrzli Krki. Izvezel sem jo iz vode moker, toda zadovoljen, saj sem si že dolgo želel, da bi ustrelil kaj podobnega. Ustreliti divjo mačko ni vsakdanja stvar, zato jo bom dal pripraviti.“

Kaj pa pravi Potočar? „Kot vsako jutro, sem tudi tistikrat med prvimi opravil odprl kokošnjak. Zagledal sem nenavaden prizor: kokoši so ležale druga poleg druge zadržane. Tako sem bil presenečen, da sem se dopustil, da je mačka pobegnila. Mačka je bila gotovo precej sestranada, da je mogla skozi luknjo v kokošnjaku. Samo dve kokoši sta še ostali živi.“

T. F.

Mihael Veble

Ko se je 27. januarja 1972 ob 21. uri pretregala nit življenja in je nehalo biti plemenito srce Mihaela Vebleta, kmeta in lovca iz Kapel pri Brezicah, se je narava takoj začela pripravljati za čim lepši pogreb svojemu občudovalcu in ljubitelju. S kristalno belim in kot puh mehkim snegom je začela pregrinjati polja in travnike, krasila je grmovje in drevesa, tlakovala cesto in pot, po kateri so bo vil žalni spreved. Tik pred pogrebom je sonce razgnilo zavese sivih oblakov, da je lahko s svojimi žarki obsijalo odprti grob.

Ce lo divji zajček se je postavil v akacije grm ob cesti, dva ali tri metre stran od poti, po kateri so nesli onemoglega lovca, ki mu je bil večkrat zaščitnik. Zajček se ni prestrašil ne žalne korčnice, ki jo je igrala kapelska godba, ne gasilske čete, ki je korakala v žalnem sprevodu, in tudi ne približno 30 lovecev, oboroženih s puškami, in ne ropota mrljiškega voza in številnih pogrebovc.

Narava se je poslovila. Znanci, prijatelji, sosedje in sorodniki pa nemo prisluškujemo ob tvojih gomili. Postal si nem, ne vidiš in ne slišiš nas, ne odgovarjaš nam več. Ne slišiš lovskega roga, ki te kliče. Ne slišiš več jedkih strelcev... Ves naš napot ob tvojem grobu je zaman. Žalostno in nemo smo odkorakali od tvojega groba: naj ti bo lahka domača zemlja!

M. POZAR
Maribor

Prečrnogledno kmetijstvo

Na članek „Ve kdo za izhod iz kmetov stiske?“, ki ga je napisal Vinko Dolinc z Bizeljskega in v katerem zelo kritično obravnava našega kmeta in celotno kmetijstvo, imam naslednje pripombe:

Mislím, da tovariš Dolinc preveč črno gleda na položaj našega kmeta, saj vidi samo slabe strani. Priznam, da se kmetom na splošno ne godi najbolje, vem pa tudi, da se danes mnogo naših kmetov vozi s svojimi avtomobili, da imajo pri hiši razne kmetijske stroje, pa tudi že pralne stroje in televizorje. Če si je naš kmet vse to nakupil iz izkupička za svoje pridelke, potem ne propada. Res je tudi, da marsikateri kmeta danes pritiskajo k tlom veliki davki, stroški za vzdrževanje številne družine, bolezen, starost ali slaba gospodarska poslopja. Takim kmetom bi res morali vsestransko pomagati in jim vsaj za nekaj let odpisati vse davke. Nikakor pa ne kaže, da bi razmere enega kmeta posplošili in davke vsem enako zmanjšali ali celo ukiniti. S tem bi nekateri zlezli višje, drugim pa tudi ne bi bilo dosti pomagano.

Tudi sama ljubezen do zemlje kmetu ne more pomagati, veliko pa mu lahko pomagata njegova iznajdljivost in podjetnost. Ker se je v zadnjih desetletjih v Sloveniji močno razvila industrija in vse kaže, da se bo razvijala še naprej, lahko pričakujemo, da se bo število naših kmetov še zmanjšalo, predvsem na račun tistih, ki so manj donosne. Zato bo v prihodnje ostal na zemlji le tisti kmet, ki bo imel možnosti za napredno kmetovanje.

Spomnilo se nazaj na čase pred vojno, ko je bila Slovenija v glavnem kmetijska dežela. Koliko kmetij je šlo takrat na boben, ker ni bilo moč gove vnovčiti pridelkov. Življenje nas uči, da je danes precej drugače. Naš kmet lahko proda vse, zato

menim, da je strah, da je kmetijstvo v celoti zapisano poginu — povsem odveč.

ROK SALAMON
Dol. Boštanj 11

ANČKA GREGORIČ

Prejšnji petek je zahrbtna bolezen nepričakovano spet posegla v vrste borcev NOB. Tokrat je iz vrst borcev legendarne XIV. divizije pretrgala nit življenja Knafeljevi Ančki, ženi privoborca Antona Gregoriča-Jakca.

Ančka, znana aktivistka NOB, spada med tiste redke zaslužne žene, ki se je pred 30 leti še kot mladinka vsa navdušena opredelila za narodnoosvobodilno borbo in v njej vztrajala do zmage. Tudi znana rojka ofenziva je ni uklonila; nasprotno iz aktivistke se je prekalila v borko, ki je v jeseni 1943 s puško v rokah in s sanitetno torbico poranožila vrste borcev za nacionalno in socialno

osvoboditev takratnih podjarmljenih jugoslovanskih narodov.

Ob koncu 1943. leta je bila v Bračičevi brigadi na odgovorni dolžnosti bataljonske bolničarke. Tako je prišla v sestavo junaških borcev XIV. divizije NOV in POJ. V nadčloveških naporih, v ostrem mrazu in snegu, brez zadostne hrane in obutve se je udeležila nepretrganih tritedenskih spopadov s številčno in tehnično močnejšimi sovražniki. Udeležila se je legendarnega pohoda XIV. divizije NOV iz Bele krajine preko Hrvaške na Štajersko. S svojo požrtvovalnostjo in iznajdljivostjo je pomagala obvarovati življenja ranjenim, izčrpanim in prezeblim borcem. Iz Štajerske je z borci enot XIV. divizije NOV vkorakala v slovenski Korotan. V priznanje za svoje zasluge je prejela vrsto visokih odličij in se uvrstila med častnike JLA. Pred leti je prejela tudi priznanje OF.

Po vojni se je skupaj s svojim možem uvrstila med najzaslužnejše graditelje jugoslovanske socialistične skupnosti. Za njo je vzgojila tudi svoje sinove Braneta, Akija in Bojčeta. Svoje življenje je zaključila z največjo zmago, s krono uspehov in priznanj, ki si jih lahko pribori pri ljudstvu le remično plemenit, iznajdljiv, vztrajen in predan bореc — revolucionar.

V imenu borcev NOV in POJ se je z ganljivim govorom od nje poslovil znani borec NOV in revolucionar, nekdanji komisar Sercejeve brigade XIV. divizije na pohodu generalmajor v pokojni Miha Butara-Aleks, v imenu domačinov ter družbenopolitičnih organizacij Dvora in okolice pa je ob njenem grobu spregovorila predsednica krajevne konference SZDL Dvor Slavka Andrejčič.

M. S.

Bo kdo pomagal?

Leta 1968 je pri Alojžu Mihelčiču v Malinah št. 10 nastal požar. Pogorel je hlev, v katerem so imeli več glav živine. Ogenj je bil tako močan, da je zgorelo še precej sena, niso pa mogli rešiti tudi vse živine. Ena krava je takoj poginila, druga pa kasneje za posledicami.

Mihelčičeva družina s tremi šolo-obveznimi otroki in enim manjšim živi v poslopju, ki ni primerno za bivanje. Hiša je bila zgrajena po velikem požaru leta 1903 in je bila že tedaj slabo zidana. Obstaja nevarnost, da se bo vse skupaj podrla, če jo zapadlo malo več snega.

Takoj po požaru 1968 je Mihelčič začel zidati novo hišo na pogorišču hleva. Spravil jo je pod streho, nima pa denarja, da bi stavbo dokončal, ker ga je nesreča preveč prizadela. Družina živi samo od skromne kmetijske, mož ne more v službo, ker je žena bolehna. Precej trda jim prede.

Moje mnenje je, da bi morali takim ljudem pomagati iz stiske. Obračam se na Rdeči križ in druge organizacije iz Bele krajine, kot tudi na posameznike, naj bi po svojih močeh prispevali za družino Mihelčič.

IVAN KOBSE,
Maline 6, p. Semič

Jože Drčar

Drčar — sedemdesetletnik

Pravi Ribničan: šegav in delaven

Jože Drčar, še vedno mladosten, skozi desetletja športni, telesno-vzgojni, gasilski in turistični delavec, je praznoval 12. februarja sedemdesetletnico življenja. Pristna ribniška korenina je in ima vse lastnosti, ki jih Slovenci pripisujemo Ribničanom.

Vedrina, šala, šegavost in pogum so lastni ljudem, živečim na ozkem koščku zemlje med Malo in Veliko goru. S temi dobrinami se je rodil tudi naš Jože in jih ohranil do danes. Ob vsaki priložnosti rad neprišljeno pove kakšno izvirno ribniško ali kak duhovito in primeren pregovor. Zato je vedno zaželen v vsaki družbi.

Jože Drčar je bil in je še vedno neustrudljiv delavec doma in v družini, v službi in mnogih organizacijah. Z veliko vnemo in veseljem je sodeloval v športnih organizacijah, pri „Sokolu“ in „Partizanu“, pri gasilcih in pri turističnih organizacijah. Povsod je bil na pomembnih dolžnostih in

položajih. Bil je načelnik in voditelj „Sokola“ in pozneje „Partizana“. Sam telovadec je vztrajno učil tudi mlade. TVD Partizan mu je za marljivo delo podelilo diplomo in plaketo.

Pri gasilcih je vedno veliko delal. Ribniško gasilsko društvo ga je izvolilo za predsednika. Gasilska zveza Slovenije pa ga je odlikovala za dolgoletno požrtvovalno delo. V Turističnem društvu dela marljivo že dolga leta in še danes. V ribniških parkih in drevoredih rastejo že dolgo drevesa, ki so bila zasajena pod njegovim vodstvom. Tudi Turistična zveza Slovenije mu je podelila več odlikovanj.

Med vojno je bil v partizanih. Kot borec je obšel precej slovenske zemlje, dokler ga niso ujeli in internirali. Naš slavljencec Jože je bil odlikovan tudi kot borec.

Želimo mu še veliko zdravih in uspešnih let!
F. M.

Kužel ob Kolpi (Foto: Rugole, Osilnica)

DROBTINE IZ KOLPSKE DOLINE

Vsi medvedje pozimi ne spijo

Z bolnikom v naramnem košu do zdravstvene postaje — Lovci počivajo, lisice pa kradejo kokoši — Motoriziranci uničujejo pota, pozimi pa naj jih čistijo stari domačini — Trobentice cveto vso zimo

Letošnja zima je kar resna, saj njena bela odeja pokriva že kar okoli 90 dni našo kolpsko dolino, ki je na jugu Slovenije.

V prometu razen enkrat zaradi snega ni bilo več dnevnih zastojev. Teže pa je za prebivalce vasi Laze, Ograja in Majlnca, ki imajo zelo malo prebivalcev in nima kdo čistiti poti do ceste, trgovine in pošte. V vasi Laze je sedem hiš in sedem stalnih starih prebivalcev. V Ograji ena hiša s tremi ljudmi, v Majlinci pa tri hiše in en sam človek. Kdo bo delal? Kdo bo popravil poti? Za poskodovanje in razdretje poti je vedno zadosti motorizirane sile, posebno poleti oziroma v kopnem vremenu. Za popravilo poti pa ni ne motorizacije in ne delavcev! Ali bodo morali popravljati stari in onemogli?

Lovci zdaj počivajo, saj res ni mogoče iti v takem snegu. Zato so srečne lisice, ki iz hlevov pridno nosijo kokoši. Čudno pa je, da vsi medvedje pozimi ne spijo. Pri nas smo na medvedje sledove našli tudi v največjem snegu. Druge divjadi je zelo malo. Celotni divjih prašičev ni bilo v jeseni toliko kot poprej.

Ptički se držijo vasi oziroma naselij, saj jih dobri ljudje hranijo. Dobijo pa se tudi taki mladi brezsroneži, ki jih pobijajo.

Če kdo zbolí, smo zaradi snega in zametnih poti res prizadeti. Zdravniki zato neradi prihajajo k bolniku. Druge pomoči ni, kot bolnika v koč in ga nositi do zdravstvene postaje,

Pogumno napisana beseda je orožje delovnih ljudi!

Če že avto ne more do nas ali če ga ni pri roki.

Zelo rad pa v dolino Kolpe pride prenekateri turist, bodisi lovec ali ribič in poleti kopalec ali izletnik. Vedno je v Kolpski dolini precej tujih in domačih gostov, posebno poleti. Vsak turist zapuša naše kraje z lepimi vtisi, saj so ga naši prijazni ljudje lepo sprejeli. Za vsakogar imamo lepo besedo in dober nasvet, če ga je potreben. Zanimivi so naši kraji, lepi bregovi Kolpe in lepa narava.

Skoraj bi pozabil: v našem, se pravi v Dolenjskem listu, smo brali o trobenticah, ki so presenetile upra-

vo. To pa za nas ni nobena posebnost, saj ob našem potoku cveto trobentice vso zimo.

JOŽE KRIŽ,
KUŽELJ, Kolpska dolina

NAREDI SAM. Ker sevniškega dimnikarja v vas Ovseno pri Šentjanžu ni bilo že od junija lani, si je morala Marija Slavec kar takole sama pomagati: zlezla je na streho in z žico čistila saje. (Foto: Marija Povše)

Dvanajstim otrokom sta dala življenje

Našli smo ju, pa čeprav sta mislila čisto tiho, brez uradnih in drugih svečanosti obuditi spomin na tisti dan, ko sta si pred petdesetimi leti obljubila, da bosta drug drugemu pomagala nositi človeku v zibel položeno breme — življenje. In to breme prav gotovo ni bilo lahko. V njunem zakonu je privekalo v svet dvanajst otrok. Kar enajst, kolikor jih še danes živi, sta vzgojila na svoji kmetiji v Gorenji Gomili v trdne, poštene ljudi.

„Danes je lepše živeti, kot je bilo svoje dni,“ pravita zlatoporočenca Antonija in Franc Korenič. „Zeliva, da bi najini otroci in vsi vnučki, kolikor jih že je (štirinajst) in kolikor jih še bo, nikoli ne okusili nepotrebnih nadlog človeške družbe, predvsem vojne ne!“

Želimo Koreničevima mami in tatu, da bi se njune želje izpolnile!

JANJA KASTELIC

Povabili so naju

V nedeljo, 30. januarja, so se v Sentrupertu zbrali volivci, da bi se pogovorili o delu KS in drugih organizacij. Povabljeni vsa bili tudi dve članici novinarskega krožka.

Predsednik KS Sentrupert Peter Zgonc je pripovedoval o zbiranju samoprispevka, ki je namenjen za asfaltiranje ceste. Omenil je, kako se Sentrupert lepša in poročal, da so na pokopališču napeljali vodovod ter preuredili dom kulture. Zatem je pohvalil uspešno delo gasilskega društva, društva upokojencev, Rdečega križa, turističnega društva in prosvetnih delavcev. V imenu sveta KS se je zahvalil podjetjem za denarno pomoč. Na sestanku je Ciril Punčič, načelnik oddelka za gospodarstvo, razložil osnutek odloka o davkih.

Nato je bil na vrsti razgovor o cestah. Zelo važno vprašanje je zastavil ravnatelj osnovne šole Bojan Brezovar, ki je dejal, da bi bilo treba najti prostor za celodnevno bivanje otrok in poskrbeti za prevoz iz oddaljenih krajev. Predsednik krajevne skupnosti je bil te pobude vesel in obljubil, da bo svet KS pomagal po svojih močeh.

Za predsednika krajevne skupnosti so občani znova izvolili Petra Zgonca. Izvolili so tudi druge člane sveta ter poravnalni svet. Za predsednika poravnalnega sveta je bil izbran ravnatelj šole Bojan Brezovar.

Zelim, da bi se želje krajevne skupnosti uresničile.

ZLATKA ZGONC,
novinarski krožek
Sentrupert

Piše preprosto,
poroča kratko
in razumljivo:
DOLENJSKI LIST

Samoupravni odnosi se kujejo v ognju družbene prakse

Ne po kavarniško, tovariš Moškon!

Ne zahajam v kavarne (ni pram časa niti interesa), zato ne vem, kakšne so kavarniške razprave o samoupravljanju. Teža niti ne želim vedeti, ker sem mnenja, da se samoupravni odnosi kujejo v ognju družbene prakse in da se naj zato o njem pogovarjajo delavci v delovnih organizacijah, občani pa v krajevnih skupnostih in komuni.

Bil sem na seji občinske konference, kakor tudi na seji komiteja, sodeloval sem pri oblikovanju stališč ter sklepov; pa vendar sem moral, ko sem prebral članek tov. Marjana Moškona, še enkrat pregledati gradivo, če morda res ni kaj takega v njem, kar nam komunistom, predvsem pa komiteju, očita v svojem članku.

Ugotovil sem, da konference in komite nista ocenjevala samoupravljanja. Šlo limo je le za konkreten politični dogovor z komunisti, da v duhu ustavnih amandmajev ovrednotijo samoupravljanje iz normativnega in vsebinskega vidika ter tam, koder krožijo razne govornice, le-te tudi preverijo. Ocenno moramo pustiti najprej komunistom in delavcem v delovnih organizacijah. Menim, da so predvsem oni poklicani, da ugotovljajo, kakšne samoupravne odnose imajo. Ker pa so delavci organizirani v sindikat, Socialistično zvezo, mladinsko organizacijo, organizacijo ZK itd., je povsem logično, da o svojem položaju in vlogi razpravljajo tudi v raznih oblikah političnega združevanja na vseh nivojih.

Za nas komuniste velja načelo demokratičnega centralizma. To pomeni, da po demokratičnih, odkritih razpravah, prihajamo do stališč in sklepov, ki pa jih moramo

dosledno tudi izvajati. Premam časa niti interesa), zato ne vem, kakšne so kavarniške razprave o samoupravljanju. Teža niti ne želim vedeti, ker sem mnenja, da se samoupravni odnosi kujejo v ognju družbene prakse in da se naj zato o njem pogovarjajo delavci v delovnih organizacijah, občani pa v krajevnih skupnostih in komuni.

V sklepu komiteja ne gre za oceno ali ugotovitev, da je slabo razvito samoupravljanje v KRKI, IMV, da so napake v NOVOLESU, CESTNEM PODJETJU itd., ampak za zahtevo, da komunisti v teh delovnih organizacijah preverijo resničnost nekaterih razprav iz občinske konference ZK.

Ali bi bilo prav, da konference in komite tega ne bi zahtevala, da vse še naprej prepuščamo kavarnam in sumničanju? Komite ni pokazal na krivce in ni ugotavljal krivde, ampak se je zavezal za razpravo, in to ne kavarniško, ampak komunistično. Razprava komunistov v delovnih organizacijah bo gotovo natočila čistega vina tako konferenci kakor tudi tistim, ki so kavarniško razpoloženi v Novem mestu.

Kljub vsemu pa se tov. Moškono zahvaljujem, saj je med drugim dosegel tudi to, da je o njegovem članku razpravljala komite občinske konference ZKS, ki je med drugim sklenil, da naj o njegovem prispevku razpravljajo tudi komunisti pri Dolenjskem listu. Mene pa je spodbudil, da bom odgovoril v nekaj člankih na „kavarniško razpravljanje“ z lastnimi spoznanji o nekaterih vprašanih delavskega samoupravljanja v naši sredini. Pri tem si seveda niti malo ne domišljam, da bom poskodoval meščansko hrbtnico Dolenjske (o kateri govori tov. Moškon), čeprav bi bil, odkrito povedano, njene ohromitve izredno vesel vsak pošten delavec in občan.

FRANC ŠALI
Novo mesto

Doklej bom zvon za gluha ušesa?

Ali neciganski Cigani res ne zaslužimo sonca?

Sem Cigan in že 22 let zaposlen. Imam 6 otrok, 2 šolo-obvezna. Zanje skrbim, kolikor mi dovoljujejo moči in dohodki. Starejši sin Marjan si je zaželel, da bi obiskoval glasbeno šolo. Sprejeli so ga in tudi za to plačujem.

V četrtek, 3. februarja, sta šla moja dva v šolo kot navadno. Nenadoma ju je tovarišica poklicala v zbornico in namignila, da bosta morala najbrž v bršlinsko šolo, v oddelek za ciganske otroke. Fanta, navajena družbe neciganskih otrok, sta se uprla: zavrnila sta perilo, ponujeno od socialnega skrbstva, in naslednji dan hotela ostati doma. Komaj sem ju pregovoril, da sta spet šla v Šmihel.

Ko sem prosil za zemljo, da bi si naredil streho nad glavo, so mi jo obljubljali iz dneva v dan. Zvonil sem za gluha ušesa. Spodil sem si nekaj denarja, kupil parcelo, začel graditi in si takoj napeljal pitno vodo. Ostal sem pod drugo ploščo. Večkrat sem v IMV, kjer sem zaposlen, zaprosil za posojilo, a brez uspeha. Vem pa, da so pri drugih podjetjih drugačne možnosti. Vesel bi bil in hvaležen, tistemu, ki bi mi pomagal hišo dograditi. Ne prosjačim, posojilo potrebujem.

Kaj bi mi pomenil urejen dom, menda ni treba posebej poudarjati. Prepričan sem, da bi nam bilo lepo. Tudi žena želi delati, prijavila se je, a za zdaj nima sreče.

Še tole: ali se da tudi za „nakega“ Cigana napraviti tako, da bi njemu in njegovim posijalo toplo sonce?

MARJAN BRULC,
Regerča vas

Iz naših pozlačenih okvirov gosposkega življenja bi moral vsak vsaj enkrat na leto v tako naselje. Da bi se spustil iz snobovskega sna o blišču življenja na dno, v njegovo bedo. In da bi razmišljal o tem, kako smo polni obljub o reševanju ciganskih problemov. In kako majhni postanemo tisti hip, ko resnično zadenemo ob problem.

Niso potrebne ne milijarde in ne milijoni. Nekaj malega denarja, izraženega v gradbenem materialu, živemu in obleki. Nekaj dobre volje, da bi tem otrokom v borbi napredka pri Ciganih odprtih rok dokazali, da je naš namen o njihovem boljšem življenju resen!

Za nas, site, obute in brez skrbi, je včasih tudi to preveč...

Terezija Hrovatič ob petih otrocih nima nobenih možnosti, da bi prosila za zaposlitev. Naj zaradi tega družina živi v enem samem prostoru?

V BLIŠČU IN BEDI ŽIVLJENJA

Ta pripoved ni za tiste, ki varno sedijo v toplih naslanjačih: te zgodbe lahko zmotijo naš zaspani mir v blišču življenja...

Tistega dne, ko je vesoljska posadka ameriškega Apolla 15 svignila k Luni, so na Zemlji Scottovi, Wordenovi in Irwinovi bratje po narodnosti pobijali nedolžne. Vietnamsce. Tistega dne pa, ko so se vesoljci pokazali na Otočcu, kjer so se mize šibile od najrazličnejših dobrot, skuhanih in spečenih triperesni deteljci v čast, je stara Ciganka brskala za cigaretami ogorkom ali skorjo kruha v smetnjaku, njena hči pa je mimoidoče prosila za dinar...

Kakšna neverjetna nasprotja v 20. stoletju: človek prodira v vesolje, doma pa se ne more pomiriti in živeti v slogi. Človek živi v strahotnem izobilju, da ne ve, kaj vse bi si kupil - njegov sosed pa strada brez strehe nad glavo. Človek človeku - volk!

Ignac Hrovatič, 29-letni Rom iz Stranske vasi 50 pripoveduje svojo zgodbo, da se mi zagabijo vse pridobitve človeštva, da me je sram izobilja, v katerem živim, lagodnega življenja in - v primerjavi z njim - nespodobno velike sreče!

„Rom sem, ne Cigan,“ zavrtili. „saj smo tudi Romi narod, kot Slovenci, Srbi ali Madžari...“ Tako pripoveduje: „Od 1958 sem v službi pri Industriji motornih vozil, samo 18 mesecev sem bil vmes pri vojaki. Naredil sem varilni tečaj in delam kot varilec v karosernici. Zaradi boljše prihodnosti otrok, sem svoj priimek spremenil iz Brajdiča v Hrovatič. Da ne bi bili otroci že s priimkom zaznamovani kot manjvredni!“

In v brk vsem našim resolucijam, sklepom, priporočilom

in govorom pripoveduje svojo žalostno zgodbo. „Oče Miha Brajdič, ki je dobival pokojnino, je dobil v Ljubljani posojilo in je spravil hišo pod streho. Potem je umrl. Dve zimi sta minili od takrat. Pet bratov nas je in ena sestra. Skupaj s sestro sva ostala v hiši. Z ženo in petimi otroki živim v enem samem prostoru. Povem vam, poštene smo: še nikoli nisem bil zaprt! Sedem nas živi v prostoru, ki meri recimo 4 x 3 metre. To je kuhinja, spalnica, otroška soba, kopalnica, pralnica... Najstarejša hči bo šla letos v šolo: moji otroci bodo vsi hodili v šolo. Naj jim da znanje, da jim življenje ne bo streglo s tepežem, pač pa s kruhom! Naj imajo več od življenja kot jaz, ki imam le tri razrede osnovne šole!“

Samo vprašam vas: kako naj živimo v enem samem prostoru? Za popravilo strehe sem dal 300 starih tisočakov, prav toliko za vodnjak pred hišo. Zdaj bo treba napeljati vodovod, urediti stanovanje. Če se še tako trudim, več kot 1200 dinarjev na mesec ne zaslužim. Ne pritožujem se: to je dovolj, da nas je sedem oblečenih in da nismo lačni. Pa mi vi povejte kako naj s tem denarjem še dogradim hišo? Tri prošnje sem napisal v IMV, niti odgovorili mi niso. Doma poslušam radio, Titove

besede nisem nobene preslišal. Kaj ne govori vedno, da je treba zaščititi tiste z najnižjimi dohodki? Kaj ne govore tako tudi sindikati? Saj venomer govorimo, da ne sme biti takih razlik med nami! Nič mi ni zaradi tega, če imajo nekateri stokrat toliko kot jaz, boli me, da ne morem niti stanovanja urediti. Tako vam pravim: bolje je živeti v hosti, brez skrbi in brez obveznosti. Samo gradbeni material da bi dobil, vse bi sam uredil!“

Zvedavo so zrlé štiri oči dveh najstarejših otrok s kredence: tam se najraje igrata. Branko - 14 mesecev, Štefan - tri leta bo aprila, Marija - štiri leta je že izpolnila, Nace - 5 let, Regina - 6 let, v jeseni bo šla v šolo. Njihova mati, 30-letna Terezija, niti pomisliti ne sme, da bi se zaposlila. Če bi jo sploh kje vzeli na delo, Ciganov ne sprejemajo z odprtimi rokami... Kaj so otroci krivi, da ne bodo imeli toplega otroštva?

Vsepoposod smo govorili, kako bomo začeli reševati ciganske težave. Ko pa pridemo do prvega primera v življenju, si polomimo zobe in ga ne znamo rešiti. Koliko poti je naredil Ignac Hrovatič - brez uspeha. On ni tak kot hlapec Jernej Ivana Cankarja: ne bo zažgal! A vendar mu gre skoraj na jok, ko pripoveduje: zadnji čas je, da uredim stanovanje. Tako ne moremo več!

In bratova žena Nevenka, ki prav tako stanuje v tem naselju, kjer sta dve zidani hiši, tretji pa je rast zavrl sneg, žalostno pripoveduje: mož je bil na bol-

Obljubljajo, delo samo obljubljajo

Toda od česa naj mi, Cigani, živimo?

Spoštovano uredništvo! Ker včasih v vašem listu berem, kako se oblast zavzema za to, da bi nam Ciganom omogočila tako življenje, kot ga imajo drugi ljudje, in ker vidim, da tudi vi niste zadovoljni, ker gre vse to tako počasi, mi dovolite, da povem svojo zgodbo.

Stanujem v zaslihi baraki v ciganskem naselju pri Račjem selu z ženo in petero otroki. Dva otroka hodita v šolo v Trebnje. Nadvse vesel sem bil svojega Srečka, ki je ob polletju prinesel domov tako dobro spričevalo. Tudi druge otroke sem poslal v šolo, tako da znajo vsi brati in pisati, s čimer sem pokazal voljo, da bi živel drugače. Zdaj je zima, najhuje je. Prebijamo se, kakor vemo in zna-

mo. Otroka odhajata lačna v šolo. Kako naj se učita in mislita na šolske stvari, če sta z nami vred vedno v skrbeh, kako se bomo preživel? Kmetje nam očitajo: pojdite delat, odselite se od nas! Sovražijo nas, tožarijo nas, mi pa se ne vemo kam obrniti.

Imam 18 let in 6 mesecev delovne dobe. Sem kvalificiran miner, imam tudi izpit za opravljanje dela z motorno žago. Ko sem naredil prestopnik in zaradi njega prestal kazen v zaporu, me niso hoteli več sprejeti na delo. Pomagal sem si s priložnostnimi zaposlitvami, in ljudje, pri katerih sem delal, lahko potrjujejo, da sem dober delavec. Da sem dobro opravljal svojo službo, morajo priznati tudi tam, kjer sem bil redno zaposlen.

Ko sem slišal, da so v Trebnjem sklenili nas Cigane, razsiliti ter nam pomagati do zaposlitve, sem bil tega zelo vesel. Rekli so: „Tebi, Matija, bomo pomagali do stare službe pri gozdnem obratu.“ Čakal sem, kot čakam še danes, toda službe zame ni. Minilo je več mesecev. Kadar grem na občino in vprašam, če bo kaj, me potolažijo, naj še malo potrpim. Pravijo, da bi oni radi, da bi se zaposlil, toda v podjetjih neradi sprejemajo Cigane na delo.

Tako, vidite, sem na istem kot pred meseci. Iz našega taborišča, kjer nas živi več desetih Ciganov, so sicer zaposlili dva ali tri moške, drugih pa ne. Toda moramo vsi živeti in verjamem, da nas lahko bližnji vaščani grdo gledajo. Slišal sem tudi očitke, da nas občina podpira in da nam zato ni treba delati in služiti vsakdanji kruh. Vso letošnjo zimo sem za svojo družino prejel 4000 starih dinarjev denarne pomoči. To je bilo menda za solarja. Cigani ne dobivamo socialnih podpor, kot morda ljudje mislijo.

Vse to vam pripovedujem zato, ker se o Ciganih veliko govori. Prizadeti kmetje bi najraje videli, da bi nas spodili na drug konec sveta - malo pa se naredi. Za nas ni služb, ob tem pa vidim, da dobijo delo ljudje, ki imajo doma kmetije in prav tako nobenih kvalifikacij, kot jih nima večina nas, Ciganov. Jaz bi s svojo družino rad pustil tako življenje, kot ga živimo zdaj. Kadar pomislim na otroka, ki hodita v šolo, kjer že sedaj vrstnikom nista enaka, mi je še toliko težje. Fanta se v šoli ne počutita tako, kot se drugi, ker prideta pač iz ciganskega taborišča, kjer se ne moreta ne umiti ne za mizo napisati svojih šolskih nalog.

J. SPLICAL

MATIJA HOČEVAR

Ignac Hrovatič, ki mu je oče Miha spravil hišo (na sliki) pod streho, se sprašuje: „Kako naj s 1200 dinarji in 7-člansko družino uredim stanovanje?“

Preobrazba - civilizacija - se začne že pri osebni higieni: pod toplo prho, s kosom mila v roki, v čisti obleki, s toplim obrokom - v šoli. Tako so začeli v Bršlino. Na sliki: otroci izpod zabjskih šotorov z vrščem med prvim temeljitim kopanjem. (Foto: I. Zoran)

O JEDRSKI ELEKTRARNI NA KRŠKEM POLJU

Odborniki in občani brežiške občine upravičeno vprašujejo, kaj je in kaj bo z varnostjo bodoče jedrske elektrarne na Krškem polju – Električne energije nam čedalje bolj primanjkuje – V čem tiči nevarnost ob morebitnih okvarah?

Odločitev, da bomo v Sloveniji zgradili jedrsko elektrarno je, kot vemo, sprejeta. Sklep o tem sta podpisala slovenski in hrvaški izvršni svet, ki bo soplacnik pri graditvi elektrarne. Prav tako je že znano, da bo prva jedrska elektrarna v naši državi v krški občini, med Krškim in Brežicami. S tem so opustili drugo možnost, da bi prvo slovensko jedrsko elektrarno zgradili na Ptujskem polju, kar so tudi omenjali pred podpisom slovenskega in hrvaškega sporazuma. Devetega februarja je bila v Krškem razprava za pridobitev lokacijskega dovoljenja. Razpisal jo je republiški sekretariat za urbanizem, vabila pa so prejel vsi republiški sekretariati, ustanove in podjetja, ki morajo po zakonu dati soglasje. Vabljeni so bile tudi vse tri zainteresirane občinske skupščine: Krško, Brežice in Zagreb.

Prve težave pa so nastale že pred podpisom lokacijskega dovoljenja. Občinska skupščina Brežice je pred dnevi poslala komisiji za varstvo okolja pri slovenski skupščini več vprašanj občinskih odbornikov, ki dvomijo, če je Krško najbolj posređen kraj za jedrsko elektrarno. Brežičani se boje, da bo jedrska elektrarna nevarno okužila Savo, ki teče iz Krškega mimo načrtovane elektrarne skozi Brežice. Komisija za varstvo okolja ni mogla odgovoriti na zastavljena vprašanja niti ni za to pristojna, pač pa jih je poslala strokovnjakom, da nanje odgovore do konca prihodnjega meseca.

Ker bomo o njih gotovo slišali še precej v zvezi z nameravano graditvijo jedrske elektrarne.

rabili 7 milijard kWh električne energije, do leta 1980 pa se bo poraba v primerjavi s preteklim letom podvojila.

Ko bo stekel tretji agregat termoelektrarne v Šoštanj, bodo dajale slovenske elektrarne 6 milijard kWh električne energije, torej milijardo več, kot je bomo porabili, vseeno pa bo nastal primanjkljaj.

Zakaj ta nelogičnost? Večina električne energije, ki jo porabimo v Sloveniji, je iz pretočnih hidrocentral, te pa so, kot vemo, odvisne od višine vode. Poleti, ko je poraba električne energije manjša, ponudba znatno presega povpraševanje, pozimi pa je zaradi nizke vode proizvodnja precej manjša: na-

Hidroelektrarne na vseh slovenskih rekah? Tudi na Krki? Ne!

Nevšečnostim, ki nastajajo zaradi nihanja višine vode, bi se lahko izognili z velikimi akumulacijskimi jezovi, ki pa jih v Sloveniji zaradi naravnih okoliščin ne moremo zgraditi. Če želimo preprečiti krizo v preskrbi z električno energijo, ki grozi najpозnejše v petih letih, lahko izbiramo med več možnostmi.

Takoj povejmo, da je večina neuresničljivih. V Sloveniji bi imeli zadosti električne energije, če bi postavili hidroelektrarne na vseh slovenskih rekah, kjer je to mogoče: na Savi z vsemi pritoki, na Dravi nižje od sedanjih hidroelektrarn, na Soči itd. Skratka, predlog, o katerem nihče ne razmišlja. Graditev termoelektrarn je vabljava, ker je najcenejša, vendar imamo v Sloveniji komaj zadosti premoga, da zadostimo potrebam naših termoelektrarn.

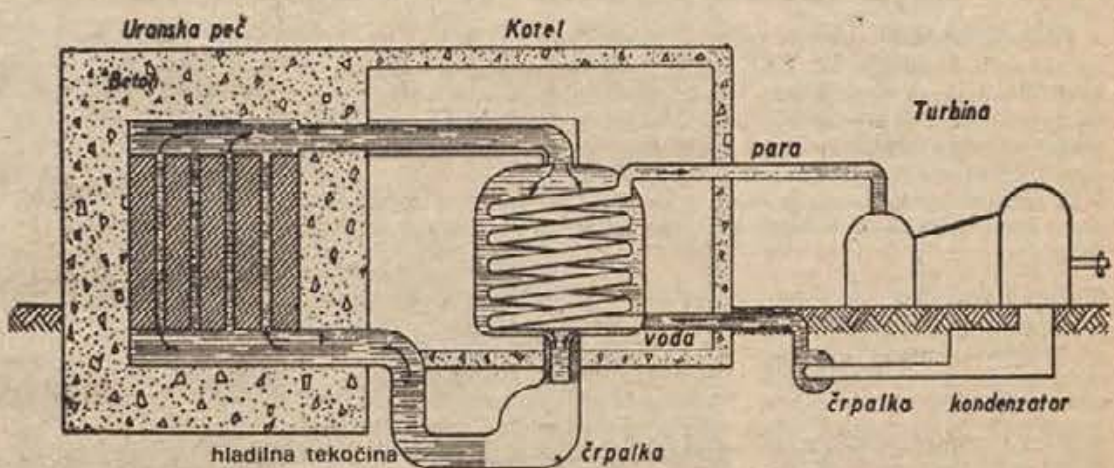
Da bi uvažali premog iz ožje Srbije in Kosova, kjer ga je edino zadosti, ne prihaja v poštev, ker je srbski premog prvič slab, drugič pa porabi srednje velika termoelektrarna po 600 ton premoga na uro. To je 1440 vagonov na dan! Razen tega spušta termoelektrarna v zrak po 14 vagonov žvepla na dan, porabi veliko kisika, težave pa so še s pepelom. Da bi Slovenci zgradili elektrarno v Srbiji, kjer je premog, in po daljnovoodu speljali elektriko k nam, je tudi predrago.

Mogoč je uvoz električne energije. Samo od kod? Avstrijci imajo pretočne hidroelektrarne, zato imajo enake težave kot mi, Italijanom primanjkuje električne energije, Madžari pa jo občasno celo kupujejo pri nas.

So jedrske elektrarne varne?

Preostaja nam torej edino graditev jedrske elektrarne. Naložba delovanja je splošno znano in je podobno kot pri termoelektrarni. Para zene turbino, le da se pri jedrski elektrarni voda greje v reaktorju, pri termoelektrarni pa v kotlu. Brežičani se boje radioaktivnosti. Kako je torej z varnostjo pri jedrskih elektrarnah? Vodja odseka za obratovanje reaktorja Triga pri inštitutu „Jožef Stefan“ v Podgorici ing. Zdravko Gabrovšek pravi:

„Varnostne sisteme ponudnih jedrskih elektrarn je za skupino za pripravo gradnje jedrske elektrarne Krško pregledala skupina strokovnjakov za varnost jedrskih elektrarn v reaktorskem oddelku inštituta „Jožef Stefan“. Ta skupina že skoraj 10 let preučuje in analizira

Hladilna tekočina uranske peči segreva vodo v kotlu, pregreta para pa zatem poganja turbine. Ker postane hladilna tekočina radioaktivna, mora biti tudi okoli kotla betonska zaščita, ki ji pravijo varnostna posoda.

varnost nuklearnih sistemov.

Če hočemo na kratko opisati problematiko varnosti jedrskih elektrarn, moramo najprej povedati, v čem je nevarnost teh objektov. Tu gre za razcepke, ki nastajajo pri cepitvi jeder U235, ki so močno radioaktivni. Te razcepke zadržujejo samo gorivo in srajčke gorivnih elementov, tako da med rednim obratovanjem reaktorja ne uhajajo v hladilo in okolico. Če pa bi nenadoma zgubili hladilno tekočino, recimo ob zlomu v primarnem hladilnem krogu, bi se lahko zaradi pregretja sredica reaktorja pregrela ali delno oziroma popolno stalila. Pri tem bi se radioaktivni razcepki sprostili v okolico in jo močno onesnažili. Zato je poglavitna naloga varnostnih sistemov varovanje sredice pred taljenjem ob velikih, čeprav zelo malo verjetnih okvarah.

Pri taki okvari bi se najprej avtomatično ustavil reaktor, sredica reaktorja pa bi se hladila bodisi s tuširanjem ali pa bi jo sistemi za zasilno hlajenje sredice, ki morajo vedno zanesljivo delovati, kar poplavili. Sam reaktor in primarne hladilne kroge pa obdamo še s containmentom, neke vrste zaščitnim hramom, ki zadržuje morebitne izrabljene radioaktivne razcepke v svoji notranjosti. Poleg tega preprečujejo sproščanje radioaktivnih razcepkov v okolico še razni filtri in drugi zadrževalni sistemi. Nujno pa je, da vsi varnostni sistemi zagotavljajo zadostno zaščito pred sprostitvami in da zanesljivo delujejo.

Veliko pozornost smo posvetili pregledu varnostnih sistemov ter ugotovili, da so z nekaterimi izboljšavami in dodatki, ki smo jih nato zahtevali od ponudnikov, sedaj vse ponudbe glede varnosti zadostne. Kljub temu pa smo se odločili, da bomo še podrobneje analizirali varnostne sisteme izbrane ponudbe, pri čemer imamo že zagotovljeno pomoč Mednarodne agencije za atomsko energijo na Dunaju. Ta bo še v letošnjem letu poslala skupino strokovnjakov za varnost jedrskih elektrarn, ki bo skupaj z našimi strokovnjaki pripravila podrobno varnostno analizo izbrane elektrarne. Čeprav danes deluje na svetu že več kot 60 jedrskih elektrarn, se še ni zgodila nesreča, pri kateri bi se radioaktivni izotopi sprostili v okolico.

Brežičani sprašujejo

Brežičani so postavili še več vprašanj. Nekaj smo jih izbrali, nanje pa bosta odgovorila inž. Gabrovšek in inž. Miran Kanđuč iz skupine za pripravo graditve jedrske elektrarne Krško. Posavje sodi v najvišjo potresno cono v SR Sloveniji.

Kakšne bi bile posledice za jedrsko elektrarno in okolico ob potresu visoke stopnje, ki ga ponavadi spremljajo zemeljski premiki in razpoke?

„Jedrska elektrarna Krško sodi po mnenju izvedenca Vlada Ribariča v potresno cono VIII° MCS z ocenjenim horizontalnim pospeškom 0,05 g. Pri jedrski elektrarni Krško pa bomo v skladu s predpisi za graditev pomembnih objektov vzeli vrednostni faktor 4, primeren za horizontalne pospeške vrednosti 0,20 g. Vsi varnostni sistemi za varno ustavitve reaktorja se ob potresu ne bodo poškodovani zaradi upoštevanja tega varnostnega faktorja.“

Koncentracija objektov strateškega pomena v Posavju, kot sta letališče Cerklje in jedrska elektrarna, pomeni povečano nevarnost za civilno prebivalstvo širšega območja. Ali je vprašanje obdelano tudi v tem smislu?

„Jedrske elektrarne kot tudi druge elektrarne niso strateški objekti. Če bi to veljalo, nikjer v svetu ne bi smeli postavljati jedrskih elektrarn, danes pa jih grade v neposredni bližini velikih mest (JE Stade pri Hamburgu, JE Tullnerfeld, 20 km od Dunaja).“

Ali imamo za zaščito okolja in življenjskih razmer še kakšno drugo zagotovilo poleg predpisov in standardov? Vemo namreč, da pri nas v praksi nihče ne upošteva obstoječih veljavnih predpisov in norm o čistosti vode in zraka (primeri: tovarna zdravil KRKA, Zasavski premogovniki, Cinkarna Celje itd.). Kaj se bo dogajalo v okolju, če bo tako tudi pri obratovanju jedrske elektrarne?

„Nikjer drugje niso predpisi in standardi tako strogi kot

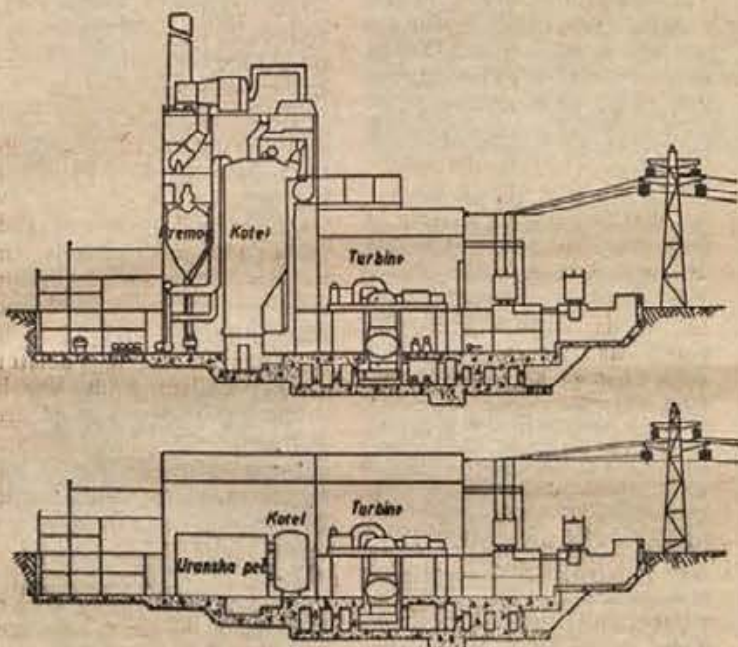
prav pri jedrskih elektrarnah. Nenehno bomo merili sevanje ob jedrski elektrarni in bližnji okolici, kot tudi radioaktivnost Save in podtalnice. Nadzor bo stvar republiškega sanitarnega inšpektorata in Zavoda za varstvo pri delu. V elektrarni bo delalo izurjeno osebje, nadzirali pa ga bodo strokovnjaki za radiološko zaščito. Samo za varstvo pred radioaktivnim sevanjem bo zaposlenih 8 oseb.“

Očitek neobveščeniosti

Ali bodo Brežičani in komisija za varstvo okolja pri slovenski skupščini zadovoljni z odgovori strokovnjakov, ne vemo. Že sedaj pa lahko trdimo, da komisija za varstvo okolja ne bo popuščala, če bo menila, da ni izpolnjena tudi zadnja varnostna zahteva. Reaktor nove termoelektrarne bodo hladili s Savo, ki se bo zato za nekaj stopinj segrela. Bo to škodilo življenju v vodi? Kako bo z varnostjo med rednimi vzdrževalnimi deli na reaktorju?

Vrsta vprašanj torej, na katera bodo strokovnjaki brez dvoma znali odgovoriti. Z odgovori pa bo treba seznaniti občane v prizadetih občinah. Za nameravano graditev elektrarne so namreč izvedeli šele iz časnikov, radia in televizije, kar odgovornim tovarišem, ki bi jim moral sklep sporočiti pravčasno, gotovo ni v čast. Posledica takšnega omalovaževanja občanov pa je ne nazadnje tudi pismo z vprašanji odbornikov občinske skupščine Brežice slovenski skupščini.

MATJAZ VIZJAK
novinar Radia
Ljubljana

Zgornja skica prikazuje razpored naprav pri elektrarni, ki jo kurijo s premogom, spodnja pa atomsko elektrarno. Strojnice s turbogeneratorji in naprave za prenos električne energije so pri obeh elektrarnah enake. Termoelektrarna mora imeti velike dimnike, hladilne stolpe in skladišča za premog, kar vse pri jedrski elektrarni odpade. (Podpisi k skicam: M. Vesel)

ne v Krškem, smo obiskali strokovnjake, ki se pri nas ukvarjajo z energetiko, in jih prosili, naj nam opišejo energetski položaj v republiki, pojasnijo, ali je jedrska elektrarna najpametnejša rešitev, in odgovore na najvažnejša vprašanja odbornikov brežiške občinske skupščine.

Na poslovnem združenju za energetiko sta se vabilu za pogovor odzvala vodja dispečerske službe inž. Ivan Golc in vodja oddelka za razvoj inž. Henrik Sebaher.

Elektrike žal ne moremo uskladiščiti

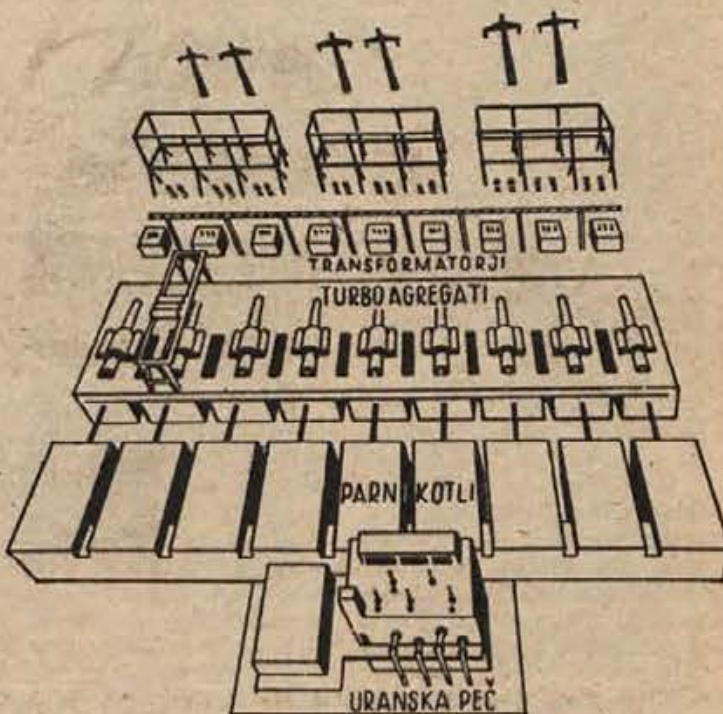
Energetski položaj v republiki ocenjujeta oba inženirja kot slab. Leto 1971 se je komaj začelo, pa je že bilo več omejitev porabe električne energije. Vsem nam je verjetno še v spominu, da so morale lani za nekaj dni ugasniti luči v izlozkih, dvigala so stala, po ulicah pa je gorela samo vsaka druga svetilka.

Po še nepopolnih podatkih smo lani v Sloveniji porabili skoraj 5 milijard kWh električne energije, od tega smo je petino uvozili. Računajo, da bomo čez tri leta Slovenci po-

10. februarja ob 18. uri je novinar Matjaz Vizjak v oddaji „Aktualnosti doma in v svetu“ v ljubljanskem radiu prebral svojo oddajo o nameravani graditvi jedrske elektrarne Krško. Oddaja je nastala potem, ko so iz občinske skupščine v Brežicah poslali komisiji za varstvo okolja pri slovenski skupščini več vprašanj odbornikov brežiške občine s pomisleki glede pravilne izbire kraja za prvo slovensko-hrvaško jedrsko elektrarno. V njej so zbrani odgovori nekaterih slovenskih strokovnjakov za energetiko.

Zaradi splošnega zanimanja prebivalcev širše Dolenjske, zlasti pa občanov Spodnjega Posavja, objavljamo odgovore iz te radijske oddaje v celoti.

UREDNIŠTVO
DOLENJSKEGA LISTA

Pogled na elektrarno, kjer so naprave prav takšne kot pri termoelektrarni, le da je izvor toplote atomska peč

Tisku »bianco menica«?

Čemu še vedno tudi v naših občinah namigovanja, naj »ne pišemo o neprijetnih stvarih, češ da s tem škodujemo podjetjem, ugledu kolektivov, posameznikov ali nekim splošnim interesom«? – Moč revolucije je v njeni odprtosti, resnici in samem življenju

Franc Bukovinsky, sekretar medobčinskega sveta ZK Brežice, je na zadnjem zasedanju CK ZKS, ko je navajal mnenja posavskih komunistov, dejal, da ni dobro, ker „družba podpisuje informacijskim sredstvom bianco menico“. Po domače bi to pomenilo, da podpisuje slepo nekaj, kar se ni in za kar se še ne ve, kaj bo; kaj nam bodo ta informacijska sredstva v resnici dala.

Ker tako stališče ni osamljeno in ker kaže na čudno razumevanje vloge tiska, funkcije in položaja novinarja, bi želel povedati nekaj misli.

Ko obravnavamo vlogo politično informativnega tiska, (to pa se pri nas dogaja velikokrat, saj marsikdo meni, da ga je poklican ošvrkniti, zlasti če dobi korajžo od zgoraj), ne moremo mimo osnovnih izhodišč kodeksa jugoslovenskega novinarstva. Ta pravi, da je „novinar družbenopolitičen delavec, ki s svojo poklicno dejavnostjo, s pisano ali govorno besedo, karikaturami, fotografijami ali filmom, sodeluje v graditvi in razvoju socialistične družbe ter se bori za uveljavljanje samoupravnih pravic delovnega človeka in za humane odnose med ljudmi.“

Kodeks navaja še več drugih določil, ki opredeljujejo vlogo novinarja. Razen tega imamo zakon o tisku, ki jamči svobodo in samostojnost tvojnega delovanja. Skratka: povsod se poudarja, da je novinar samostojen soustvarjalec in soustvarjalec družbenega razvoja. Ni transmisija, prenosni zvod nekaj stališč, se ne enači s političnimi vodstvi, je v nekem smislu „neposredni proizvajalec“.

To poudarjam zato, ker tudi v našem vsakdanjem novinarskem delu pri oblikovanju Dolenjskega lista obstajajo pookusi, da bi manipulirali z njim. Dogaja se, da v naših občinah neradi dajejo podatke ali namigujejo, naj ne pišemo o neprijetnih stvarih, češ da škodujemo podjetjem, posameznikom ali nekim splošnim interesom. V lokalnih razmerah je tega celo več kot v centru. Drugače povedano: ponekod menijo, da bi bilo treba zato tisku „podpisati običajne, ne pa bianco menice“, zlasti, če občine prispevajo denar za njegovo izhajanje.

S takimi stališči se srečujemo kar pogosto. Če pri svojem delu tisk naredi spodrselj, ki je tako kot pri vsakem mogočem, pri pisanju pa še posebej viden, se hitro

Pobratenje

Listino naj bi podpisali že letos

Občinski svet Arcevie (Italija) je pred kratkim predlagal občinski skupščini Ribnica, da bi se občini pobratili.

Po predlogu predstavnikov občine Arcevia naj bi listino o pobratenju podpisali 5. maja letos. Vsako leto na ta dan je namreč v Arcevi velika kome-moracija za padlimi borci proti fašizmu in nacizmu.

V Arcevi in okoliških občinah je bilo med zadnjo vojno zelo uspešno odporniško gibanje proti fašizmu in nacizmu. Skupno s italijanskimi partizani so se borili proti istemu sovražniku tudi nekateri Slovenci in celo ribniški občani, ki so se po kapitulaciji Italije rešili iz internacije in se priključili italijanskemu odporniškemu gibanju.

Danes so v Arcevi in okoliških občinah na oblasti napredne stranke, zato pomeni pobratenje Ribnice z Arcevio našo pomoč naprednim silam v Italiji in s tem tudi prispevek k prijateljstvu in krepitvi miru na svetu.

V teh dneh bodo v ribniški občini nadaljevali razpravo o pobratenju z Arcevio.

J. PRIMC

oglasijo: zdaj vidite, saj smo rekli... Zelo redko pa se zal zgodi, da bi mnenja ali stališča pisca kdo javno poskušal ovreči z odgovorom, z dokazi in nasprotnimi stališči.

Primer zagrebškega VUS je po svoje zelo zgovoren. Kdor je prebral ta list ter v njem spremljal obračune v občinah in dogodke, ki so držali v napetosti bralno občinstvo, je lahko vse-skozi zasledoval rdečo nit. Ta list je dosledno podpiral uradno politiko, tolkel po vseh, ki so ji

Tovariš Tito vnovič heroj

Rezervni oficirji in podoficirji iz novomeške občine podpirajo predlog, da bi predsedniku SFRJ, predsedniku ZKJ in vrhovnemu poveljniku oboroženih sil Jugoslavije tovarišu Titu drugič podelili naslov narodnega heroja. Na sobotni seji skupščine ZRVS v Novem mestu so delegati ta predlog sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem.

ZK v napadu in na straži

Socialno razlikovanje, nerazvito samoupravljanje in bogatitve so osrednja vprašanja, ki skrivajo v sebi razredno pogojene odgovore na temeljna vprašanja našega socializma

Vprašanje, od kod v Zvezi komunistov iznenada takšen polet in odločnost pri odkrivanju napak in škodljivih pojavov, ko smo toliko časa živeli v tako lepem miru in zatišju – se tu in tam že ponavlja. Vsako vprašanje terja odgovor; spodnje razmišljanje naj bo le skromen poizkus v tej smeri.

Povšečni mir in zatišje sta bila v zadnjem desetletju umetno ustvarjena. Ustvarili so ju pristaši „hitrega, sproščenegega gospodarskega razvoja“, ki so hkrati razširjali miselnost, da ZK ni več tisto, kar je bila nekdanj, da ni več potrebe, da bi bila takšna, da naj stoji ob strani in opazuje ter se ne vmešava. Ta miselnost se je uveljavljala počasi, toda vztrajno. Od njej smo pozabljali na kritiko in samokritiko ter delali napake, vedno večje in večje.

Čprav mimo svoje volje odmaknjena na stran, je ZK kljub temu nenehno in vztrajno ponavljala stališča, domala enaka kot danes, prav ta stališča pa se danes nekaterim iznenada zde na moč nova in avantgardna. Očitek, da je ZK molčala, ne drži! Priznajmo, da smo imeli zamašena ušesa za njena opozorila in da nam ušes pač ni zamašil delavski razred!

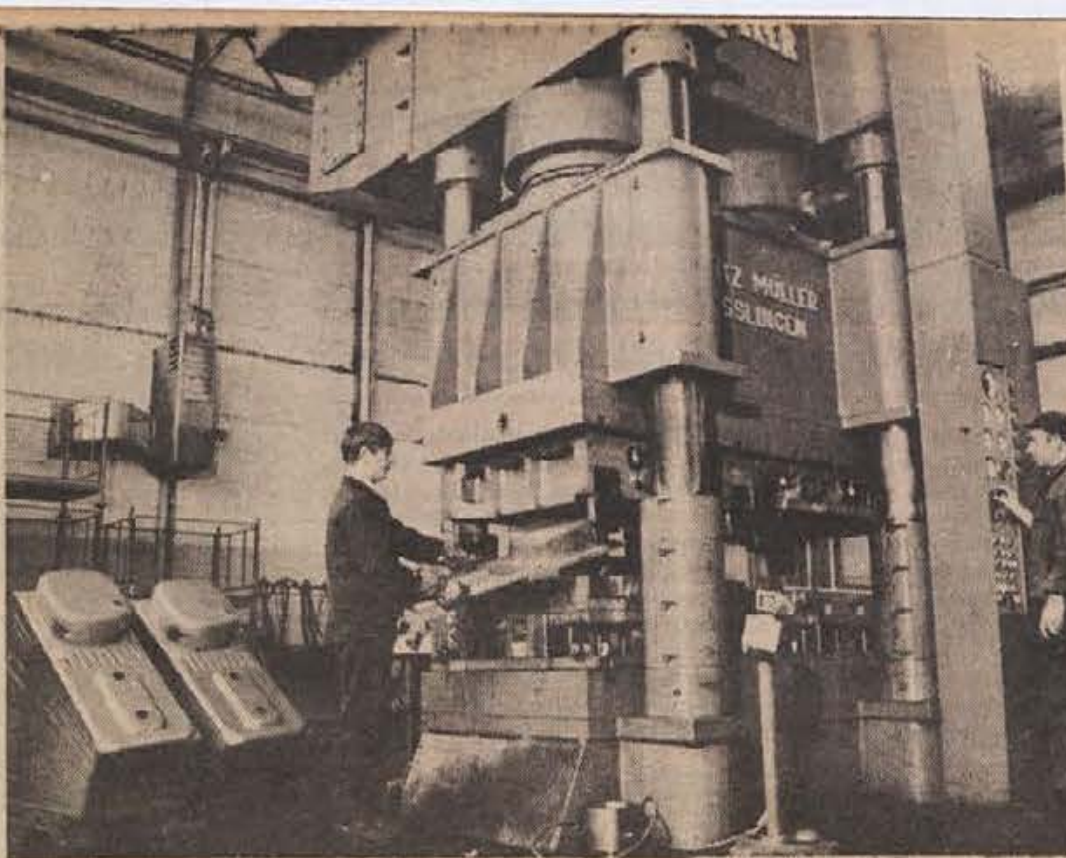
ZK, ki je 1941 povedla naše narode v uspešen boj proti fašizmu in v socialistično revolucijo, pač ni mogla v nedogled opazovati razvoja dogodkov v vlogi nemega opazovalca, ki so ji jo skušali vsiliti. Tega ni mogla zato, ker so šle nekatere stvari predaleč. Tako daleč, da je ZK zdaj prisiljena povedati svoje stališče jasno in odločno tudi v konkretnih primerih. Ker smo se odvadili odkrite in odločne kritike, bo vsaka kritika še nekaj časa boleča. Nič čud-

nasprotovali, bil je glasnik skupine vodilnih ljudi na oblasti, ki je morala po znanih dogodkih oditi, z njo pa seveda tudi uredniki in komentatorji, ki so jo podpirali. Ob tem bi lahko ponovili misel znanega ameriškega komentatorja Lippmana, ki je rekel nekako takole: novinarju ni dobro biti preblizu kraljev.

To navajam zato, ker zagrebški VUS ni samostojno ocenjeval dogodkov. S svojim vplivom in odmevnostjo bi lahko opozoril, da je to, kar se je dogajalo, zametek nacionalizma in razjedanje naše večnarodne skupnosti. Toda tega ni storil, ker je želel biti všeč oblasti, bolje rečeno posameznikom, ki so si to oblast vzeli v zakup. Za list je bilo to bolj lagodno, saj je za republiško glasilo bistveno drugače, ali zaradi pisanja negotujejo prizadeti ljudje v občinah ali v podjetjih, kot pa v centralnem komiteju ali vladi.

S to primerjavo hočem reči, da družba (beri: oblast) VUS ni podpisala bianco menice, marveč pravo menico, na kateri so bile tudi številke – naročilo, kaj se naj na njej dobi! Zato ne vidim nevarnosti v tem, ker „družba podpisuje tisku bianco menico“. Seveda, če je tisk v resnici odprt, če dela pošteno, zavzeto, kritično, odgovorno, samostojno, v skladu s socialistično zavestjo, če je strpen za mnenje drugih in seveda predvsem, če mu je dragocena – resnica.

MARJAN LEGAN

V okviru proizvodnje gospodinjstve opreme izdeluje Industrija motornih vozil tudi pomivalna korita nerjaveče pločevine. Izdelujejo enodelna in dvodelna korita z odcejalnikom. 14.000 jih bodo vgradili stanovanjske priklovice, ostalo proizvodnjo pa namenili široki potrošnji. (Foto: M. Vesel)

Ostre zahteve — ponižna dejanja

Predstavniki občinskih organizacij SZDL so zahtevali rednejši in neodvisnejši način financiranja te organizacije, nato pa so spet naslovili na občske skupščine prošnje za – dotacije

Okrepiti je treba delo sekcij pri občinskih konferencah SZDL in ustanoviti podobne sekcije pri krajevnih organizacijah SZDL, so ugotovili predstavniki SZDL iz občin Kočevje, Ribnica in Grosuplje, ki so pred kratkim razpravljali v Kočevju o spremembah statuta republiške organizacije SZDL. Posebno so se na tem območju uveljavile sekcije, ki so delale za področje kmetijst... kulture in prosvete, boja proti alkoholizmu in skrbi za ostarele.

Nadalje so ugotovili, da je treba takemu, novemu načinu dela prilagoditi tudi volitve v organe

Čas za dejanja

Občinska konferenca ZK, komite konferenca Novo mesto, pa tudi 2. konferenca ZKJ takoj zatem so zelo jasno in odločno zavržali naloge komunistov. Tov. Tito je v sklepih besedi na 2. konferenci ZKJ dejal: „Dovolj je bilo besed, zdaj pričakujem akcijo!“

Akcija bo od članov ZK zahtevala zelo veliko, vsekakor pa veliko več odločnosti, kot smo je bili vajeni doslej. Pomeniti mora preskok od besed do dejanj. Doslej smo znali zelo vneto v obrisi opisovati grehe in napake, zdaj pa je treba pokazati tudi na grešnike in pomesti pred svojim pragom. Napake, ki jih čutimo, moramo načeti v sredini in v okolju, v katerem delamo in živimo. To pomeni, da bo treba marsikomu, s katerim smo se doslej v obraz sladko pozdravljali in le za hrbtom govorili o tem, „kakšen je“, zdaj v lice reči: „To in to ni prav, s tem se ne moremo strinjati!“

Za takšno dejanje je potreben cel mož, korak do „selega moža“ pa le ni tako težak, kot se zdi. Težak je morda le prvi korak, tega pa smo doznali narediti kaj hitro! Mnogi, ki jih tišče krivice, skušajo v teh dneh nagovoriti druge, naj nastopijo ali pa pričakujejo v svoji sredini akcijo občinskih vodstev. Komunisti so se že od nekdaj kalili v odkritem boju, tudi takrat, ko je šlo za življenje in smrt. Vrednost človeka, še posebej pa komunista, spoznamo v spopadu, na konkretni nalogi. Danes ni boja na življenje in smrt in v ideološkem spopadu, v katerem smo, ne bo intevih ne na tej in ne na oni strani! Tudi potrebno podporo bomo dobili!

Ne oklevajmo torej in začnimo!
M. J.

SZDL. Volitve naj bi ne le več po teritorialnem nače ampak po delegatskem.

Nova vloga SZDL pa zahtuje tudi nov, rednejši, trajnejši neodvisnejši način financiranja so spet ugotovili. Menili so, financiranje najmožne organizacije delovnih ljudi občanov ne bi smelo biti ovisno od dobre volje občinskih skupščin oziroma odbornikov, ki so jih ti ljudje, člani SZL izvolili.

Kljub temu pa so – v k očevju že kar naslednji dan – slovili na občinske skupščine prošnje za običajno letno do cijo iz proračuna...

Analiza

(Nadaljevanje s I. str.)

za več kot 700 dolarjev izvoza. nimivo je tudi, da je izvoz večji, ta občina uvozi.

V razpravi so inž. Bulca sezna s problemi, ki terejo go-pudarstvom novomeški občini. Kljub visoki ali muativnosti hromi gospodarski neaktivnosti, ker je dolžnikov za no več kot upnikov. Zamrznitev (pa se v novomeški občini pozna: sti pri uvozu reprodukcijskega materiala. Težave občutijo predvsem i sredni uvozniki. Ker ne morejo u javiti tečajnih razlik, ki so nast po devalvaciji dinarja, podjetja morejo kupiti materiala, ki so sama uvozila prek posrednikov.

Obisk v novomeški občini je n gost sklenil v večernih urah v sin kalni dvorani, kjer je prisostvoval stanku občinskega politične aktivna. Tudi tu je govoril o gosdarski stabilizaciji in nalogah komunistov po 2. konferenci ZKJ.

IVAN ZORA

čenjamo, so in bodo vsaj v začetku zelo bridka zato, ker smo se odvadili kritike. Tudi z odgovori, ki jih bomo dobili, ne bomo mogli biti vedno takoj zadovoljni. Tehtati jih bo treba, jih kdaj pa kdaj zavrčati in iskati nove, popolnejše, vedno z željo, da bi bilo tudi naše samoupravljanje popolnejše, samoupravni socializem, ki ga gradimo, pa lepši in sprejemljivejši za večino.

Ob takšnem novem, tvornejšem in ustvarjalnem vstopu Zveze komunistov v našo družbeno areno se bo razvijala tudi odgovornost organov in posameznikov (konkretno odgovornost smo doslej razvili samo pri delavcu!). Izginila bo tista megle-na, formalna, socializirana „odgovornost“, ki je ni mogoče nikjer otipati in je močno udmačena zlasti v vodilnih strukturah. Najraje se izkazuje v pravnih z nekaj desetstisočaki osebnega dohodka. Ko bi jo morali ob konkretnih napakah najti in smo jo lovili za rep, se je vedno spretno izmuznila in se navadno skrila za „objektivnimi pogoji“, za „hitrim razvojem“ in za podobno navlako...

Zaradi naštetega in zaradi opisanih vzrokov je Zveza komunistov zdaj (za mnoge iznenada) spet na straži in v napadu. Na takšnem bojnem položaju bo ostala še naprej, čeprav redkim posameznikom to ni najbolj všeč. V opisanem razmišljanju pa je del odgovora na vprašanje, od kod ji „iznenada“ takšen polet in odločnost.

M. JAKOPEC

Štipendisti brez štipendij

Štipendisti sklada za štipendiranje občine Ribnica (ki je pri TIS), so v tem šolskem letu dobili komaj toliko štipendije, da so si lahko kupili zelena očala in da bodo namesto sočne zelenjave lahko jedli oblance. (Tudi če bi dobivali obljubljene štipendije, ne bi bile tako visoke, da bi zadoščale še za meso.)

Ze več mesecev morajo živeti in se študirati brez štipendij in se jim tako godi slabše, kot tistemu ribniškemu oslu, ki mu je gospodar namesto štipendije, oprostitve, sočne trave, kupil raje zelena očala in ga krmil z oblanci. Osel je bil pač osel in je poginil, mladi Ribničanje pa so bistrejše glave ali pa so na oblance že navajeni in se zato še držijo pri življenju.

Razen tega ribniški šti-

pendisti vedo, da je obljubiti in dati pogosto nekoliko preveč, saj ribniški pregovor „Če sem obljubil, se nisem dal“, ne izgublja pomena, ampak se celo v republiki vedno bolj uveljavlja.

Vse kaže, da štipendisti brez štipendij ne protestirajo preveč tudi zato, ker se zavedajo, da pomeni „daljši pas krajše življenje“. Ker bodo zelo suhi čez pas, se jim – kot obljubila akcija TRIM, katere pobudnik je prav ribniška občinska zveza za telesno kulturo – obeta zelo dolgo in zdravo življenje. Štipendisti brez štipendij so torej sploh zelo srečni in kar žal jim je tovarišev, ki jih štipendirajo podjevanje in v republiški izobrazevalna skupnost. Ti namreč redno dobivajo štipendije, zato se jim obeta širok pas in krajše življenje...

J. PRIMC

Mimo partizanskih zavetij na Kozjanskem

Takole umirajo hiše na Kozjanskem. Starši so pomrli, mladi so zleteli v svet in za vedno zapustili rojstna gnezda.

ŽIVLJENJE NA KONCU SVETA

V hribih, kjer voli nadomeščajo stroje – Še so hiše brez vode in brez elektrike – Napredek s težavo rije v vasi – Mladina uhaja v mesta in išče delo v tovarnah – Iz Pečic prevažajo v artiško šolo 55 otrok – Avtobus je dobrodošel tudi odraslim – Skrajša jim dolgo pot do Brežic

Pečice. Tiha, odmaknjena vasica, ki jo je to zimo marsikateri meščan prvič obiskal. Odkrili so jo brežiški smučarji. Po dvesto se jih je med zimskimi počitnicami vsak dan urilo na belih pobočjih. Domačini so bili vrveža na snegu zelo veseli in smučarje so sprejeli z odprtimi rokami. V opuščeni šoli so jim zakurili peči in jim dvakrat na dan pripravljali malico. Pet vaščanov se je prostovoljno odločilo za to delo.

– To je dober znak, tako se začneja turizem, sta bili enih misli Marija Grmšek in Kristina Omerzel. Grmškova je kmetica, pa se ni nič obotavljala, ko so potrebovali kuharico. Tisti teden je vstajala bolj zgodaj kot navadno, hitro skuhalo družini kosilo, nato pa pohitela v šolo.

– Toliko ljudi še nismo imeli. Zdi se nam, da je vsak dan nedelja, tako živo je v vasi, je povzela besedo Omerzelova, tudi gospodinja in mati. Otroke sta imeli obe v smučarskem tečaju, zato sta vedeli, kaj je žele in lakota na snegu.

Ko so pred sedmimi leti uknili podružnično šolo v Pečicah, se vaščani dolgo niso mogli s tem spriznati. Ves okoliš je bil prizadet. Na šolo so bili ljudje zelo navezani. Pomenila jim je središče družbenega, družabnega in kulturnega življenja.

– Kaj bomo s praznim poslopjem brez mladine in brez učiteljev? Puščoba se bo nase-

lila vanj, ko se bo otroški živzav umaknil na šolo v Artičah – so modrovali vaščani z nepokrto grenkobo. Še dolgo so pogrevali očitke, preden so se pomirili.

Zdaj že drugače gledajo na vse skupaj. Odkar se otroci vozijo k pouku v Artiče, se je tudi odraslim odprla pot v svet. Dobili so zvezo z mestom, ki se ji danes ne bi več mogli odpovedati. Teško si predstavljajo, da bi morali še kdaj vstajati s petelinimi in se ob treh zjutraj podati na pot – peš. Zdravi so to še nekako prenašali, za bolne in ostarele pa je bilo peščenje ali cijazenje z vozom prava muka.

ŠE SO MOJSTRI ZA SLAMNATE STREHE

Iz vasi zavijem v hrib proti Križam po gozdni poti, ki so jo prebivalci tiste dni vedno posipali, da bi se smučarji lažje povzpeli na severna pobočja onstran brega. Na vrhu so spet redko natresene hiše, ki že sodijo h Križam. Pod širokim dvojnimi kozolcem ob razpadajoči hiši naletim na brata

Čermeličev Jožek. Ko se vrača iz šole, se v Pišecah ustavi še v trgovini, da kupi najnujnejše za hišo in da drugim ni treba posebej na pot zaradi tega

Ernesta in Ivana Preskarja. Devetindesetletni Ivan gospodari na domu čisto sam. Pet hektarjev zemlje ima in tri glave živine redi. Ko bi bil mlajši, bi ga verjetno potegnili v tovarno, tako pa je zadovoljen s skromnim življenjem doma. Pred kratkim je obnovil kozolec

in našel tudi krovca, ki je lepo zakrpal slamnato streho. V dolini to je malokdo zna in slamnate strehe so tudi že redke. Zapuščeno hišo, ki meji na njegovo domačijo, je kupil. Ze vrsto let ni naseljena, čeravno se je pred vojno in po osvoboditvi v njej še trilo ljudi. Drug za drugim so odšli po svetu in sklenili, da se v hribe ne bodo več vrnili.

Ivanov mlajši brat Ernest dela pri stricu nedaleč od doma. Tudi on je še sam. Hribovcem najbrž ni lahko dobiti nevesto. Dekleta vleče v dolino, kjer ni toliko garanja.

Brata sta mi še povedala, da so bila vrata njunega doma med vojno noč in dan odprta partizanom. Pri njih so prenočevali in kuhali so jim tudi.

KMET IN TRGOVEC OBENEM

Ko človek takole spozna ljudi, se mu ti kraji še bolj priljubijo. Nešteto zavetij so dali partizanom in tudi dandanes ljudje gostoljubno sprejemajo vsakogar, ki zaide mednje.

V Pečicah imajo tudi trgovino in Stanko Penič je najbrž edini zasebni trgovec v brežiški občini. Pravzaprav je trgovec le napol, napol pa kmet. K njemu prihajajo nakupovati iz petih vasi. Na zalogi ima vse najpotrebnejše, tudi začetna sredstva in umetna gnojila. Tisto dopoldne je trgovino zaprl, da mi je lahko pokazal pot v Osredku, kamor v snegu ni lahko priti. (Če je prišel med tem kdo nakupovat, so mu v soseski naročili, naj malo počaka.)

Stanko Penič pozna vsako hišo in ve za vse poti, razpeljane po globelih in bregovih, tja do Pišeckega, do Preske in na drugo stran do Podrede. Tudi dogodke iz vojnih časov ima dobro v spominu.

Tole je pa Zupanov mlin – mi pokaže k potoku na majčkenu, iz kamna sezidano zgradbo, ob kateri poganja voda leseno mlinsko kolo. Vodno korito je vkovano v debele ledene sveče in tako nehote pomislim, da v mlinu najbrž že dolgo ne meljejo več. Pa ni res. Lastnik Anton Zupan še vedno melje za tiste hiše, ki nimajo doma električnega mlina. Pri tem mlinu so Nemci uničili Miloševo četo in 18. februarja bo 29 let, odkar je skupina partizanov doživela tam svoj tragični konec.

KROJAČ SE JE MORAL OPRIJETI KMETIJE

Še malo v hrib, in že sva v Osredku. Ustaviva se v hiši, ob kateri je na obronku gozda s smrečicami obsajen spomenik padlim. Tu so doma Pregradovi. Gospodinja Marija Pregrad (sedaj Kunej) se je primožila sem z Bizeljskega. Prvi

mož, Maks Pregrad, je padel kot partizan 1944. Tudi trije fantje so ji pomrli. Enega ji je pobralo, še preden je dokončal dve leti. Drugi je po prihodu od vojakov nesrečno končal pod vlakom, tretjega pa so po nesreči ustrelili med lovom na divje prašiče. Tudi sam je bil lovec in je imel tedaj sedemindvajset let.

Dve hčerki sta v Ljubljani. Mielka je poročena in dela kot strojeopiska, Anica študira, Jožica pa se ravno zdaj odpravlja za njima, da bi dokončala osemletko in se potem zaposlila. Doma je najmlajši med sinovi, Jože, ki so ga dali učiti za krojača v Koprivnico. Življenje je obrnilo njegove načrte. Poklicali so ga nazaj in tako Jože pozimi šiva, poleti pa kmetuje. Tudi mlado gospodinjino imajo že pri hiši.

Kmetija je trdna, pa vendarle zahteva skromno življenje. Dvajset hektarjev meri, njih imajo štiri hektarje, travnikov tri. Drugo so gozdovi in pašniki. Posestvo obdelujejo z voli. Do strojev se še niso priklopali, sicer pa jih v hribih ne morejo tako s pridom uporabljati kot na ravnini.

Vodo so si napeljali pred dvema letoma. Prej so hodili ponjo k stu-

dencu. Cesto imajo tri ali štiri leta. Nekaj so dali vaščani, nekaj pa gozdno gospodarstvo, ki prevažala les po njej. Električno imajo deset let. Štiri hiše so še brez in komaj čakajo, da bo tudi njim posvetila luč.

Otroci iz te vasi hodijo v šolo v Artiče. Do avtobusa jim zorjejo pot vaščani sami, da jim olajšajo hojo po snegu. Do Podrede je uro hoda. Z avtom ne pridejo do tja, zato si delajo cesto do gradu, dva kilometra in pol daleč.

OB ŠESTIH POT POD NOGE

Od Pregradovih se naspotiva k drugi skupini hiš, ki čepijo precej daleč stran prislone na stmo pobočje. Še vedno sva v Osredku. Pri Čermeliču stopiva v hišo in voščiva dober dan. Tam imajo v družini še solarja, dvanajstletnega Jožeta. Vsako jutro gre na pot po temi. Ko je ura šest, je že na hišnem pragu. Hitro steče do sosedu, da s prijateljem iz sedmega razreda skupaj premetita pot do šole. V dvoje je bolj kratkočasno, pot je krajša in manj samotna. Do Pišec vodi samo pešpot, po lepem in suhem vremenu prevozna tudi z mopedom. Kadar zapade več snega, naredijo solarjem zjutraj gaz z živino. Prvošolske spremljajo in jim pridejo naproti, kadar se vračajo o mraku. Učitelji v Pišecah vedo povedati, da starši prenašajo najmlajše solarje del poti v košu, če otroci sami ne morejo pozimi tako daleč gaziti snega.

Čermeličev Jožek hodi zdaj v šesti razred. Preglavice mu dela matematika. Za učenje imajo ti otroci dosti manj časa, saj zgubijo na poti po tri do štiri ure. Jožek uživa na snegu, čeravno nima niti smučk niti sank. Posodijo mu jih drugi, kaadar se utegne voziti. V družini je najmlajši. Brat Ivan bo šel k vojakom, najstarejši, Martin, pa je v Berlinu in se je za novo leto oženil. Po poklicu je kovač. Učil se je v Sevnici, v Brežicah in nazadnje v Savinjski dolini. Zdalj dela v tovarni BMW in dobro zasluži. Jožekovi edini sestri Zožki je 20 let. Ta je še doma, a se ozira za kruhom drugod. Občasno se je že zaposlila kot točarka. Jožek še nima načrtov za prihodnost. Bo videl, kako bo v šoli.

V hribovskih vaseh morajo otroške roke marsikdaj nadomestiti odrasle. Delavcev ni, mladina pa zapušča rojstna gnezda, kakor hitro se poslovi od šolskih klopi. Tudi pri Čermeličevih sta gospodar in gospodinja v letih, ko jima pojemajo več delci kot na ravnem. Na Pišeckem imajo vinograd, tam pri Sveti Jeditri. Dobro vino imajo, toda treba je krepko poprijeti za delo, da je pridelek lep.

Vse to je samo površen pogled v življenje dolgo pozabljenih krajev na Kozjanskem, kjer ljudje trdo delajo, da se lahko skromno preživljajo. Mladi si iščejo delo v mestih, naravnost v Ljubljano se podajajo za kruhom. Tisti, ki so ostali zvesti kočku skočega, hribovitega sveta ob domačiji, pa si poskušajo z napeljavo vode in elektrike olajšati življenje. Povsod so se zagnali v ceste, kajti brez njih bo napredek še z večjo zamudo prodiral v te kraje.

Zapisala in slikala: JOŽICA TEPPEY

Dobri prijatelji. Brata Dušan in Jože Zupan z Osredka s piščkom Pikijem. Vsi trije so bili na snegu. Fantoma je napravil smučki kar oče. V teh krajih ni denarja za kupljene. Tudi pancirjev ne poznajo, dobri so škornji.

Marija Pregrad: „Največ dohodka nam daje živina. Sadje dobro uspeva, a se slabo proda. Ne preostane nam drugega, kot da ga jeseni sprešamo v mošt.“

Domačija v Osredku. Pridne roke tudi pozimi niso brez dela. Treba je razpeljati gnoj, da bodo njive čez leto bolj rodile.

Pelin kulturi

Trebnje: zamisliti se ob kulturnem prazniku

Ce bi sodili po pripisu na lepaku „Pridite, ce vam ta praznik kaj pomeni“, bi ugotovili, da slovenski kulturni praznik, obletnica smrti Franceta Prešerna, Trebanjec kaj malo zanima. Naj je kriva organizacija, nacjn vabljenja ali karkoli, dejstvo je, da si je dober kulturni spored, ki ga je pripravil inž. Jože Falkner, ogledalo le malo ljudi. Napol prazna dvorana je šola za naprej.

V petek, isti dan, je bilo v avli osnovne šole še interno srečanje amaterskih kulturnih skupin iz trebanjske občine, ki ga je priredila Zveza kulturno-prosvetnih organizacij. Mokronog se je predstavil s svojim pevskim zborom pod vodstvom Vilka Vilečnika ter z ansambлом Slavka Znidaršiča, Sentrupert z igralno družino z odlokom iz Bevkovega „Kapšana Martina Ceder-maca“ in s samogovorom iz „Samorastnikov“, Velika Loka pa z odlomkom iz Lipahove veseligrce „Glavni dobitnik“.

Kaj bi lahko rekli ob tem srečanju? Amaterstvo še živi, žal, samo živi. Pokonci ga drži peščica starejših zanesenjakov, ki nenaklonjenemu času navkljub trmasto vztrajajo, vedoš, da je aktivno udejstvovanje v kulturi voč vredno kot pasivno sprejemanje kulture, ki jo ustvarjajo drugi. Toda kako bo, ko teh ljudi ne bo več? M. L.

Literarna beseda
med kmeti
na Dolžu

V petek popoldne je poslušalo otroške pesmi Novomeščanke Janje Kastelic kakih 70 šolarjev v šoli na Dolžu, približno toliko odraslih pa je prišlo tudi na literarni večer, na katerem jim je ista avtorica brala odlomke iz svoje nove knjige „Podgorska kri“, ki bo letos izšla v založbi pri Kmečkem glasu. Ljudje so bili zadovoljni in tudi ganjeni; radi pridejo na take in druge prireditve, le da na Dolž skoraj nikoli ne zaide kakšna kulturna skupina ali kulturni delavec.

V SODRAŽICI:
POIMENOVANJE

Osnovna šola v Sodražici se od 8. februarja imenuje po dr. Ivanu Prijatelju, znanem slovenskem slavistu in literarnem zgodovinarju, rojaku z Vinic pri Sodražici. V osnovni šoli je bila za to slovesnost kulturna prireditev, na kateri so nastopili učenci osnovne in glasbene šole ter moški in lovski pevski zbor iz Sodražice. Lovski pevski zbor je prvič predstavil javnosti dve pesmi: „Ribniška dolina“ in „Travna gora“, ki ju je uglasbil Franci Burnik, glasbeni pedagog in vodja zhora. Ob koncu slavnosti je ravnateljica Zinka Benulič izročila dvema prosvetnima delavkama, ki poučujeta v Sodražici že nad deset let, darila.

SARAJEVO — Na letošnjem evrovizijskem festivalu v Edinburgu se bo za „Grand prix 72“ za Jugoslavijo potegovala Tereza Kesovija s popevko „Muzika i ti“. Kot v prejšnjih letih tako tudi letos od skladbe Nikice Kalogere nimamo Jugoslavanov kaj veliko pričakovati. (M. L.)

Mali kulturni barometer

NOVO MESTO: SKUPŠČINA ZKPO — Skupščina Zveze kulturno-prosvetnih organizacij bo po seji skupščine kulturne skupnosti, pred-

Kraljev portal

Slikar in kipar Tone Kralj, od jubilejne retrospektivne razstave v Lamutovem likovnem salonu pred dvema letoma častni član Dolenjskega kulturnega festivala, je izdelal reliefni portal za Gorjupovo galerijo v kostonjeviški osnovni šoli. To je zadnje večje delo znanega ustvarjalca in dolenjskega rojaka, udeleženca XI. mednarodnega simpozija kiparjev Forma viva. Poleg tega pa Kralj dokončuje veliko olje na platnu (3 x 5 m), na katerem bo upodobil bitko na Krškem polju v časih kmečkih uporov. Na XII. mednarodnem simpoziju Forma viva, ki bo na vrhu kostonjeviškega samostana spet po dveh letih v poletnih mesecih, bo Kralj sodeloval izredno: upodobil bo voditelja hrvaško-slovenskih kmečkih uporov Matijo Gubca.

Miroslav Kugler: Vodnjak na Šedmu (laviran tuš, 1970)

Doživetje Prešernovega spomina

Na koncertu sta pela moška zbor DPD Dušan Jereb iz Novega mesta in grafičnih delavcev Grafika iz Ljubljane — Vrh: skupni nastop

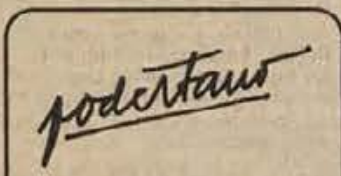
Zvon za narodnostno prebujenje, dramilo za narodnostni ponos, luč iz družbenega in duhovnega mračnaja, kazipot v kraje, „kjer v njih sonce sije“ — to je Prešernova pesem, tista himnična beseda, ki so jo sto let po pesnikovi smrti izgovarjali borci, izganjajoč okupatorja s slovenske zemlje.

Te misli je med drugim poudaril novomeški slavist prof. Jože Škufca na osrednji proslavi v čast velikega pesnika Prešerna 11. februarja v novomeškem Domu kulture. Po njegovi tehtni besedi, ki ni bila skop povzetek dosedanjih dognanj o pomenu Prešernove poezije, ampak širše esejistično razmišljanje o slovenski kulturi in umetnosti, je sledil celovečerni koncert umetnih pesmi. Nastopila sta domači moški pevski zbor DPD Dušan Jereb pod vodstvom Toneta Markija in moški pevski zbor grafičnih delavcev Grafika iz Ljubljane, ki mu je dirigiral France Milek. Zbora sta se na odru izmenjevala po vsakih štirih odpetih pesmih, med premorom pa so Zvonka in Jože Falkner ter Tončka Rolih, člani novomeškega amaterskega gledališča, recitali nekaj značilnih Prešernovih pesmi.

Zbora sta se občinstvu predstavila z izbranim in izbrušenim sporedom, ki je obsegal napeve tja od Prešernovega sodobnika Blaža Potočnika do sodobnega koruškega ljudskega skladatelja Pavla Kernjaka. Novomeščani so po uvodni „Zdravici“ Stanka Premrlja zapeli: Srebotnjakove „Bore“, Gotovčovo „Marjane“, Golčovo „Bom pa zlezal na češnjo“ — v prvem delu, po odmoru pa še: Fabianijevo „Fantje zgodaj so vstajali“, Kramolčovo „Je pa dečva zatoživa me“ in Kernjakovi: „Zvenelo moje cvetje“ in „O, Regina“.

Ljubljanski grafiki so začeli s Potočnikovo „Zvonikarjevo“ sledile pa so: Anton Hajdrih „Cerkvica“, dr. Gustav Ipavec „Vse mine“, Hugolin Sattner „Na planine“, Anton Hajdrih „Luna sije“, Josip Ipavec „Imel sem ljubi dve“, Vasilij Mirk „Na trgu“ in Anton Foerster „Gorenjci“. Koncert sta zboru sklenila s skupnim nastopom in pod vodstvom gostujočega Franceta Mileka zapela Maškovo poskočnico „Mitiči“.

Za konec še besedo, dve o občinstvu. Poskrbelo je, da koncert ni iz-

„Ne bo ne tednik ne mesečnik — izdajali ga bomo po potrebi. To številko smo posvetili slovenskemu kulturnemu prazniku.“

Tako je zapisal uredniški odbor „Mladega tekstila“, glasila mladinskega aktiva v Novoteksu. Na svetlo je prišlo na Prešernov dan.

Kulturni praznik so mladi novomeški tekstilci in tekstilke počastili z recitalom Prešernovih pesmi. Medse so povabili Dolenj-

Tekstilci

ski oktet, da so hkrati z njim pospremili v „življenje“ prvo slikarsko razstavo v tem podjetju: razstavo 18. slik devetih udeležencev prve dolenjske slikarske kolonije „Mlini ob Krki“, ki jo je omogočil Novoteks.

Tako bi lahko pisali tudi o trojnem kulturnem dogodku pri novomeških tekstilcih. O pobudi, ki bodo o njej še govorili — tudi zunaj podjetja. To je zgled, ki bi ne smel biti osamljen. Urednišnje tistih delov iz visokih kupov resolcije, kjer je govor o kulturi iz vrst delovnih ljudi za delovne ljudi. J. JUST

zvenel v prazno dvorano, prej bi rekli, da je bila zasedena do zadnjega kotička. Zal, tudi ta prireditelj ni minila brez motenj: predčasno se je dvignil za dijaki zasedeni balkon in z ropotom za nekaj minut prekinil izvajanje sporeda gostujočega zbora. Profesorjem gotovo ne gre šteti v čast tega spodsrljaja: poskrbeli so, da so dijaki prišli, pustili pa so same — brez nadzorstva ... I. ZORAN

NAPOVED PREŠERNOVE DRUŽBE ZA 1973:

Nagradni roman za redne plačnike

Člani družbe bodo prejeli koledar in še pet knjig: štiri izvirna slovenska dela in prevod — Pozornost domači literaturi

Člani Prešernove družbe, ki bodo članarino (40 din) poravnali do 10. junija, bodo sodelovali pri nagradnem zrebanju. Za dobitek je družba pripravila presenečenje: roman Richarda Gordona „Doktor Gordon se zaljubi“. Knjigo prevevata humor in satiričnost ter vedrina in optimizem. Pisatelj je prav zaradi teh lastnosti svojega dela v Angliji, kjer živi in ustvarja, zelo popularen.

Novembra bodo prišle na svetlo knjige redne knjižne zbirke, ki jih je Prešernova družba namenila svojim članom in uvrstila še v letošnji spored. S to zbirko se je družba še bolj približala svojemu osnovnemu namenu in želji bralcev: pretežno bodo dobili v roke dela slovenskih piscev.

Koledar z letnico 1973 bo kot običajno pisan odsev dogajanj doma in po svetu, poln mikavnih in poučnih prispevkov ter bogato ilustriran: z originalnimi fotografijami in umetniškimi reprodukcijami.

Leposlovni del zbirke bo obsegal troje domačih izvirnih del in prevod iz ameriške literature. „Zatlar Martin ne bo več za komedijanta“ je naš roman, ki ga je napisal Ivan Potrč. To je pripoved o kočarju, ki se je po naključju zapletel v politiko in se do konca boril za pravice mallega človeka.

Piscu, ki se uveljavlja kot avtor humoresk in krajsih satir, je to prvo večje odsko delo. Podnaslovi ga je: gospodarsko — kulturno — aktivistična utopija. — „Klopotec“ imenujete utopija ... Najprej za pojasnilo: Klopotec si nisem izposodil v haloških goricah, ampak sem jih našel tu, doma. Take klopote, ki smrdijo, pokvarjena jajca. S tem sem hotel namigniti, da v moji lepjenki letijo osti in puščice na pokvarjenost ljudi, na vse, kar je v človeški družbi gnilega. Utopija — to pa je zato, ker so stvari poslošene in veljajo za ves soljni svet od Triglava do Gevgelije, kajpak za Novo mesto tudi. Vsaka podobnost z resničnostjo je zgolj slučajna. — Hočete reči, da ne merite na nikogar in na vse ... Tako nekako. Gledalcu prepuščam, da se išče v moji satiri. Če se bo kdo zdržnil, če bo kdo zardel, je to njegova osebna zadeva. Ne izključujem možnosti, da se to ne bo zgodilo. Toda kot sem dejal, je resničnost, je podobnost zgolj naključje. — Nad kom ste predvsem zavihтели bič? — Nad našo dobro, staro človeško slabostjo: brezplodnim govorjenjem. Recimo odkar smo uvedli samoupravljanje dalje. Dodal bi rad, da se hoče satira ponorečevati iz nezdravih odnosov, dokazati, da so imeli ljudje že v stari Grčiji podobne probleme kot danes: z lokacijskimi do-

voljenji, z občino in podobnim. Kajpak je to zraslo v domišljiji in je delo tudi s te strani izrazito domišljijski prikaz razmer.

— Ali se imate za začelnika satiričnega kabareta v Novem mestu?

— Morda sem, morda tudi ne, o tem nisem razmišljal. Držalo pa bo, da takega dela Novomeščani še niso uprizorili. Za tokrat sem sam napisal tekst, besedila pesmi in viže, ker se v „Klopoteh“ tudi poje.

— Morda že kujete podobno delo?

— Razmišljam, če bom še kaj dal odru, pa je odvisno od tega, kako bodo „Klopoteci“ sprejeti.

— Ali se bojite uprizoritve?

— Zakaj? Zaupam igralcem in gledalcem. I. ZORAN

KRAJEVNI LEKSIKON SRS:

Za svet okoli sebe

Podrobno so obdelane dolenjske občine — Vsebinsko dopolnjujejo tabele in zemljevidi

Ni mogoče v nekaj stavkih povedati vsega, kar prinaša druga knjiga Krajevnega leksikona Slovenije (izšla pri DZS 1971, vezana v platno, cena 250 din), ki obsega jedro osrednje Slovenije in njen zgodovinski del z občinami: Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica in Trebnje.

V leksikonu so po abecednem redu prikazane posamezne občine — vsaka v dveh delih. V prvem (Splošni pregled) je občina obdelana kot celota z vsemi ugotovljivimi podatki. Tako zvezo za geografske, geološke posebnosti, za favno in flor (živalstvo in rastlinstvo), podnebje, lovišča, način obdelave zemlje in podobno.

Podroben je pregled zgodovinskega razvoja posameznih občin od prvih naseljev do vloge in pomena krajev med NOB. Naštete in pregledno opisane so najrazličnejše znamenitosti v občinah. V splošnem pregledu so razvrščene tudi tri tabele, kažejo pa število prebivalcev v občinah in naseljih od 1869 do 1966, dejavnost prebivalstva leta 1961 in površine občin po vrsti zemljišč leta 1969 (njive, vrtovi, sadovnjaki, vinogradi itd.).

Drugi del v okviru opisa vsake občine prinaša podroben pregled

vseh krajev v občini. Tu najdemo podatke o številu prebivalstva, hiš, gospodinjstev, kmetov in drugega (po popisu iz leta 1961). Lega vsakega kraja je prikazana zelo podrobno, prav tako naravne značilnosti in posebnosti, pomembnejše zgodovinske in kulturne znamenitosti, šole, dejavnosti prebivalcev. Omenjeni so tudi tisti, ki so s svojim delom segli iz svojega kraja ali pa so prišli od drugod in v novem kraju uspešno delovali na raznih področjih življenja.

Z nekaj besedami: bralec leksikona izve in se pouči o številnih rečeh, za katere ni vedel, to pa je navsezadnje osrednja značilnost in pomen leksikona. Knjiga bo dobrodošla vsakomu, kdor se kakorkoli zanima za svet okrog sebe.

Krajevni leksikon je vzorno opremljena knjiga. Priloženi so zemljevidi posameznih občin, s čimer je vsebina kvalitetno dopolnjena. D. R.

SATIRIČNA LEPLJENKA NA ODRU:

Krst »Klopotec«

Pisec Vladimir Bajc, Novomeščan, trdi: »Ta satira leti na vse, kar je gnilega«

22. februarja — tako napovedujejo — bomo na novomeškem odru gledali „Klopotec“, celovečerno satirično lepjenko Vladimira Bajca. Delo pripravlja sem od jeseni domače amatersko gledališče.

Piscu, ki se uveljavlja kot avtor humoresk in krajsih satir, je to prvo večje odsko delo. Podnaslovi ga je: gospodarsko — kulturno — aktivistična utopija. — „Klopotec“ imenujete utopija ... Najprej za pojasnilo: Klopotec si nisem izposodil v haloških goricah, ampak sem jih našel tu, doma. Take klopote, ki smrdijo, pokvarjena jajca. S tem sem hotel namigniti, da v moji lepjenki letijo osti in puščice na pokvarjenost ljudi, na vse, kar je v človeški družbi gnilega. Utopija — to pa je zato, ker so stvari poslošene in veljajo za ves soljni svet od Triglava do Gevgelije, kajpak za Novo mesto tudi. Vsaka podobnost z resničnostjo je zgolj slučajna. — Hočete reči, da ne merite na nikogar in na vse ... Tako nekako. Gledalcu prepuščam, da se išče v moji satiri. Če se bo kdo zdržnil, če bo kdo zardel, je to njegova osebna zadeva. Ne izključujem možnosti, da se to ne bo zgodilo. Toda kot sem dejal, je resničnost, je podobnost zgolj naključje. — Nad kom ste predvsem zavihтели bič? — Nad našo dobro, staro človeško slabostjo: brezplodnim govorjenjem. Recimo odkar smo uvedli samoupravljanje dalje. Dodal bi rad, da se hoče satira ponorečevati iz nezdravih odnosov, dokazati, da so imeli ljudje že v stari Grčiji podobne probleme kot danes: z lokacijskimi do-

leta. Knjiga bo obetavno branje za mlajše in starejše bralce.

„Odmirajoči pravilni svet vasi“ bo bogato ilustrirana knjiga izpod peresa znanega slovenskega etnografa dr. Borisa Kuharja. Pisec je s tenkočutnim posluhom za značilnost podeželja pri pisanju sledil in obdelal razvoj slovenske vasi od pravadnine dalje.

Edini prevod iz tuje literature bo „Potonika“, delo pri nas dobro znane in je večkrat prevedene sodobne ameriške pisateljice romanov o Kitajski — Pearl S. Buck. To je roman, v katerem se soočita dve na moč si različni kulturi in narodnosti ter socialni nasprotji — vse to skozi ljubezen revnega kitajskega dekleta in sina bogatega židovskega trgovca.

RAZVESELJIVO IZ SPODNJEGA POSAVJA:

Skupna parada petja

Srečanje pevskih zborov pripravljajo Brežičani za začetek poletja — Gostovali bodo pri Slovencih na Madžarskem — »Milavci«: na radiu

Glasbena in še bolj pevška dejavnost v brežiški občini je doživela v zadnjih letih pravi razcvet. Delavnih zborov je 10, od tega sta dva mešana in en ženski. Kajpak šteje sem tudi mladinski zbor, ki deluje na gimnaziju.

Poleg ljubezni do petja prežema zboru skrb za kakovost. Ni hvale sanje, če poudarimo, da so se nekateri že visoko povzpeli. Zborovska dejavnost je v prosvetnih društvih nosilka kulture. Ni proslave ali druge prireditve, na kateri ne bi pevci popestrili sporeda. Ime občine so ponesli v svet, ko so nastopili na pevskem taboru v Sentvidu pri Stični, na srečanju zborov v Karlovcu, v pobrateni Veliki Plani in peli zamejskim Slovencom na Tržaškem.

Glasbeni odbor pri občinskem svetu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ki vodi to pisano dejavnost, je prireditelj vseh srečanj do-

mačih zborov. Lani so sodelovali v Brežicah in Cerkljah, prvič pa peli tudi na cvetlični razstavi, ki jo je priredilo hortikulturno društvo pod naslovom „Cvetje in pesem 71“.

Pevski zbor DPD Svoboda bratov Milavcev se je pognal najdlje: lani je prvič posnel sedem pesmi za poslušalce ljubljanskega radia, letos pa se že spet pripravlja za tako snemanje. Pričakujejo, da se bo na pobudo glasbenega uredništva RTV odzval spemanju še kateri drug zbor.

Za letos snujejo novosti. Po nekaj letih naj bi v Brežicah spet zapeli skupaj zbori iz Spodnjega Posavja: iz Brežicke, krške in sevniške občine. Srečanje ali revija bo predvidoma v drugi polovici junija. Zbori so že dobili vabila. Poleg svojega sporeda bodo morali pripraviti dve pesmi, ki ju bodo skupaj zapeli.

Brežiški zbor bo poleg tega, kot kaže, že aprila gostoval na Madžarskem pri Slovencih v Gornjem Seniku, tamkajšnji zbor pa bo nastopil v Brežicah. O tem sodelovanju so se pogovorili na lanskem srečanju v Sentvidu.

V osnovnih šolah brežiške občine so delavni tudi otroški in mladinski pevski zbori. Pred koncem šolskega leta bo srečanje, na katerem se bodo predstavili vsi. V. P.

Koncert v Straži

Stražani in prebivalci okoliških vasi so se 10. februarja zbrali v svojem združnem domu na proslavi v počastitev Prešernovega dne — slovenskega kulturnega praznika. Spored so pripravili mladinci, učenci osnovne šole iz Vavte vasi in moški zbor „Gorjanci“ pod vodstvom Borisa Plantana. Pevci so nastopili v novih enotnih oblekah, ki jim jih je kupilo podjetje „Gorjanci“.

Trebneje: klub Pavla Golie

Trebanski študenti so ustanovili klub, ki so ga poimenovali po pesniku Pavlu Golie

Trebanski študentski klub se imenuje po slovenskem pesniku Pavlu Golie, akademski pa zato, ker v svojih vrstah, verjetno edini v Sloveniji, združuje redne in izredne študente ter nekdanje, sedaj že diplomirane in zaposlene študente.

Letos je že tretje leto, odkar v njem aktivno sodelujejo skoraj vsi študentje iz trebanjske občine, ki se šolajo na ljubljanskih in mariborskih visokošolskih zavodih.

Po uspehi organizaciji lanskega leta uspelega brucovanja so se študentje zbrali z nekaterimi „akademiki“ na letni skupščini, da bi skupaj preračevali program in delo, ki ga bo opravljal novoizvoljeni odbor. Akcije, ki so si jih zastavili, so številne in pred klubom je v letošnjem letu precej zahtevnega dela. Najprej

NOVO MESTO – Dvojbo učencev osnovne šole Grm in pionirske knjižnice v šahu se je končal z zmago Novomeščanov. Rezultati: Križman – Pucelj 0:1, Golob – Zigančič 0:1, Čanič – Mihalič 0:1, Ban – Kralj 0:1 in Kopač – Piletič 1:0. (J. U.)

Mlade je treba razumeti!

Na Velikem Podlogu imajo razgiban mladinski aktiv, ki vključuje že 60 mladih ljudi

Vaški mladinski aktiv v Velikem Podlogu imajo za najbolj delaven v krški občini. Precej zaslug za pestro in živahno dejavnost ima tudi predsednik aktiva Ivan Muster, ki je zaposlen v Krškem. Prizadevni mladinski delavec ima še precej načrtov, zato bo na Velikem Podlogu verjetno mladinska dejavnost še napredovala.

– Kdaj ste se vključili v dejavnost mladine?

„Za delo v mladinski organizaciji sem se ogoril, ko sem bil pri vojakih v Bileci. Tam je bila pestra mladinska dejavnost, veliko sem se naučil, zato lahko vodim mladinski aktiv, ki trenutno šteje 60 mladih.“

– Kakšen je sestav vaše mladine?

„V aktivu so v glavnem mladinci iz vasi, ki pa v večini primerov delajo v Krškem. Če ne bi imeli mladinskega aktiva, se skoraj ne bi poznali. Tako se sestajamo in živimo kar razgibano življenje.“

– Kaj vas najbolj navdušuje?

„Razumljivo, da nam je veliko za zabavo. Poleg tega je v prvem planu izobraževanje. Naši mladinci se radi izobražujejo, saj čutijo, da brez znanja ne prideš nikamor. Zdej pripravljamo mladinsko šolo za življenje, zanimanje je veliko.“

– Kaj pa druge dejavnosti?

„Nekaj časa smo bili precej delavni na športnem področju, ko pa so nam na igrušču brez vprašanja sezidali hišo, nas je malo poparilo. Zdej imamo asfaltirano ploskev, kako bo z igriščem, pa mi ni znano. Nisem povsem prepričan, da bo na voljo denar.“

bodo izpeljali brucovanje, za katerega želijo, da bi postalo stalna oblika. Pogovarjali so se tudi o izletih na Triglav, ki naj postanejo prav tako tradicionalni.

V načrtu imajo še redne pogovore z gospodarstveniki v občini, nato sproti reševati socialne težave študentov, organizirati recital v počastitev Pavla Golie, povezati se z družbeno-političnimi organizacijami, zlasti pa z ZMS Trebnje, da bi pomagali pri organizaciji proslave v počastitev 30-letnice ustanovitve Gubčeve brigade.

Nato so izvolili 7-članski odbor, izvolili pa bodo še po enega predstavnika „akademikov“ in mariborskih trebanjskih študentov. V odboru so naslednji študentje: predsednik je Stane Mar, razen njega pa so še: Ivo Longor, Marinka Zupančič, Meta Uhan, Marko Kocjan, Zeljko Gričar in Marko Borštnar.

Klub ima zaradi najboljšega obveščanja študentov v TIS svojega predstavnika, v predsedstvu Obk ZMS Trebnje pa imajo svojega člana.

Na koncu so prisotni razpravljali še o statutu GAK, ga dopolnili in nato sprejeli. J. PEZELJ

Telovadke novomeškega Partizana, ki so se že uveljavile doma in tudi po vsej Jugoslaviji (Foto: S. Dokl)

Rastemo, rastemo in ugašamo!

Športno življenje v metropoli Dolenjske dobiva nove razsežnosti – Pospesena dejavnost

Odkar je Novo mesto dobilo dva lepa, sodobno opremljena športna objekta – telovadnici na Grmu in v Bršlino – je v novomeškem športnem življenju zapihal povsem drugi veter. Večje veselje do dela je čutili pri telesnovzgojnih delavcih, kot tudi pri športnikih, ki pridno obiskujejo vadbene ure. Večje možnosti za vadbo so dobili tudi člani TVD Partizan, ki so se zadovoljili z gimnazijsko telovadnico.

Lani in prej se je celotna novomeška športna dejavnost preko zime odvijala v telovadnicah osnovne šole in gimnazije. Stiska je bila kriva, da so nekateri panoge skoraj zamrle; največ so seveda delali v Partizanu, saj je gimnazijska telovadnica ustrezala njihovim dejavnostim.

Tako je tudi danes. Partizan je z gostovanjem v gimnazijski telovadnici zadovoljen in delo teče nemoteno. Redno vadbo obiskuje veliko cicibanov, pionirjev in mladincev. Da bi zajeli še druge, ki se želijo udeleževati, je organizirana vadba v Bršlino, kmalu pa bo tudi na Grmu. Ko bo na Grmu urejen urnik, bo telovadbo obiskovalo blizu 250 mladih športnikov, kar je za samo Novo mesto precej.

Mladine je torej dovolj, prostori so tudi na voljo, manjka pa ljudi, ki bi bili pripravljeni prevzeti vadbo. Nihče ne išče strokovnjakov, dobri bi bili že športniki, ki se prenehali aktivno vaditi. Potrebni bi jih vsaj enkrat na teden v telovadnici. Njihova pomoč bi bila veliko vredna.

V mislih imamo vadbo z začetniki, kajti s tistimi, ki so že zaključili abecedo, je treba delati drugače. Tudi za te je treba strokovnjakov, vendar jih žal ni na voljo. Imamo precej nadarjenih mladih kadrov, ki bi se lahko razvili v vrhunske telovadke. Tako pa ostaja vprašanje, če bo kaj z njimi, saj jim ne morejo nuditi več kot osnovo.

Vodstvo novomeškega Partizana, ki dela z veliko požrtvovalnostjo in zagretostjo, da smo tega lahko samo vesel, ne more do mladih strokovnjakov, kajti naše visoke šole ne vzgajajo dovolj športnih učiteljev.

Zdi se nam, da so kadri še edino nereseno vprašanje. Če bi tisti, ki delajo že danes, dobili pomoč, sem prepričan, da bi Novo mesto čez leta imelo pomembno mesto v telovadbi in tudi v drugih športih. Morda so zaenkrat precej naprej telovadke, vendar tudi fantov ne smemo podcenjevati.

Od srca bi bili veseli, ko bi se ponovili časi velikega Leona Stuklja in njegovih tovarišev. S. DOKL

Tekmovanje na kocki?

Organizatorjem III. republiškega tekmovanja v orientacijskem pohodu na smučeh je zagodla odjuga – Vavtočani se ne dajo!

Lani so mladi Vavtočani pri pionirskih osvobodili republiško prvenstvo v orientacijskem pohodu na smučeh (tekmovanje zajema sedem nalog), dekleta pa so bila druga.

Zato jim je bila zaupana tudi organizacija tretjega republiškega prvenstva v tej zanimivi športni zvrsti. Tekmovanje je razpisano za prihodnjo soboto (19. februarja). Računajo, da se ga bo udeležilo okoli 150 tekmovalcev.

Z vsvo resnostjo so se v Vavti vasi lotili priprav za to zahtevno tekmovalje. Na noge so spravili precej velik aparat, ki je že na dveh general-kah preizkusil svoje sposobnosti. Pokroviteljstvo nad prireditelji sta prevzeli podjetji NOVOLES in GORJANCI. Za vse obiskovalce so pripravili prijetno presenečenje, na

programu pa je tudi kulturna prireditve.

Torej je v Vavti vasi vse nared. Zataknilo pa se je pri snegu. Pred dnevi je kazalo še lepo. Zadnja odjuga pa je požrla sneg, zato nestrpno čakajo novo pošiljko.

Mentor pionirskega šolskega športnega društva Jože Pečnik nam je v ponedeljek povedal, da imajo še toliko snega v rezervi, da bodo tekmovalce izvedli na rezervni prog. Res bi bila škoda, da bi vse priprave prizadevnih športnih delavcev v Vavti vasi in Straži šle po vodi. J. K.

»Dolenjski list« v vsako družino

UGASNIL JE OLIMPIJSKI OGENJ

Prodor mladih športnikov

Z nastopom jugoslovanskih olimpijcev v Sapporu smo lahko zadovoljni – Največ sta dosegla Danilo Pudgar in Peter Štefančič – Različni odmevi

V nedeljo je ugasnil olimpijski ogenj na XI. olimpijskih zimskih igrah v japonskem mestu Sapporo. Mladi vsega sveta, ki so se zbrali na tej letošnji največji zimskošportni prireditvi, se poslavljajo od gostoljubnih Japoncev. Športniki se bodo vrnil domov z najrazličnejšimi vtisi: veliko je takih, ki so se okitili z naslovi olimpijskih zmagovalcev, čeprav tega tudi v sanjah niso pričakovali. Imamo pa tudi razočarane športnike, saj so sami in tudi njihovi privrženci pričakovali zlato, srebro ali bron. Ostali pa so brez odličja. In Jugoslovani? Borili so se, pokazali, kaj znajo in zmorejo. Za naše skromne pogoje so dosegli veliko.

V veliki svetovni zimski areni smo imeli dve vrsti zmagovalcev: v prvi vrsti so tisti, ki so zmagovali zaradi tega, ker so res najboljši mojstri, v drugi pa taki, ki se jim je posrečil enkratni podvig (Poljak Fortuna, Spanec Ochoa). Vedno manj bo tistih, ki bodo zmagovali s pomočjo sreče. Vse bolj prihaja v poštev popolnost športnikov, ki so kot stroji – brez napake. Take „robote“ že dalj časa opazujemo v športnikih vzhodnih, v manjši meri pa tudi v zahodnih državah. V primerjavi s takimi profesionalci, ki igrajo ali vadijo vse leto nepretrgoma, naši amaterji res nimajo kaj iskati.

Ce vemo za vse pogoje, ki jih imajo športniki v drugih državah in naši, potem moramo biti z Jugoslovani zadovoljni. Skakalca Danilo

Pudgar in Peter Štefančič sta bila odlična, uvrstila sta se med 10 najboljših na svetu. Vsi ostali so dosegli, kar so mogli. Morda smo nekoliko več pričakovali od hokejistov, vendar ni neuspeh zasesti v takšni konkurenci zadnje mesto. Naši fantje imajo še priložnost dokazati, da imajo drugačno ceno (na svetovnem prvenstvu v Romuniji).

Olimpijski ogenj je vžgal tudi prijateljstva med mladino vsega sveta, sklenjena je vsta trdnih vezi med športniki, ki jih ne motijo rasne in druge razlike. Takšna športna manifestacija krepi tudi duha sodelovanja med narodi.

Letošnje zimske olimpijske igre bodo šle v zgodovino še z eno značilnostjo: s prodorom mladih športnikov! SLAVKO DOKL

Šport

NOVO MESTO – Atleti Novega mesta, ki se pripravljajo na republiško atletsko prvenstvo v dvoranah, ki bo prihodnjo soboto in nedeljo v Celju, so imeli že več preglednih tekmovalj. Rezultati: pionirji – 400 m: 1. Križman 54,0; 300 m – pionirke: 1. Beg 43,6; mladinci – 1. Lužar 43,2; pionirji – medicinska 3 kg: 1. Križman 12,94; mladinci: 1. Sečnjak 16,01; člani – 1. Špiler 18,36; pionirke – 1. Skube 9,06; višina – pionirji: 1. Bajt 1,50; mladinci – 1. Janežič 1,50; člani – 1. Slak 1,45; pionirke – 1. Petrov 1,40 in mladinci – 1. Pučko 1,40 (J. K.)

KOČEVJE – Šolsko športno društvo na osnovni šoli Kočevje je pridelo v zimskih počitnicah nadejalni smučarski tečaj za pionirke in pionirje. Skupaj je bilo 36 tečajnikov, vodila pa jih je Nada Smola. Smučarji so vadili na pobočju Stojne pod Mestnim vrhom ob 400 metrov dolgi vlečnici, ki obratuje že od konca lanskega leta. (A. A.)

VINICA – Mladinci z Vinice so poskrbeli za dobro organizacijo smučarskega prvenstva Vinice, ki je bilo v nedeljo, 6. februarja. Udeležba je bila zelo dobra: nastopilo je okrog 40 tekmovalcev. Najboljši so dobili nagrade. Zmagovalci: starejši pionirji – slalom: 1. Hudec, skoki – 1. Mihelič, tek 2 km – 1. Lovrin; pionirke: slalom – Šutej, slalom – 1. Šutej; mlajši pionirji – slalom – 1. Benec, smuk – 1. Mohar. (V. R.)

NOVO MESTO – Prvenstva Novega mesta za pionirje so se udeležilo 22 šahistov. Pri starejših pionirjih je bil najboljši Branko Ščap, ki je zbral 11,5 točke. Sledijo: Čanič, Kapš (9), Ban, Piletič, Kovač (8,5) itd. Pri mlajših pionirjih je prepričljivo zmagal Dušan Okleščen, ki je premagal vse svoje nasprotnike. Nato se razvrstili še naslednji šahisti: Gačnik, Zupančič, Butolin, Straus itd. (J. U.)

KOČEVJE – Osnovna šola Kočevje priredi vsako leto smučarske tečaje. Ker so v okolici mesta ugodni tereni, imajo šole na prostem kar v bližnji okolici. Do odjuge so imeli že drugi tečaj za osem oddelkov petih razredov, v katerih je skupaj 237 učencev. Vsaka skupina je imela 26 ur vadbe. Tečaj so vodili telesnovzgojni delavci Nada Smola, Miha Majelec in Cveto Arko. V vsakem oddelku ima komaj sedem učencev svoja smučarska oprema, ostalim pa pomaga šola. Za te tečaje je bila oprema izpopolnjena in obnovljena. Dobili so avtomatske vezi, zato je bilo smučanje dosti bolj prijetno. (A. A.)

NOVO MESTO – Pred dnevi so končali prednostni GO turnir na osnovni šoli Grm. Igralo je šest igralcev. Zmagal je Tamar Cefarin, brez poraza. Sledijo Tomo Zupanc, Franc Dragan, Toni Kraševac, Marko Glavač in Oskar Zupanc. Turnir je vejal kot kategorijski. (F. D.)

KRMELJ – Februarski hitopotezni turnir Svobode se je končal z delitvijo prvega mesta med tremi tekmovalci. Vrstni red je bil naslednji: Šribar, Pogačnik, Debelak 6,5, sledijo: Kos 6, Markovič 5, itd. Turnir je bil dvokrožen, igralo pa je 10 igralcev. (B. D.)

NOVO MESTO – Na tretjekategorijskem šahovskem turnirju je po 13 količ vrstni red naslednji: 1. Kitanovič 9,5, 2. Poredož 9, 3. Skube 8, sledijo: Zagar, Pucelj, Božovič in Čujnik 7 itd. (J. U.)

SEVNICA – Športno-kulturna prireditve, na kateri bodo razglasili najboljšega športnika in športnico Dolenjske, bo v soboto, 4. marca, ob 18. uri v sevniskem domu TVD Partizan. Za zabavni program bo skrbel ansambel Henčka Burkata, športni del pa bodo pripravili telovadci iz Novega mesta in Sevnice. Za gledalce bodo organizatorji pripravili tudi nagradni kviz z lepimi darili. (I. J.)

ŽEBLJIČEK

Olimpijski ogenj je ugasnil, vžgal pa se je plamen človeške zavisti in škodoželjnosti, ki so ga sprožili naši športniki v glavah nekaterih ljudi. Razočarani so tisti, ki so čakali, da naši fantje prinesejo domov olimpijska odličja. Kaj takega pa so lahko pričakovali samo tisti, ki se na šport ne razumejo ali pa so pristranski. Naši športniki so dali vse od sebe, nekateri so celo presegli pričakovanja. Dobro smo vedeli, da grejo Jugoslovani v deželo vzhajajočega sonca, da prispevajo svoj delež k utrjevanju športne misli in prijateljstva med vsemi narodi sveta. Zahtevali smo tudi, da se borijo srčno in pošteno. Niso se nam izneverili! Izpolnili so naše želje, to pa je tudi vse, kar smo od njih pričakovali.

OCLE* DALO MLA* DIH

IZ VSEH STRANI

RIBNICA – Vodstvo občinske mladinske organizacije je sklenilo letos odpreti klubske prostore za mlade v Ribnici, Sodražici, Loškem potoku in Dolenjih Lazih. Klubi naj bi postali žarišče dejavnosti mladinske organizacije. Upamo, da bodo njihova prizadevanja uspeša, čeprav mladinski klub v Ribnici odpirajo že nekaj let. (K. O.)

SEINTRUPERT – Novinarski krožek na osnovni šoli v Seintrupertu je izdal prvo številko svojega glasila „Preproste besede“. Mladi in njihovi mentorji so se zelo potrudili; številka je vsebinsko bogata, lepe pa so tudi ilustracije. (M. H.)

LJUBLJANA – Republiško vodstvo Zveze mladine je pod vodstvom predsednika Zivka Pregla te dni razpravljalo o akcijskem načrtu slovenske mladinske organizacije, ki je dobila svojo posebno usmeritev po II. konferenci ZKJ. Načelna vodila akcijskega načrta mladine so: razvoj samoupravljanja in krepitev neposredne vloge proizvajalca, utrjevanje idejnopolitične vloge in dejavnosti Zveze mladine ter napredek družbenega položaja mladih ljudi. V celoti lahko napišemo, da se bodo mladi odločno spoprijeli z večino perečih vprašanih mladih delavcev, kmetov in učencev. Posveti, sestanki, seje si bodo sledile tako rekoč dan za dnem. Pozabili tudi niso na mlade Slovence, ki živijo v zamejstvu, ter na povezavo z mladinskimi organizacijami v sosednjih republikah oziroma z drugimi državami. (J. K.)

RIBNICA – Vodstvo mladinske organizacije je sklenilo, da bo letos ustanovilo mladinske aktivne v Sodražici, Grčaricah, Jurjevici in pri Sv. Gregorju. Tako bodo okreplili delo in vlogo mladinske organizacije v vseh območjih občine. Letošnji delovni program občinske konference ZMS Ribnica je obširen in zelo privlačen, saj je v njem zajeto tako izobraževalno, politično delo, kot tudi šport, kulturno udeleževanje, pohodi, izleti, sodelovanje na proslavah in drugo. (K. O.)

NOVO MESTO – V počastitev slovenskega kulturnega praznika so mladi v tekstilni tovarni NOVOLEKS pripravili prikupno kulturno prireditev, ob tej priložnosti pa so tudi izdali glasilo mladinskega aktiva „Mladi tekstilec“. V skrbno pripravljem glasilu je najti marsikaj zanimivega za mlade in tudi za starejše bralce. Posebno pozornost vzbujajo izredno domiselne ilustracije. (M. H.)

BEOGRAD – Kot kaže, bodo uzakonili odločne zahteve ljudi o prepovedi nošenja zračnih pušk mladolentnikom. Kdos bo hotel imeti zračno puško, bo za to moral dobiti posebno dovoljenje. S tem bodo verjetno preprečili uničevanje ptic, ravno tako pa bodo bolj varne oči otrok. (I. J.)

SEVNICA – Danes bo seja predsedstva občinske konference ZMS. Razpravljali bodo o sodelovanju s taborniki, ljudsko tehniko, gasilci in drugimi društvi. Govorili pa bodo tudi o pripravah na republiško konferenco mladih in samoupravljanju. (A. Z.)

naši znanci

S popevko po svetu

Marjana Deržaj je na pustno soboto zabavala goste na Otočcu. Ob tej priložnosti sva se pogovarjala o njenih načrtih v tem letu. Spomladi bo priljubljena pevka šla na veliko pevsko turnejo (45 dni) po Evropi; pela bo za naše izseljence v okviru prireditve „Zvuci rodnog kraja“. Marjana bo zastopala slovenske pevce v Zahodni Nemčiji, Švici, Avstriji, Holandiji in Franciji, hrvaški zastopnik pa bo Mišo Kovač. Spremljal jih bo zabavni orkester RTV Zagreb. Marjana je še povedala, da bo v kratkem izdala pri Helidonu novo ploščo, na kateri bosta skladbi „Grenka reka“ in „Potrkaj trikrat!“.

REGALLY ZMAGAL V DOLU

Na tradicionalnem tekmovalju v smučarskih skokih za Jubov pokal v Dolu je v nedeljo nastopilo 60 tekmovalcev. V konkurenci starejših mladincev je odlično uvrstitev dosegel mladi Regally iz Kočevja, ki je s skokoma 33 in 34 metrov ter 162 točkami in pol zasedel prvo mesto.

PADERŠIČEVEGA MEMORIALA NI BILO

V soboto bi moralo biti v Črnomlju smučarsko tekmovalje v veleslalomu za Paderšičev memorial. Ker so bile snežne razmere zaradi močne odjuge neprimerne, so organizatorji tekmovalje odpovedali. Kljub vsemu pa je bilo sindikalno občinsko prvenstvo, ki so ga ob zelo slabi udeležbi priredili v nedeljo.

Izobraževanje ima prednost

Črnomaljska mladina je odločena svoje načrte izpeljati – Novi predsednik Martin Skube

Na nedavni občinski mladinski konferenci v Črnomlju so ob dobri udeležbi kritično ocenili neuresničene načrte, hkrati pa nazkazali pot za uspešnejše delo v bodoče.

Kot so ugotavljali, se je vaška mladina ukvarjala predvsem s kulturno-prosvetno dejavnostjo, mestna pa je kar dobro delovala po tovarniških aktivih posebno v Beltu. Dijaki so svojo dejavnost razvijali v krožkih. Mladi vseh sredin bi lahko veliko več dosegli, če bi imeli več podpore in zaslombe pri drugih organizacijah. Tudi v ZK po kolektivnih ni bilo pravega interesa za sprejem mladih v organizacijo. V Črnomlju nastaja še pereče vprašanje: kam usmerjati mladino v prostem času? Za šport so skoraj vsi navdušeni, toda telovadnic manjka.

V letošnji dejavnosti je mladina črnomaljske občine na prvo mesto postavila izobraževanje in krepitev

obrambnih sposobnosti, v vseh ostalih točkah programa, kot so izleti, proslave in zabava, pa so pristihnili zahtevam sodobnega časa.

Na konferenci je mladina pokazala trdno voljo priti naprej. Da je sposobna sprejete naloge uresničiti celo nad pričakovanjem, pa se je pokazalo na lanskih manevrih Svoboda 71.

SENTJERNEJ: „NAŠA POT“

Na osnovni šoli Martina Kotarja so v letošnjem šolskem letu izdali že drugo številko šolskega literarnega glasila „Naša pot“. Vsebinsko je bogata, posvetili pa so jo razgibanosti mladine na tej podeželski šoli.

1000 KARTONČKOV „TRIM“

Občinski sindikalni svet v Novem mestu ima na voljo 1000 kartončkov TRIM, ki jih prodaja sindikalnim podružnicam oziroma posameznikom. Cena za kartonček je 1 dinar in 50 par. Vsi, ki se želijo vključiti v akcijo „Šport za vsakogar“, naj se oglasijo na občinskem sindikalnem svetu. Zvedeli smo, da imajo kartončke tudi na drugih občinskih sindikalnih svetih na Dolenjskem.

Šah: za prvaka Dolenjske

Šahovski klub Novo mesto bo priredil v nedeljo, 20. februarja, ob 9. uri v prostorih ŠK Novo mesto hitropotezno odprto šahovsko prvenstvo Dolenjske. Vabljeni so šahisti iz Dolenjske in od drugod.

„Zelo mi je žal, spoštovani, toda na razpolago imamo samo te tole dvoposteljno sobo!“

„Se enkrat, ljubi: ali boš anteno na strehi sam postavil do konca, ali pa naj raje pokličem strokovnjaka?“

„Lahko vam zaupam, gospod Francelj, brez očal se potim kakor izgubljenec!“

Z naših vrtov

Potop

V poročilu o sicer obsežnem delu mirne krajevne skupnosti, ki je bilo predloženo zboru volivcev, piše v poglavju o gradnji vodovoda naslednji stavek: „Skoda, da pri tem (pri gradnji vodovoda Skrnjance-Sevnica) niso sodelovali vaščani Gorenje vasi in bi bil tako ta del našega področja pokrit z dobro pitno vodo ...“

Pustne

Ob letošnjem prazniku veseljakov so na Dolenjskem izšle kar tri posebne izdaje pustnih časopisov: „Mokronška lafarja“, krške „Pustne novice“ in brežiški „Pustni poročevalci“. Medtem ko je mokronški časopis poročal predvsem o pripravah na tradicionalni karneval, ki so ga pripravili v nedeljo, pa sta krški in brežiški časopis tradicionalno poročala o pustnih dogodkih, pogledala pa sta tudi čez obšinske meje – v Severico.

In kaj so pisali? POZDRAV TERJOŠKOVE – Sem prva ženska – astronaut. O tem so časopisi mnogo pisali. Niso pa pisali o tem, da nisem videla še vaše nove šole niti narčtov zanje.

Poklanjam vam lep robček, da si boste obrisali solze, ker z razširjivijo Iskre ne bo nič. (Iz Mokronške lafarje)

CESTNI KRIZ OBČINE KRŠKO – Nima samo republika cestni kriz. Tudi naša občina ga ima – seveda deviško naravnega, brez smrdljivega asfalta. Cesta Sevnica-Krško, cesta Zadole-Krško, Krško-Raka in Krško-Brežice.

Na krški občini in upravi so že zelo nejevoljni, ker sosednje občine necejo asfaltirati cest do mej svojih občin, in to iz Brežic 2 km in iz Sevnice 2 km. Tako ne more naša občina nadaljevati asfaltiranja v veliko veselje občanov, saj jim tako ohranja naravo neokrnjeno. (Iz Pustnih novic)

OH, TE FUNKCIJE – Na seji upravnega odbora sklada za turizem so se pogovarjali o sekciji za turizem pri OK SZDL, da nihče ne dela, da ...

Ludvik: Ja kdo je pa predsednik?

Vlado: Ti, tovariš Ludvik! (Iz Pustnega poročevalca)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Zavarovanje zoper ogenj

(Stajarski) poslanec Wurmbbrand je navetovjal, naj se upelje deželno zavarovanje zoper ogenj in sicer posalno. Vsak mora zavarovati svoje posestvo pri zavarovalnici, kakoršni naj osnuje vsaka dežela zase. To bi bilo gotovo koristno, denar bi ostal deželi, v nesreči pa bi dobil vsakdo pomoč.

(Vodju) nemških liberalcev Plenerju je vlada ponujala visoko službo, vsled katere ne bi mogel več ostati v državnem zboru. Nemški liberalci so se tega grozno prestrašili, ker bi bili postali ovce brez pastirja. Pregovorili so Plenerja, da ne sprejel službe, ali dala mu bodo za odškodovanje 250.000 gld.

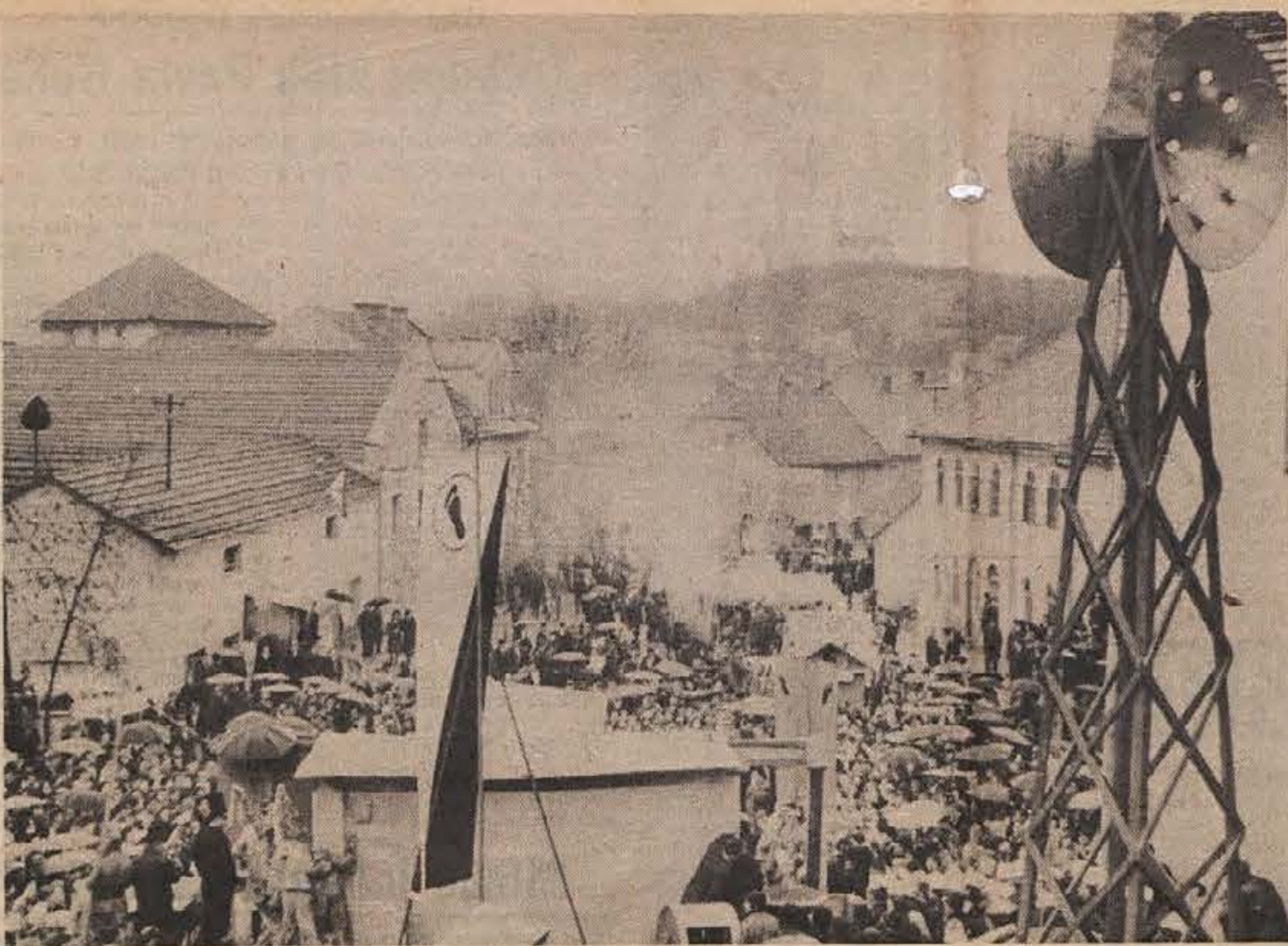
(Nana em škem) besne liberalci zoper predlagano šolsko postavo, po kateri ima biti ljudska šola verska. Delajo na vse kriplje, da bi dosegli to, da se zavže. Liberalci so povsod enaki.

(Spaniji) sosedni Portugal pa je v denarnih stiskah – boje se občnega poloma. Uradnikom so vše zmanjšali plačo.

(Novomeska čitalnica) priredi v soboto, dne 20. svečana 1892 v prostorih „Narodnega Doma“ gledališki igri: „Popolna žena“ in „Ona me ljubi“. Začetek točno ob osmi uri zvečer.

(Starine) najdene: Gosp. Jernej Pečnik-je

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. februarja 1892)

Pustni Mokronog: pred nami zadnja plat televizijskega oddajnika in zastava s simbolom kraja, na desni oddajnik prve barvne televizije. (Foto: Legan)

MOKRONOŠKE PUSTNE NORČIJE

Resnice skozi šalo in satiro

Z največjega letošnjega pustnega karnevala na Dolenjskem

V nedeljo je bil Mokronog glavno mesto Dolenjske, še več: lafarški klub, ki je prevzel oblast in spet oklical pustno samostojno državo Nassenfuss, z mokro nogo na zastavih in mestnih grbih okrašen, je v letošnjem največjem dolenjskem, zdaj že tradicionalnem pustnem karnevalu prikazal prvo barvno televizijsko oddajo na Dolenjskem.

Ob pustu je dovoljeno vse, skorajda vse – tisto, kar se v bolj resnem času ne spodobi. Ko se je iz raziskovalnega središča na Pušcavi pripeljal v Mokronog pustni spreved in ko so postavili barvni televizijski oddajnik, so se s svojimi domisljicami mokronoški veseljaki pošteno lotili tovarne Iskra, za druge, kmetijsva in obrtnišva, dela naših organov in organčkov. Osvrknili so naše (in svoje) slabosti in neumnosti, ki jih sicer neradi slišimo in vidimo. Vse to so nam povedali skozi popularne televizijske oddaje, ki kot izgubljeni v vesolju, TV kazipot, Poročila iz domačih in tujih logov, Rezervirano za sneti itd.

Vreme prizadevnim prirediteljem ni bilo ravno naklonjeno, več tisoč ljudi pa je vseno z

zadovoljstvom zapuščalo Mokronog, ta sicer majhen, zato pa slaven dolenjski kraj, ki je v svojih preprostih, toda za šalo in satiro navdušenimi ljudmi spet zdramil našo resno, preresno vsakdanost.

M. L.

KARNEVALSKI UDAR Z MIRNE

Pustno – Trebnje city

Za razglasitev mesta so poskrbeli Mirenčani, ki so pripeljali tudi snežni top in teptalec, avtobusno postajo, bazen – in mnogo smeha

Mirenčani niso samo veliki, temveč so tudi duhoviti „lokalpatrioti“. Zlasti, kadar je treba zagostiti Trebnju.

Ta so spet potrdili v soboto, pred pustom, ko so naredili pohod na Trebnje, to ubogo občinsko središče, ki se tako krčevito oklepa svoje upravne vloge in ki se želi preleviti v mesto – pa ne premore take gospodarske moči kot cvetoča Mirna.

V svojem rivalstvu besu so si sposodili, kar so si mogli. Pripeljali so avtobusno postajo, teptalec snega, odprli trebanjsko kopališče z najboljšim uranovim blatom, ki zdravi gospodarske, politične, in osebne bolezni (57 odst. blata, 4 odst. vode), ob prodaji zadnje krave KZ Trebnje ustanovili trgovino „Guli potrošniki“ in pred občinsko stavbo slovesno razglasili Trebnje city ter poimenovali ulice po znanih trebanjskih možeh (Goletova avenija, Pečveče poljana, Ogrinov dre-

vored, Nemančičevo polje itd.). Ob obhajlovanju množice jim je vsiljivo dež prepričal, da bi v Trebnje, določili prostor za odlaganje odpadkov iz miselske tovarne, saj se je Trebnje tudi potegovalo za lokacijo krou-pirpive predelovalnice, odpadka pa je tudi licitacija zemljišč.

Po splošnem prepričanju je bil vzhucen pridivite velika snežna atrakcija na motorni pogon, ko so razočaranim Trebnjem, ki bi se radi smučali pri vlečnici, predstavili snežni top, ki je z goro mlincev sredi Trebnjega zaprl ves promet na cesti.

Ce bi radi sami videli, kako je bilo v soboto, odprite televizijske sprejemnike ob ur 17. uri, ker je prireditelj snemal RTV Mirna.

List za vsakogar »Dolenjski list«

... Francija Cvelburja predlagajo še naprej v vodstvo novomeške krajevne organizacije SZDL na prvem terenu. Z žigov občinskega sodnika za Prekrške bo lahko zagotavljal dobro udeležbo na sestankih...

... Občani me sprašujejo, kaj storiti, da kljub zamrznitvi cene ne bi narasčale. Preprosto: prepovedati tudi – nove izdelke!

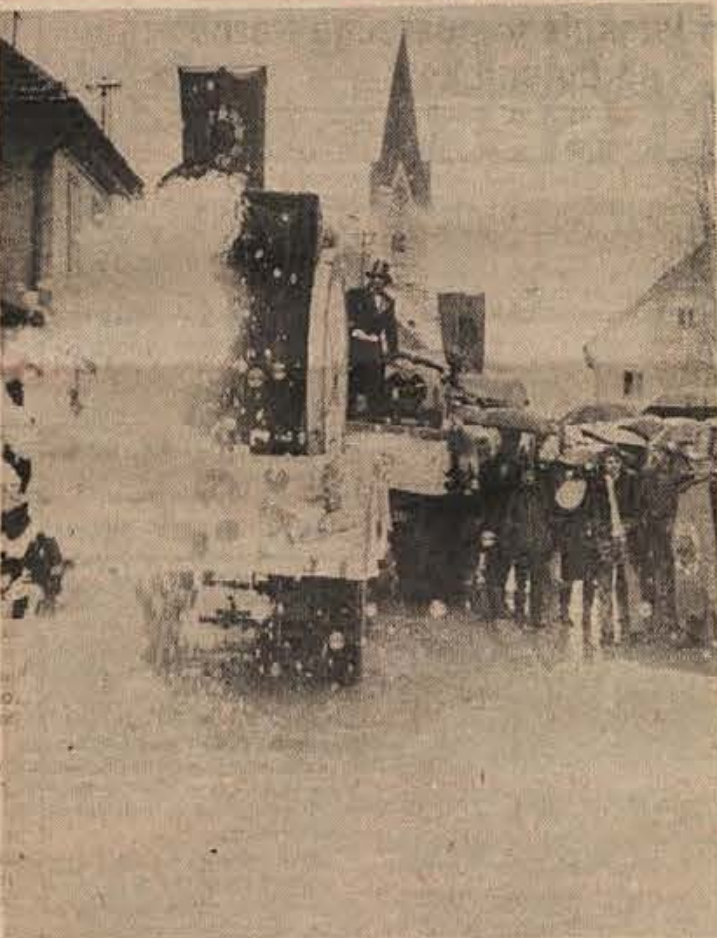
... Direktor novomeškega Mercatorja Viktor Kotnik skrbi v glavnem za centralno kurjavo v hiši. Pa še ta navadno zmrzne...

... Mirko Vesel je tako fantastično posnel poplave pri Dobravi, da mu je televizor crknil tisti hip, ko so njegovo reportažo začeli kazati na televiziji!

... Na včerajšnji pepelnici so se mnogi posipali s pepelom. Danes seveda delajo tako, kot so do včera...

... V Novem mestu smo sino pametni: steklammo smo dali na boben z pred tremi leti. V Lipiku in Zaječaru delajo to šele zdaj!

... Občinski sodnik Lado Bajc, sicer avtor Klopotev in Kulturnik, se silno boji, da ne bi njegovih Klopotev občinstvo sprejelo za – klopotee...

Trebanjska smučarska vlečnica je letos brez prave smuke, zato so Mirenčani pripeljali top za delanje snega in tlačice. (Foto: Legan)

med nebotičniki

22. „Kako da bi rešil gospodarski položaj, vprašujete!“ je govoril Paradižnik. „...el bi reformo!“ „In če reforma ne bi zalegla, bi prišel s stabilizacijo. Če pa se to ne bi zadostovalo, bi se lotil devalvacije. Ce pa slučajno tudi to ne bi ...“ „Ni od muh!“ je odobravalječe mrmrala množica. „Možakar ve, kako se stvari strežejo...“

Ko je Paradižnik zaključil svoj govor, je močan aplavz planil v nebo. In zdaj je bila na vrsti Klara, „kandidatova“ soproga. Volilni izvedenci so vedeli: to bo odlično! Debeli možakar je primaknil h Klarinim ljubkim ustecem vseh devet mikrofonov in prilinjeno dejal: „Ni od muh!“ je odobravalječe mrmrala množica. „Možakar ve, kako se stvari strežejo...“

KRPANOV KOTIČEK Maske dol!

„Hej, Martin, kako se boš našemil, da te ljudje ne bodo spoznali?“ me vpraša eden od pivcev, ko sem v krčmi komaj duri odprl.

„I, kaj bi se šemil, saj me vsi poznajo; nič slabega nisem naredil, da bi se moral za masko skrivati,“ mu dam odgovor.

Predme se prerine majhna pijana stvar in se začne iz mene norčevati: „Kaj pa to tvoje starinsko odevalo? Saj si celo leto našemljen. Se brado bi si pustil rasti in brke, da bi jih navijal od enega ušesa do drugega, hahaha.“ se je smejal, da ga je kar zvijalo. Tudi nekaj drugih mu je pritegnilo.

Kaj sem hotel? Pravijo, da pametni odneha, pa sem se premagal, akoravno bi ga rad počil za uho, da bi mu zvezde tri dni svetile po pijani glavi. Tiho sem bil, pil, poslušal in čakal na priliko.

Spet se je oglašil pijanec: „Mene postušajte! Takole se bom našemil: zlezel bom v oprtni koš brez dna, da bom lahko hodil, potlej pa spredaj napravil babo iz cunj, ki me bo nosila v koso, jaz jo bom pa tepel, hahaha...“

Tedaj sem poskusil, da dam vetra temu bahaču: „Kaj se, reva, tako dereš kot žaba v luži! Saj bomo te oglušeli! Je to res tako smešno, ka-li? Tebi ze mogoče, ko se ga boš lahko na drug račun po mili volji napil. Meniš, da te bo koš držal? Ne vem, če ne boš kje oblezal, ko ne boš moglel

pijan iz njega zlesti. Skril se pa ne boš. Vsi vedo, da pri tebi doma le žena gara na žive in mrtve, preživlja družino in tebe, ki zgolj v krčnih sediš v popivaš. Sram te bodi!“

Potuhnil se je, drugi so pa nadaljevali pogovor in vsak po svoje razkladali. Eden od njih je pravil: „Jaz si bom velike novice nataknil na obličje. Ravno prav je prišlo, da so postali piškavi. Dve luknji bom naredil vanje in gledal skozi.“

Še so besedovali in smehi se je razlegal za omizjem. Dosti mi je bilo vsega, pa sem se oglašil: „Vse tole, kar zganjate zdajle pred pustom, se mi ne zdaj smešno. Celo leto se igrate in norčujete, v petek in svetek, o pustu, pousti ali adventu, kadarkoli in kjerkoli. Vedite, zavoljo tega so se vam izpridili novci, ljudje bežijo na tuje, blaga primanjkuje in še drago je vse skupaj. Ko vam kdo oponeše ali očita vaše grehe, se pa skrivate za najbolj nedolžnimi maskami. Proč z njimi! Zame je boljša pepelnica kot pustovanje. Takrat vsi vržejo maske dol, da se vsakega vidi, kdo je in kaj je. Ne mislite, da slega uganjam. Tako sem resen kot takrat, ko grem za pogrebom. Zdjaj pa zdravi ostanite, pa nikar ne počenjate neumnosti do prihodnjega pusta!“ jim pravim in primem za kljuko pri durih.

MARTIN KRPAN

Foto tedna: nagrada Jaranoviču

Ceprav ta teden ni manjkalo zanimivih dogodkov v naši pokrajini, omenimo naj samo pustne prireditve, poplave, odjugo in drugo, nismo bili zadovoljni s prispevki naših sodelavcev, ki so verjetno zamudili ugoden vlak. Pričakovali smo poplavo fotografij, oglašili pa so se le trije avtorji. Menda je koga zmotilo, da so pustne prireditve vsako leto, zato jim niso dajali večjega pomena; nič se ni zamujenega, zato pričakujemo drugi teden izvorno in domiselno pustno fotografijo, ki jo bomo nagradili in objavili. Prepričani smo, da boste imeli ostro oko in nam poslati razgibane posnetke. Razumljivo, da nismo bili brez dobre pustne fotografije, precej so jih naredili naši novinarji, zadovoljni pa smo bili tudi z Jaranovičevimi brežiškimi „Pustno vladno“ nagrade. Posnetek je dober, izviran in prikazuje pravo pustno združje.

Tudi naš zvesti sodelavec Franc Brus iz Kočevja se je potrudil. Postal nam je posnetek „8. februar“, ki je posvečen slovenskemu kulturnemu prazniku, vendar je takih te dni bilo več, zato ga nisimo upoštevali. Odlični smo se za „Odjugo“, ki kaže kočevsko ulico v posvem drugem stanju; po njejah so tekli potokčki, snežna brozga pa je bila prava nadloga. Janez Pezež iz Novoga mesta nam je poslal dva posnetka: „Smučarji na snemih“ in „Pohvala komunalcem“, vendar bomo ta dva posnetka porabili kdaj drugič.

Ce počete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, morate biti poselja v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično priložljiva in nastajena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 vseh centimetrov za drage formate), v uradništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko). Pošljite, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za prihodnji teden. S sliko pošljite tudi primerno (kratak) opis, obvezno pa podatke.

Za vsako objavljeno sliko dobi avtor 50 din honorarja, za fotografijo tedna pa se rezervirane nagrade od 100 do 200 dinarjev. Posnetke pošljite do 21. februarja 1972, zadnji rok je 12. ura.

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

Privoščili so si tuje kure, vino in cigarete

Odkrili kurja tatova in vlomilca v Stari cerkvi

V noči od 7. na 8. februar je bilo spet vlomilcino v gostilno „Pod lipom“ v Stari cerkvi, ki je obkraljila TELA FUGLED iz Kočevja. Storitve je odnesel nekaj cigaret in pijsko. V gostilno je prišel skozi okno.

Milničnik so odkrili, da je tokrat vlomil neki 15-letnik iz Stare cerkve. Dejanje je priznal, ko so mu dokazali, da zadnjega vzloma ni mogel zakriviti noben drug kot prav on.

Ob raziskavi vloga tatova so odkrili, da je prejšnja dva vzloma zakrivil 18-letni Boris Jug iz Stare cerkve, ki je prvič iz gostilne odnesel 81 merlot, drugič pa cigarete in nekaj denarja. Pri njem doma so našli tudi svedo, ki so je ukradel na pokopalšču in si nato z njo svetil, ko je vzlomil.

Nadalje so milničniki ugotovili, da je bil prvi Boris Jug, ki je skupaj z Ančko Štimatec iz Stare cerkve (ali pa sam) ukradel več kur v Stari cerkvi in okolici. Z ukradenimi kurami so se gostili pri Ljudmili Zgone v Stari cerkvi. (Morda so kure poplakovali z ukradenim merlotom? Po

Hotel v zapor

Razbijal, da so ga zaprli

Vinko Benčina iz Kočevja, Trg svobode 10 (37 let), je bil 8. februarja okoli 21.30 v gostilni „Pod Stojno“ že kar precej pijan, vendar ne toliko, da ne bi vedel, da ga čuka doma hladna sobota. (Je namreč take sorte, da raje malo več spi in manj naredi, zato je tudi brez službe.)

Milo je prosil milničnika, ki je prišel v gostilno, naj ga zapre, da bo prespal na topleni, se pravi v prostorih za pridrževanje na postaji milice.

„Irdrosčni“ milničnik njegovi prošnji ni hotel ustreči. Ker je za spavanje na topleni toraj slabo kazalo, je Benčina začel razbijati gostilniško steklenino. Milničnik je zdaj mnenje spremenil. Uvidel je, da je Benčinova prošnja upravičena, in ga je odpeljal v „Jukno“.

Ne vem se kaj je Benčina ugovarjal: ali je bolj prijazen zapor ali njegova sobota. Verjetno pa je le lepše doma.

J. P.

VPIS V SOLO OSNOVNA ŠOLA MIRANA JARCA V ČRNOMLJU

obveščata starše, da bo vpis v 1. razred za šolsko leto 1972/73 v torek, 22. 2. 1972, ob 11. uri v telovadnici v Zupančičevi ulici

Vpisovalci bomo otroke, rojene v letu 1965 in v januarju 1966.

K vpisu vabimo samo starše. S seboj naj prinesejo izpisek iz rojstne matične knjige za otroke, ki bodo sprejeti v šolo.

RAVNATELJSTVO

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

PRODAMO FIAT 1300 Zdravstveni dom Kočevje – Ribnica

proda naslednje osnovno sredstvo: – rešilni avto Fiat 1300 v voznem stanju

Licitacija bo v prostorih Reševalne postaje v Kočevju dne 25. 2. 1972 od 7. do 8. ure za družbeni sektor in od 8. do 10. ure za zasebni sektor.

Kavcijo 10% od izključne cene je treba položiti pred licitacijo.

Licitacija bo v prostorih Reševalne postaje v Kočevju dne 25. 2. 1972 od 7. do 8. ure za družbeni sektor in od 8. do 10. ure za zasebni sektor.

Kavcijo 10% od izključne cene je treba položiti pred licitacijo.

Izgubljene iluzije o tujini

Viljem Voršič, 28-letni kovinostrugar, ni našel sreče v tujini – Koliko zgodb še o tem, da je tujina veliko veliko raje mačeha?

Na Otočcu so 8. februarja miličniki prijeli Viljema Voršiča iz Moravcev pri Ljutomeru, izučenega kovinostrugarja. 28-letni Voršič je bil brez zaposlitve, na Otočcu je prosjačil. Tak je bil padeč na dno, taka je bila iztreznitev po iluzijah, ki si jih je ustvarjal o uspehu v tujini.

Voršič je namreč zadnje čase preživel v Franciji. Namesto objavljenih dežele pa se mu je tujina pokazala kot mačeha, ni mu dala ne strehe

nad glavo, ne kruha v usta in ne trdne opore v življenje. Ostal je v Franciji sam, brez zaposlitve. V začetku februarja se je odločil za zadnji korak: z avtostopom je odpotoval nazaj v domovino in je dve meji prekoračil ilegalno, čeprav je imel urejen potni list. Jer mar to storil poparjen ob dejstvu, da je namesto bogastva tujina pokazala drug obraz in da se je moral vrniti domov?

Naj bo kakorkoli, domov se ni zatekel, pač pa se je zadnje dni klatil v okolici Otočca. Osnega februarja ga je lakota premagala, prišel je v hotel in prosjačil. Miličniki so ga prijeli in izročili sodniku za prekrške, ki ga je zaradi klateštva kaznoval na osem dni zapore.

Morda boste zamahnili z roko in rekli, da se pač take žalostne zgodbe dogajajo. Toda glejte, koliko je med nami še takih, ki jih miška tuji svet, objubljen bogastvu, pripovedi o brezskrbnem življenju in lahkem zaslužku.

Ta kratek zapis je dokaz o tem, da besede niso vedno resnične, da je tujina raje mačeha kot pravljica. Koliko zgodb je že bilo o lahkovernih dekletih in upajočih fantih. In koliko žalostnih iztreznitev po trpkih spoznanjih, da je golob na strehi sicer lepši od morebitnega vrabca v roki, a ga je težko ujeti.

Sicer pa – morebiti. Morda pa je ta naš vrabec golob in tisto, za kar se nekateri hočejo pehati v tujini – vrabec!

Na dolenskih cestah je bilo letos sorazmerno malo nesreč, še zlasti težkih. Ob naraščanju prometa in ob toplejšem in lepšem vremenu, ko bodo prišli na ceste tudi tisti nedeljni vozniki, ki imajo svoja vozila čez zimo v garažah, pa bo kajpak potrebno še več pazljivosti, da bi bilo čim manj takih nesreč, kot jo kaže ta fotografija. Posnetek je narejen na glavni cesti pri Korentki. (Foto: Legan)

NEPRIČAKOVAN PREOBRAT:

Iz sovraštva ljubezen

Še nepravomočna razvezna sodba postaja nepomembna: Deželanova sta spet mož in žena

Ceprav je bila razprava zoper Jožeta Deželana iz Mihovice pri Šentjerneju 21. januarja letos polna preobratov, pač nihče ni pričakoval takega presenečenja, kot ga lahko zdaj sporočimo: žena Terezija je umaknila tožbo za razvezo zakona. Zakon je pravzaprav že razvezan, le sodba še ni bila pravnomočna.

Presenečenje je toliko večje prav zato, ker je bila žena Terezija, ki jo je Deželan obdržal 19. novembra lani, po razvezni razpravi na novomeškem sodišču gotovo najpomembnejša priča pred okrožnim sodiščem, kjer se je Jože Deželan zagovarjal zaradi poskusa uboja. Deželanova je namreč pričala, čeprav je imela po zakonu priložnost, da se pričanju v možovo škodo odreče. Tega takrat ni storila – nasprotno, dajala je videz velikega sovraštva. Razprava je bila preložena, ker je

Deželanov zagovornik predlagal pregled obtoženca pri psihiatru.

Bolestno ljubosumje, smo zapisali, je bilo gotovo med najpomembnejšimi vzroki za tak propad zakona. Deželan sicer na razpravi ni potrdil, da je ljubosumen, a to se je dobro videlo tudi iz njegovih izjav. Deželanova pa, za katero bi nepristranski poslušalec na obravnavi skoraj dal roko v ogenj, da je njeno sovraštvo do moža neskončno, je zdaj spet v zakonu z Deželanom.

Vse to pa bo kajpak močno vplivalo na nadaljnji potek za nedoločeni čas preložene razprave zoper Jožeta Deželana.

OBISK V ŠOLI

V noči na 10. februar je neznanec vlomil v poslopje Zavoda za izobraževanje kadrov in Šolskega centra za kovinarsko stroko. Iz prostorov Zavoda je odnesel gramofon, zavoso, stensko uro, pisarniški material, pralne praške, brisače in žarnice v skupni vrednosti 1.412 dinarjev. V šolskem centru pa je odnesel učne pripomočke, vžigalnik in 215 dinarjev gotovine – vse skupaj je bilo vredno 350 dinarjev. Za storilci poizvedujejo.

Neprimerna hitrost

Ceprav je hitrost pri vožnji skozi Crnomelj omejena na 40 km na uro, je skoraj nihče ne upošteva. Več domačinov, ki poznajo cesto pa dvaja celo z znatno večjimi hitrostmi. Petci to divjanje prestrašeni opazujejo. Dobro poznavanje ceste in zaupanje v svoje sposobnosti se nista dovolj. Kaj bi bilo, če bi na cesto nenadoma pritekel otrok? Verjetno voznikove sposobnosti ne bi mogle pomagati in le sreča bi lahko bila rešitelj. Zato je bolje voziti tako, kot velevaro predpisi, saj nesreča nikoli ne počiva!

NA TECAJU 65 MLADIH

Občinski gasilski zvezi Crnomelj in Metlika sta skupno organizirali tečaj za gasilske podčastnike. Trajal bo dva meseca, vedno bo ob sobotah in nedeljah. Tečaja se udeležuje 65 mladih gasilcev, ki bodo opravljali tudi izpite. Gasilska društva bodo tako dobila mlad operativni kader. Graje pa so vredna tista gasilska društva, ki nimajo nobenega častnika ali podčastnika, pa kljub temu da stroške tečaja plača zveza, niso poslali nobenega svojega člana na izobraževanje.

K. L.

MED PARAGRAFI

Požrešna roka s koso

Smrt: „Pijanci, divjaki in bolniki so moji najbolj priljubljeni sopotniki...“

Smrt: kako navadna beseda za tako neobičajno, človeku nerazumljivo, tuje in strah vzbujajoče dejanje! Na karteljevskem klanecu je prejšnjo sredo pravzaprav stopila iz objema nedosegljivega in se usedla na tovornjak s prikolico z italijansko-goriško registracijo, ki je naredil v večerni megli toliko nedopustljivih napak, da je pravi čudež, da ni kosila.

Imela sva izboren čas za pomenek: tovornjak je prehitel v klanec, kjer sploh ne sme, čez neprekinjeno črto, v megli, kjer nisi videl pred nosom niti ped, v škarje polnemu avtobusu...

Zakaj tako pogosto nastopaš na cestah, da bi te lahko imenovali že Smrt – z veliko začetnico?

„Vesela sem takih, kot je reči mo tale, ki mu sedim na kabini. On ne ve zame, jaz pa poznam –“

vsaj v veliki večini – vse tiste, ki so moji najbolj priljubljeni sopotniki. Pijanci, objestneži, divjaki, bahajci, bolniki. Moji zavestniki so megla, sneg, led, dež, zli-zane pume, slabe ceste!“

– Pomeniva se drugače: mar misliš, da lanske žrtve niso bile preštevane? Vsak teden v poprečju en mrtvec in še nekaj povrh – mar ni to prekruto?

„Bojim se, da se bodo ljudje spametovali. Skrbi me, saj je letos po sedmih tednih en sam človek padel pod mojo koso. Ne vem: morda so začeli ljudje voziti pametneje, prečkati cesto varneje. Kot da so doumeli, da morajo voziti česti in pogojem na njej primerno!“

med paragrafi

– Miličniki so gotovo tvoji sovražniki!

„Res je, ti me povsod odganjajo, čeprav ljudje mislijo, da so njihovi sovražniki! Tam, kjer jih ni, je moja moč znatno večja...“

– Kljub temu te prenekaterkrat ukazuje, včasih pa se ti ljudje izmuznejo po naključju?

„Res mi je prav žal, kadar namesto mene posreduje javni tožilec, ki jih obdolži kaznivnega dejanja, storjenega iz malomarnosti...“

Na vrhu klanca so bili, skriti v zavetju megle, miličniki: tovornjak z norimi poskusi prehitavanja se je rešil v njihovo zavetje, smrt se je (zaenkrat) umaknila...

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: BREZ LUČI V KARAMBOL – Viktor Roženberger iz Gotne vasi se je 9. februarja zjutraj z avtom peljal po Ljubljanski cesti v Bršljin. Iz Bučne vasi pa se je s kolesom pripeljal Milan Mrvar iz Vel. Bučne vasi – brez luči. Ob trčenju je Mrvar pri padcu dobil težje poškodbe. Zlomil si je 6 reber in kličučnico, škode pa je za 500 dinarjev.

BREŽICE: POSKODBE PO GLAVI – 6. februarja popoldne se je po Prešernovi cesti v Brežicah z osebnim avtom pripeljal Ivan Denžič iz Krškega. Blizu mostu čez Savo se je pripeljal s kolesom s pomožnim motorjem Vinko Bašič s Cateža. Pred srečanjem ga je zaneslo v levo, tako da je trčil z avtom. Bašič se je hudo poškodoval po glavi in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico. Škode je za 2.500 dinarjev.

PRILIFE: TOVORNJAK NA NASIPU – Pri Prilipah se je 8. februarja prevrnil po nasipu in obstal na strehi tovornjak, ki ga je vozil proti Ljubljani Vlado Stanič iz Parčina. Voznik pravi, da mu je pripeljal naproti tovornjak, ki ni zasenčil luči. Škode je za 25 tisočakov.

DRNOVO: POZOR, PREDNOST! – 9. februarja se je v križišču v Drnovem Boško Petrik iz Zagreba z osebnim avtomobilom zaletel v tovornjak, ki ga je vozil Franc Pajdaš iz Globokega. Petrik je spregledal znak, da peje na prednostno cesto. Pri trčenju je bilo za 10.000 dinarjev škode.

JEZERO: ZARADI ŠKARIJ NA NJIVO – Albin Sontelj iz Predjame je 11. februarja zvečer peljal proti Ljubljani. Pri Jezeru mu je v škarje pripeljal neznan osebni avto. Sontelj je zapeljal na skrajni desni rob ceste, od tam pa je zdrsnil po nasipu na bok na njivo. Osebni avto je pobegnul. Škode je za 5 tisočakov.

SENTLENART: SPLASENA KRAVA – Marjeta Cernelič iz Brezine je 9. februarja popoldne peljala krajvo vprego proti Brezini. V Sentlenartu pa je pri prehitavanju traktor splasil kravo, da je zavila na levo in z ojesom voza trčila v osebni avto, v katerem se je peljal Ivan Štinc iz Sentlenarta. Štinc je bil laže poškodovan, škode je za 4.000 dinarjev.

NOVO MESTO: V ZADNJI DEL – Stefan Zupančič iz Sentjurja je 12. februarja popoldne z avtom zavijal po Partizanski cesti pri trgovini „Hrana“ na desno, tedaj pa se mu je v zadnji del avtomobila zaletel Marjan Muhič iz Malega Podljudna. Škode je za tri tisočake.

OTOČEC: SKALA NA CESTI – Sarajevčan Nugret Mulamehić je 12. februarja zjutraj, ko mu je pri Otočcu pripeljala naproti kolona vozil, na kratko razdaljo opazil na svoji polovici ceste skalo. Močno je zavrl, a jo je kljub temu z bokom zadel. Škode je za 3.000 dinarjev.

NOVO MESTO: POLJUB S KADETOM – 8. februarja zvečer je Ivan Longar iz Trebnjega z Ljub-

ljanske ceste zavijal na Kolodvorsko, takrat pa se mu je v zadnji del opelkadeta zaletel Milan Popovič iz Bršlina. Trčenje je veljalo štiri tisočake škode.

JEZERO: TOVORNJAK MIMO TOVORNJAKA – Ljubljanka Anica Zorc je 8. februarja pri Jezeru izgubila oblast nad fičkom, ko se je umaknila na skrajni rob ceste, da bi se izognila trčenju, ker je en tovornjak prehitel drugega. Fičo je šel čez živo mejo na streho na travnik. Škode je za 2.500 dinarjev.

MIRNA: ZAPRLA JE POT – Zagrebčanka Jožica Krnjšek je 12. februarja zvečer speljevala s parkirnega prostora na Mirni in zaprla pot Janezu Gorcu iz Primštala, ki se je po cesti pripeljal s fičkom. Pri trčenju so škodo ocenili na 1.500 dinarjev.

JUGORJE: V OVINKU V JAREK – Leopold Zore iz Sentruperta je s svojim tovornjakom 11. februarja pri Jugorju v ovinku zapeljal v jarek in naslonil na drog. Škode je za 2.500 dinarjev.

NOVO MESTO: MOKRA CESTA – Janez Turk iz Dol. Kamenc se je 13. februarja s fičkom peljal proti Gotni vasi. Pri tovarni IMV ga je dohitel s fičkom Anton Kis s Hudoga. Na mokri cesti pa je Kisa zaneslo v zadnji del Turkovega fička. Škode je za 1.000 dinarjev.

NOVOST IN „NOVOST“. Pred kratkim smo bralce seznanili s čudnim prometnim znakom, ki stoji v Kidričevih ulici v Kočevju in ki dovoljuje parkiranje izmenično en dan na tej, drugi dan pa na drugi strani ulice. Tokrat jih seznanjamo še z nenavadnim znakom, ki mu botruje zloba ali pa malomarnost. Stoji pri Mokronogu ob asfaltni cesti proti Trebnjemu

Dežurni poročajo

NARAVNA SMRT – 8. februarja zjutraj so na Prevolah pri Hinjah našli mrtvo 79-letno Ivano Papež. Papeževa je na svojem posestvu živel skupaj s 5-člansko Radinovo družino. Zaradi nenadne smrti je preiskovalni sodnik odredil obdukcijo, ki je pokazala, da je Papeževa umrla naravne smrti.

IZ KUHINJSKE OMARE – 10. februarja je na postaji milice Amalija Božič iz Stopič prijavila, da ji je v sredo ali četrtek nekdo ukradel iz kuhinjske omare denarnico s 300 dinarji gotovine.

TATOVI V CERKVI – V Tomazji vasi so 9. februarja ugotovili, da so jim neznanec ukradli iz cerkve, ki je pod spomeniškim varstvom, dva kipa iz kapelic pri vhodnih vratih. Za tatovi poizvedujejo.

VLOM V AVTO – Anton Ban iz Ragove ulice v Novem mestu je prijavil, da mu je neznanec od 9. do 11. februarja vlomil v osebni avto in odnesel razdelilnik s kabli. Oškodovan je za 200 dinarjev.

PONIJEV OKVIR – Itri Golovih v Smihelu so našli okvir pony kolesa rdeče barve. Miličniki so ugotovili, da je bil ta pony že pred časom ukraden, kako pa je okvir prišel v Goletov svinjak, bodo še ugotovili.

UKRADEL VOLČJAKA – Neznani tat je Kavškovi v Bršlinu 12. februarja ukradel psa volčjaka in jih oškodoval za 3.000 dinarjev.

PRETEPAČ V METROPOLU – Novomeški miličniki so pridržali do iztreznitve Dominika Vesela iz Novega mesta, ker se je pretepal v kavarni Metropol. Zagovarjati se bo moral še pri sodniku za prekrške.

OB LOVSKEGA PSA – Stane Goljub z Zagrebške ceste je 13. februarja zvečer prijavil novomeškimi miličnikom, da mu je dopoldne nekdo ukradel iz stanovanja lovskega psa, ki je bil vreden 800 dinarjev.

VZNEMIRJAL JE LJUDI – 9. februarja dopoldne je Fra. ce Urh, doma iz okolice Fare, razgrajal in vznemirjal ljudi na avtobusni postaji v Kočevju. Miličniki so ga pripravili do iztreznitve.

PADEL S STREHE

S 4 metre visoke strehe je 9. februarja padel 31-letni Mirko Sajovic iz Dragatusa pri Crnomlju. Sajovic je hotel popraviti streho gospodarskega poslopja, a mu je na mokri strehi spodrsnilo. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico, ker je imel hude notranje poškodbe.

VLOM V PISARNO

Ponoči ali čez dan 13. februarja je nekdo vlomil v poslovne prostore Pionirjevega obrata Zaga v Bršlinu. Miličniki so ugotovili, da je neznanec vlomil skozi vrata, vendar pa ni nič odnesel, čeprav je vse razmetal – kaže, da je iskal denar – ker denarja in drugih vrednosti v tej pisarni nimajo.

PISMO

Spoštovani! Onega dne ste govorili na televiziji in, verjemite mi, poslušal sem vas globoko in prizadeto. Razumel sem, da se bodo reči zjasnile in da je skrajni čas, da se pokažejo pozitivni rezultati naših sicer vztrajnih prizadevanj.

Kar sem razumel sem razumel. Odprto pa je ostalo nekaj skromnih vprašanj, katerih si – pač ob moji nebogljivosti in nepoučenosti – nisem znal, ali zaradi prezaposlenosti nisem utegnil razvozlati.

V časopisih piše, da se bodo stvari izboljšale, če bomo privili davčni vijak. Menda nekateri hudimano zlahka bogate. Jaz pravim, da je zaostrištev pravih. Bojim pa se, da bomo pod vijak spet pali mi, kmetije, skromni ljudje; da nas bodo še huje in težje pritisnili; izognili pa se bodo vijaku različni veljaki, ki sicer lepo govorijo in besedičijo prav o teh rečeh, drugače pa dajejo prav nasproten videz. Vidite, tudi pri nas je – na žalost tako, da eno govoriš in drugo delaš. Toda želim in terjam, da bodi temu zdaj, zdaj konec... Nadalje pišejo tudi o razhajanju med izvozom in uvozom.

Skrbi jih celo, zakaj uvažamo reči, ki jih doma sami pridelamo; naši pridelki pa gnijejo. Z bogom, tovariši, naredite vendar red! Dopovejte vendar ljudem, magari spet preko televizije – da je uvožena čebula cenejša kot naša. Mar ti naši ljudje ne vedo, da mora tuji izvoznik plačati le pridelovalca čebule in sebe, naš človek pa sebe, svojega tajnika, direktorja, trgovskega potnika, trgovca, uslužbenca v področni ali strokovni zbornici, pa še in še uslužbenec, da o davkih in dajatvah niti ne govorimo... Dopovejte vendar, da je ceneje – uvažati!

Svečano izjavljam, da se bom zavzemal za dosego zadanih si ciljev in sicer:

1. boril se bom za treznost in uničeval alkoholne pijače, kjerkoli jih bom videl in dobil, magari tudi spil;
2. trdil se bom, da bom razumel naše odločitve in v zgojino vplival na ostale, da ne bodo podedjali dosežanih neumnosti;
3. gledal bom, da ne bom preveč zaslužil, vsak višek pa takoj prijavil upravi za dohodke. Upam, da boste z menoj zadovoljni. Pričakujem pa – seveda – da boste vi... storili isto!

JAKA PRAVIČNIK

Le za golo življenje ...

Franc Regina: »120 tisoč S-din na mesec je za 5-člansko družino komaj za golo življenje in gre težko od prvega do prvega!«

V prejšnjem četrtkovem intervjuju je Tone Darovec, zasebni kmetovalec-kooperant iz Ločne predlagal, naj najdemo delavca, ki zasluži nekaj malega več kot 100 jurjev na mesec, ki ima nekaj otrok in družina živi samo od njegove plače. Želel je, naj ga vprašamo, kako stane oba konca od prvega do prvega, od plače do plače. Z iskanjem je bilo precej težav, ker smo želeli najti takšnega, ki nima kmetije. Menimo, da jih je prav

jete kredit in druge odtegljaje?

Manj kot 120 starih tisočakov, s tem pa moram prerediti 5-člansko družino. Na enega družinskega člana pride torej manj kot 24.000 na mesec. Kakšnih 8 do 10 jurjev na mesec damo za elektriko; vsi trije otroci hodijo v šolo; na jesen me je samo šola stala 70 tisoč, pa sem kupil le tisto najbolj potrebno. Na dan pojemo 4 kg kruha, porabimo tri litre mleka, za živila - v trgovini kupimo res samo najbolj nujne stvari - damo kakšnih 40 jurjev, meso je v loncu redkokdaj in z denarjem je konec. Da se oblečemo in obujemo, moramo čarati, kupujemo tekstilne ostanke. Na zabavo in ples ne hodimo, preden spijem pivo, pa moram dvakrat premisliti. Otroci ne poznajo sladkarij in oba konca res težko stanejo ali pa tudi ne, od prvega do prvega.

S kakšnimi občutki gledate na druge, ki živijo v izobilju?

Nikomur nisem nevoščljiv za to, kar ima, drugim privoščim njihovo bogastvo, čeprav je v pomanjkanju težko živeti. Rad bi imel vsaj toliko, da bi si hišo do delal do konca in da bi skromno, kot smo vajeni, živeli vsaj tako, da ne bi zmanjkovalo denarja pred prvim. Tudi več počitka si želim. Če hočem preživeti družino, se moram pehati v nadurah in sem le malokdaj prost.

Moje vprašanje: rekel sem že, da nisem nikomur nevoščljiv zato, kar ima, vsem pa bi rad odgovor na vprašanje, kakaj so v Jugoslaviji tolikšne razlike in kako prihaja do njih. Če bo mogoče, naj na to vprašanje odgovori predsednik našega sindikata tov. Ivan Ivković!

M. JAKOPEC

gotovo nekaj, vendar v podjetjih neradi povedo, da imajo takšne. Zakaj, vedo sami! Končno smo se odločili za Franca Regino s Kamenc 26. Na vprašanje je odgovoril tako:

Star sem 40 let, imam hišo, ki se ni dograjena, plačujem pa nekaj več kot 20 starih tisočakov kredita zanj na mesec. Z ženo imava 3 otroke, stare od 8 do 11 let, ob hiši pa je za dober pedenji zemlje, prav toliko je je, da ne dobim otroških dotikov. Na tej zemlji pridelam zelenjavo za sproti in krompir, živine pa ne redim, ker je zemlje premalo. Delam kot barvar v apreturi, postavko pa imam 115 starih tisočakov na mesec. Da bom pošten: zaslužim več, ker delam v nadurah.

Koliko prinesete povprečno domov, če upoštevate vse, kar dobite, in odbi-

Kapnico so za vselej odpisali

Časi, ko so morali iz Gornjega in Dolnjega Polja po pitno vodo po 5 km daleč, so minili - Motor napredka je bila SZDL - Zdaj: za javni telefon in različne silke na televizorjih - V SZDL več ljudi

Krajevna organizacija Socialistične zveze Gornje in Dolnje Polje pri Straži ima včlanjenih le 50 odstotkov odraslih, zato so se na konferenci 30. januarja zavzeli, da bodo število članov povečali. Vprašanja vasi morajo zanimati vse njene prebivalce, ljudje pa morajo videti, da lahko načrte za vaski napredek uresničijo le v Socialistični zvezi.

NOVOMEŠKO GASILSKO DRUŠTVO

Stoletnica trka na duri

Okrožnica javnosti: pomoč, da jubilej ne bo sramota - Naloga št. 1: novi člani

1976. leta bo sto let, kar je dobilo Novo mesto prvo enoto prostovoljnih gasilcev. Jubilej je pred vrati in sedanji generaciji naslednikov »požarne brambre« ne bo vseeno, kako bo praznovan ta praznik. O tem je na sobotnem občnem zboru med prvimi govoril tudi predsednik gasilskega društva Vinko Zabar.

Društvo je namero, da hoče 100-letnico ustanovitve in delovanja praznovati dostojno, sporočilo javnosti. Okrožnica seznanja občane in delovne organizacije tudi z nezavidljivim stanjem v vrstah prostovoljnih gasilcev. Pomanjkanje dobre, sodobne opreme je že stara zadeva, prav tako se gasilci ne morejo ponašati z oblekami. Paradne uniforme so za večino zdaj še sanje, čeprav se društvo trudi in naslavlja prošnje za denarno pomoč na najrazličnejše visoke in še višje naskle. Nekaj uspeha je bilo, za kar so gasilci hvaležni, popolnoma odpravljen pa problem še zdaleka ni, če ne bo pomoč izdatnejša.

Gasilci želijo nekaj denarja zbrati od podpornih članov, ki jih iščejo

med posamezniki in še bolj med delovnimi organizacijami. V zahvalo jim bodo dali diplome, ki bodo hkrati tudi nenehno opozarjale, da je društvo živo, da je tu in da pomaga v boju proti sovražniku ognju, da potrebuje še marsikaj, preden bo lahko kos vsem nalogam, ki mu jih je za stalno naložilo občeloveško poslanstvo.

Mladim bo še nadalje posvečena vsa skrb, pionirske in ženske desetine naj se pomnožijo in v prihodnje še častneje zastopajo novomeško prostovoljno gasilstvo na manifestacijah, ki jih v skrbi, da bi bili gasilci vselej pripravljeni odzvati se klicu na pomoč, prireajo v občinah in republikah. Ob tem je prav tako potrebno pripraviti do dela tiste posameznike, ki so zlasti v zadnjem času člani društva le še na papirju. Nenehno pa je treba med ljudmi iskati take, ki bi se hoteli na novo zapisati v gasilske vrste. To so na občnem zboru še posebej poudarili.

Suhokrajinski drobiž

V HINJAH IN OKOLICI se sprehajajo jeleni kot udomačeni. Po hrano pridejo prav v vas. Posebno radi se ustavljajo pri podpisnicah, v katerih imajo kmetovalci spravljene korenčnice, če pa teh ni, gredo po hrano tudi h gospodarskemu posloplju ali pod kozolec.

ZUZEMBERSKO KRAJEVNO ZBIRKO NOB bodo uredili v grajskem stolpu. Tako so se pretekli teden dogovorili mentorji iz Novega mesta in Zužemberka s predstavnikom Regionalnega zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane.

PUSTNI PLES so organizirali mladinci z Dvora. Obenem so imeli tekmovalne v znanju o dolini Krke, o olimpijskih zimskih nastopih v Saporu in drugem. Prireditelj je bila v nedeljo zvečer v dvoriskem prosvetnem domu. Udeležili so se je tudi starejši.

M. S.

Pravočasno

Ni prvič, da Socialistična zveza ugotavlja: na volitvah 1969 niso bili izvoljeni najboljše. Ni treba daleč po dokazke: prelistati je treba nekaj zapisnikov občinske skupščine in prešteti tiste, ki so neopravičeno izostali s seje. Se to bi lahko videli: pretežno eni in isti.

Če odbornik ne pride na sejo, in če se to dogaja od seje do seje, je na dlani, da funkcija ni bila zaupana pravim rokam. Še huje je, če zanj ne vedo njegovi volivci, kar se, žal, tudi dogaja. Kako je mogel tak človek postati član najvišjega samoupravnega telesa v občini, se sprašujemo šele, ko ni nič pokazal.

Do novih volitev je še leto dni. Veliko, hkrati pa malo časa, da se nanje idealno pripravimo. Da vsaj pri ljudeh, ki jih bomo volili, ne bi prehodno mahnilo mimo, se je Socialistična zveza že lani in še bolj letos zavzela, da na krajevnih konferencah imenujejo ljudi, ki bi na volitvah 1973 lahko kandidirali za odbornike, poslance in druge voljene funkcije.

Vsi evidentirani ljudje seveda še ne bodo kandidati, tudi izvoljeni ne bodo vsi. Vendar evidentiranje ni opravilo, s katerim bi se Socialistična zveza pred volivci opravičila: mi smo svoje naredili. Najpomembneje bo vendarle, da bo prišel v roke spisek ljudi - družbeno-političnih delavcev, na katere bo pri zvezanju dejavnosti Socialistična zveza tudi računala.

ZRVS: iz suhoparnosti

Ostreje proti članom, ki kršijo ugled Zveze rezervnih vojaških starešin - Novi prijemi

Zveza rezervnih vojaških starešin (ZRVS) - tretje leto samostojna naslednica ZROP - ne sme biti ozko strokovna organizacija za izpopolnjevanje vojaškega znanja rezervistov, ampak se mora tako vrti v življenje, da bo zanimiva tudi kot družbeno-politična organizacija.

To so nekajkrat poudarili na skupščini te organizacije 12. februarja v Novem mestu, pa tudi sekretar občinskega komiteja ZK Franci Šali je menil, da je vloga ZRVS res na vseh področjih družbene dejavnosti.

Zlasti je pomembno delo z mladino (taborniki, dijaki, mladimi proizvajalci) in na tem področju bo treba napraviti kaj več kot do zdaj, ko se je s predavanjem skrb zanj začela in končala. Pri tem ne bi smeli zanemariti deklet, saj jih koncept splošnega ljudskega odpora vključuje enako kot fante.

Predsednik Ivan Slapnik je poudaril, da je ena od pomembnih nalog ZRVS, da svojim članom zagotovi vse statutarne pravice, med drugim pravico napredovanja v višji čin, pravico do odlikovanja in drugih pri-

znanj. V razpravi so predlagali, naj bi uvedli novo odlikovanje za prizadevnost in izvajanje koncepta splošnega ljudskega odpora.

Rezervne starešine je treba bolj navezati na organizacijo, tiste, ki grobo kršijo njen ugled, pa iz nje odstraniti. Zamujeno lahko nadoknadimo letos z novimi delovnimi prijemi, od predavanj dalje, so dejali. Krivdo za nezainteresiranost posameznih članov gre morda iskati prav v tu in tam suhoparni dejavnosti, nič manj pa v pomanjkanju prostora.

Poslej bodo morali biti tudi stiki med občinskimi odbori in krajevnimi združenji boljši in neposrednejši. Prav zato so povečali občinski odbor na 21 članov, tako da so v njem tudi predstavniki krajevnih organizacij.

Rada je imela moža Franceta

Marija Matoh v Vrhpeči: 85 let med cvetjem in trnjem

Zazibali so jo 8. novembra 1886 v Jezeru. Po 22 letih samškega življenja se je 1908 poročila s Francem Matohom in odšla z njim na nov dom - na Vrhpeč pri Mirni peči. Lani je tam praznovala 85 letnico.

V življenju ni imela lepih dni, a preživela je obe vpolni in še kopico težkih trenutkov povrhu. Od nekdanj je bila zavedna Slovenka in je v tem duhu vzgojila

vseh enajst otrok. Trikrat zapovrstjo so se ji rodili dvojčki. V rosnih mladosti ni umil nobeden.

Mož Franc je sedem let nepretrgoma ležal na postelji. Vojna mu je uničila zdravje. 1947 je za vselej zatnil oči. To je bil za Marijo trpek dan: rane žalovanja za dobrim možem so se ji globoko zasekale. »Ljubila sem Franceta, za druge na maram.«

Zdaj živi pri najmlajšemu sinu Ludviku. Dobro se razumeta, reko ljudje. Sin se ji oddoljuje za vse, kar mu je v mladosti dala. Iz oči ji sije hvaležnost.

Leta ji še niso tolikšno breme, da bi čemela samo v hiši. Sončen grič v Gradišču je kot njeno skrivno zatočišče. Rada se odpravi tja.

Včasih zamrmra mimo pogleda človeka, ki jo sreča na tej poti: »Da, da, človek vse prestane, tudi najhujše, a toplo mu je, če ima dom in v njem nekoga, s katerim se razumeta.«

Taka je Marija Matoh, rojena Gasperič: dolenjska mati.

ATLETI SE PRIPRAVLJAJO

V pripravah na dvoransko republiško atletsko prvenstvo, ki bo 19. in 20. februarja v Celju, so novomeški atleti imeli pregledni atletski miting v telovadnici. Dosegli so naslednje rezultate: 20 m: pionirji: 1. Krizman 3,4; pionirke: 1. Beg 3,5; mladinci: 1. Syener 3,1; člani: 1. Slak 3,0; mladinke: 1. Kalinovič 3,5; daljina: pionirji: 1. Krizman 5,09 m; pionirke: 1. Skube 4,02; mladinci: 1. Dražga 5,56; mladinke: 1. Gazvoda 5,08 in člani: 1. Slak 6,19.

DOUGOROCNO

Zužemberško društvo Ljudske tehnike bo imelo v drugi polovici februarja občni zbor. Pripravljajo delovni načrt za 1972 in daljše obdobje. Posebno pozornost bodo posvetili vprašanjem kmetijstva. M. S.

ZAŠČITNI KOMPLETI V PRODAJI

V Novem mestu so že začeli prodajati zaščitne osebne komplete, ki jih bodo morali do 31. marca 1972 imeti vsi občani v Jugoslaviji. Imajo jih v trgovinah Dolenjske in Nove mode, cena pa je 50 dinarjev.

Novomeška kronika

PLES - V soboto se je v domu JLA mladim Novomeščanom prvič predstavil novomeški ansambel z nevadnim imenom FOBOS. Kljub prvemu nastopu so fante za vstopnico zahtevali 10 din.

FILM - V nedeljo ob 10. uri je bilo v kino dvorani Zavoda za kulturno dejavnost polno malčkov, pa tudi starejših obiskovalcev: ogledali so risanke.

IZLETI - Ob slovenskem kulturnem prazniku je mnogo razredov novomeških srednjih šol obiskalo Prešernovo rojstno hišo v Vrbi.

ZNIZANJA - Trgovsko podjetje DOLENJKA zahteva za moški plašč, ki je še pred kratkim veljal 900 din, le še 500 din. Nekateri deklinski plašči so cenejši za 250 din, moške obleke za 130 din in stanejo samo še 450 dinarjev. Tudi nekaterim drugim izdelkom so cene močno zmanjšali.

PRAVLJICE - Vsako soboto zjutraj bo kulturno-umetniško društvo tovarne zdravih Krke zabavalo novomeške otroke s pravljicami in predvajanjem kratkih otroških filmov v dvorani otroškega vrtca v Kandiji. Vabijo otroke in starše! Vstop je prost.

MIZE - Delikatosa na Glavnem trgu je namesto nizkih mizic in stolov postavila dolge mize, ob katerih gostje ne morejo posedati in kvartir zraka s kajenjem. Za zdaj je Delikatosa še vedno polna cigaretnega dima.

TRZNICA - Ta teden je bila trznica v znamenju prve solate, ki pa je po mnenju mnogih gospodinj predraga. Cene: jabolka 5 in 6 din kg, pomaranče 6, česen 10, limona 10, korenje 5 do 6, zelje 4, grozdje 8 do 9, suhe slive 8, fizo 7, hruške 7, zelena 6, čebula 3, rdeča pesa 5, krompir 1,50 do 2, jajca 1 din kos, banane 6, suhe fige 7, domači med 13 do 14, dateljni 10, orehova jedra 20, proso 4 din merica, solata 7 do 9 din kg.

ROJSTVA: rodila je Ljudmila Prelok iz Adamčičev 13 - dečka.

POGREBI: umrla je Uršula Tratnik iz Irče vasi.

Ena gospa je rekla, da bi morali avtomobilisti, ki popoči v žujo po Ulici talcev, obvezno v zili (dolgimi lučmi). Lahko se naručijo zodi, da bi sicer spregledali vinjenega moškega, ki večkrat leži sredi ceste.

»Nočemo delovati iz skrivalnice!«

Vili Punčuh in Franc Bambič iz šentjernejske Iskre: »Naši partijski sestanki bodo javni, sklepi pa objavljeni sproti na oglasni deski«

Upori - obrat ljubljanske tovarne elementov za elektroniko dajejo kruh več kot 800 delavkam in delavcem, večinoma s šentjernejskega polja. Članov Zveze komunistov je bilo med njimi do nedavnega tako malo, da niti svoje organizacije niso imeli: obratni aktiv ZK je bil zato vseskozi organizacijsko vezan na šentjernejsko osnovno organizacijo.

»Zdaj se počutimo že toliko močne, da imamo v načrtu osnovno organizacijo v obratu. Imela bo kaj delati. Če hočemo uresničiti sklepe 21. in 22. seje predsedstva ZKJ,

Uporih, sta skoraj hkrati ugotovila, kako se je zanimanje za Zvezo komunistov v podjetju povečalo v kratkem času. Ob koncu lanskega leta so sprejeli v ZK 12 novih članov, letos pa bo ena najpomembnej-

ših nalog aktivna oziroma tovarniške osnovne organizacije pridobiti nove člane. »Ne tako - na horuk, kandidate bom prej temeljito pripravili. Ljudje morajo spoznati, da ZK ni stopnička za boljši položaj, ampak organizacija ljudi, ki morajo v prve strelske linije v boju za nove odnose,« sta poudarila.

»Odprtost dela komunistov v Uporih je pogoj, da bodo delavci začutili, da smo tu,« je povzel besedo Vili Punčuh. Partijski sestanki bodo poslej javni, prisostvoval jim bo lahko vsakdo - z izkaznico ali brez nje, sklepi bodo sproti objavljeni na oglasni deski. »Prepričan sem, da bo tak način našega delovanja najboljše učinkoval.«

Povrnitev vloge ZK s tem se ne bo opravljena in tega se v Uporih zavedajo. Vsak član ZK bo moral še marljivo delovati v sindikatu, mladinski organizaciji, delavskem svetu, upravnem odboru, v slehernem orga-

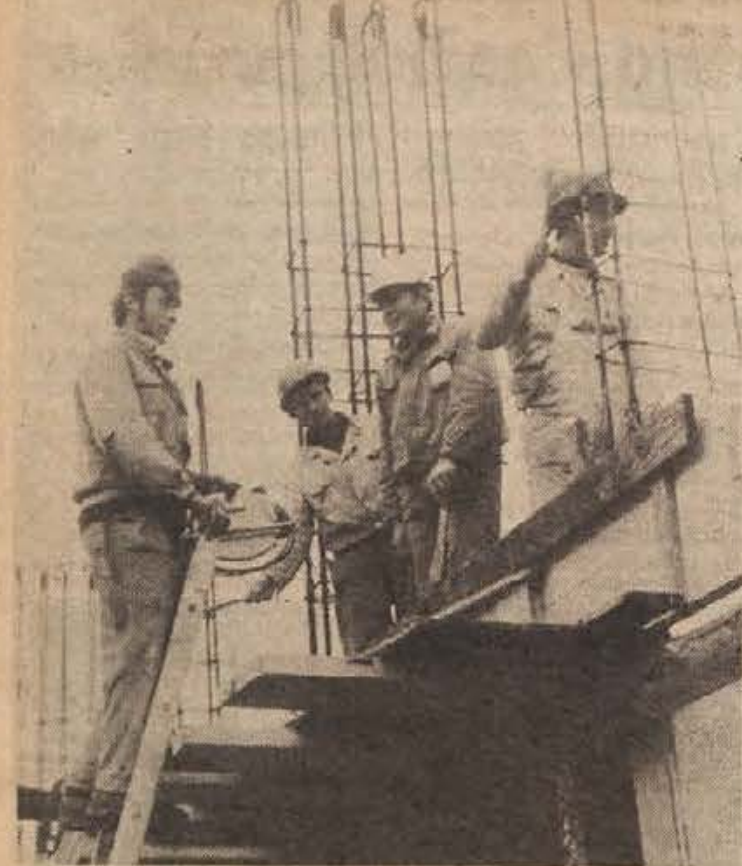
nu in se povsod biti za napredna stališča. Prvi pogoj pa bo - in tudi to vedo, da bo komunist vesten na delovnem mestu, brezkompromisen v odnosih, trden v stališčih.

Primerov, ki so izbruhnili na občinski konferenci ZK v Novem mestu, v Uporih ne poznajo, komunisti pa so vseeno budni in pripravljani sleherni izkrivljenosti že v kali zatreti.

druge konference ZKJ in občinske konference ZKJ, ki se nanašajo na proizvodnjo in delovnega človeka, je nujno, da se osamosvojimo. Poleg tega je naša notranja problematika tako razgibana, da se bomo morali komunisti res vpreči samo doma, se pravi v obratu.

Razvijalec Vili Punčuh in vodja prototipne delavnice Franc Bambič, novi in prejšnji sekretar aktivna ZK v

Zima prav nič ne ovira graditeljev novega motela in kopalke na Catežu. Na sliki: delavci na gradbišču, kjer bo stala restavracija. V pritličju bo samopostrežni lokal, v prvem nadstropju pa običajni gostinski prostori. V neposredni bližini bodo zgradili 60 prenočišč. (Foto: Jožica Teppey)

OBDAVČITEV ŽE NARAVNANA NA ZAUPANJE Zakaj gledamo tako črno?

Več sposobnih ljudi, in davkarja bo dobila svoja

Izhodišča za letošnji obdavčitev v brežiški občini so sprejeta. Odborniki so povedali svoje. Za odmero v kmetijstvu ni predvidenih sprememb, zato je predstavnik SZDL Ivan Tomše dal pobudo, naj skupščina vpelje še več olajšav za kmete in tako z obdavčitvijo pomaga zmanjševati socialne razlike.

V izhodiščih je omenjeno načelo, naj občani z večjimi dohodki tudi več prispevajo za splošne družbene potrebe in iz teh razlogov naj dobi večji poudarek obdavčenje premoženja.

Da bi se manjša obremenitev gospodarstva odražala tudi v zasebnem sektorju, je za obrtnike predlagano znižanje obdavčitvenih stopenj. Seveda pa bo morala biti skupna obremenitev pravičnejše razdeljena. To bo lahko dosegla le temeljitejša kontrola poslovnih knjig in davčnih prijav.

Na seji se je spet pojavila zahteva po okrepljeni davčne službe, ki ob sedanjih zasledbi ni kos pravočasno opraviti vse delo. Tako na primer še danes odmerjajo davke za 1970. leto. Odborniki so opozorili tudi na to, naj bi že vendar enkrat prenehali govoriti o poštenih in nepoštenih obrtnikih. V to smer so izdelana izhodišča za obdavčitev v letu 1972. Predlagali so, da bi posamezni tiste napredne države, ki imajo urejeno in sposobno davčno službo in kjer utajevalci drugače občutijo prekrške kot pri nas. Več glasov je zahtevalo, da pred zakonom ne sme biti izjem in da naj tudi obrtniki iz sosednje republike enako občutijo davkarjstvo.

»Dolenjski list« tribuna bralcev

NOVO V BREŽICAH

DVESTOTI ČLAN. V brežiško Avto-moto društvo se je minul teden vpisal 200. član. Številka je razveseljena že zlasti, če upoštevamo, da se je članarina za 100 odst. povečala. Društvo je letos začelo zbirati akcijo za ureditev športnega in turističnega središča v Prilipah.

OLAJŠAVE ZA PREUSMERJANJE KMETIJ. Kmetovalci, ki se odločajo za rejo krav mlekarice in vpečujejo na svojem posestvu pašno-košni sistem lahko uveljavljajo davčno olajšavo pet let, in to za 20 odst. vloženih sredstev. Za nakup mehanizacije je predvidena olajšava 3 leta, prav tako za 20 odstotkov od celotne investicije. Za nove vinograde velja oprostitve pet let, za nasade črnega ribeza 4 leta, za breskve in marelice 5 let in za druge kulture 8 let. Na oprostitve davkov lahko računajo le čisti kmetje.

KONCERT IZ NASIH KRAJEV. V prosvetnem domu v Dobovi je bila v petek javna radijska oddaja, ki jo poznamo pod naslovom Koncert iz naših krajev. Nastopu ansambla Mihe Dovžana in pevke Ivanke Kraševce se je uspešno pridružil ansambel Dobovskih pet.

TISKARSKI STROJ je nova pridobitev Hortikulturnega društva v Brežicah. Na njem bodo posej tiskalni svoj bilten, v dogovoru z republiko Zveze hortikulturnih društev pa tudi glasila drugih društev v Sloveniji.

AVTOPREVOZNIKI IN GOŠTILNICARJI morajo voditi poslovne knjige četudi njihov promet ne presega višote 25 tisoč din. Občinska skupščina predlaga to tudi za lastnike žag.

KONEC SMUČANJA. Načrti smučarjev za soboto in nedeljo so šli po vodi. V Pečicah so se že napovedali številni obiskovalci, pa jim je nenadna in močna odjuga preprečila veselje na snegu.

SOBOTNE CENE PRI AGRARIJ. Banane 7,4 din za kg, limone 6, pomaranče 6, jabolka 3,5 in 5 din za kg, hruške 5,2, grozdje 8, kisto zelje 4,5, kista repa 4,5, špinata 10, endivija 6, paradiznik 12, por 5, peteršilj 9, pesa 3, ohrovt 5, korenje 3 in 6, krompir 8 in 1 din, česen 8, čebula 3, cvetoča 8 din kg in jajca 65 par kos.

KAJ PA OBLJUBE?

Sebe pogledjmo

če smo mož beseda

Dokler sami izgrajamo sklepe, nimamo pravice kazati na druge, ki ne spoštujejo dogovorov, se je oglašil Franc Bukovinski na zadnji seji sveta posavskih občin, ko so bili na teletu sklepi.

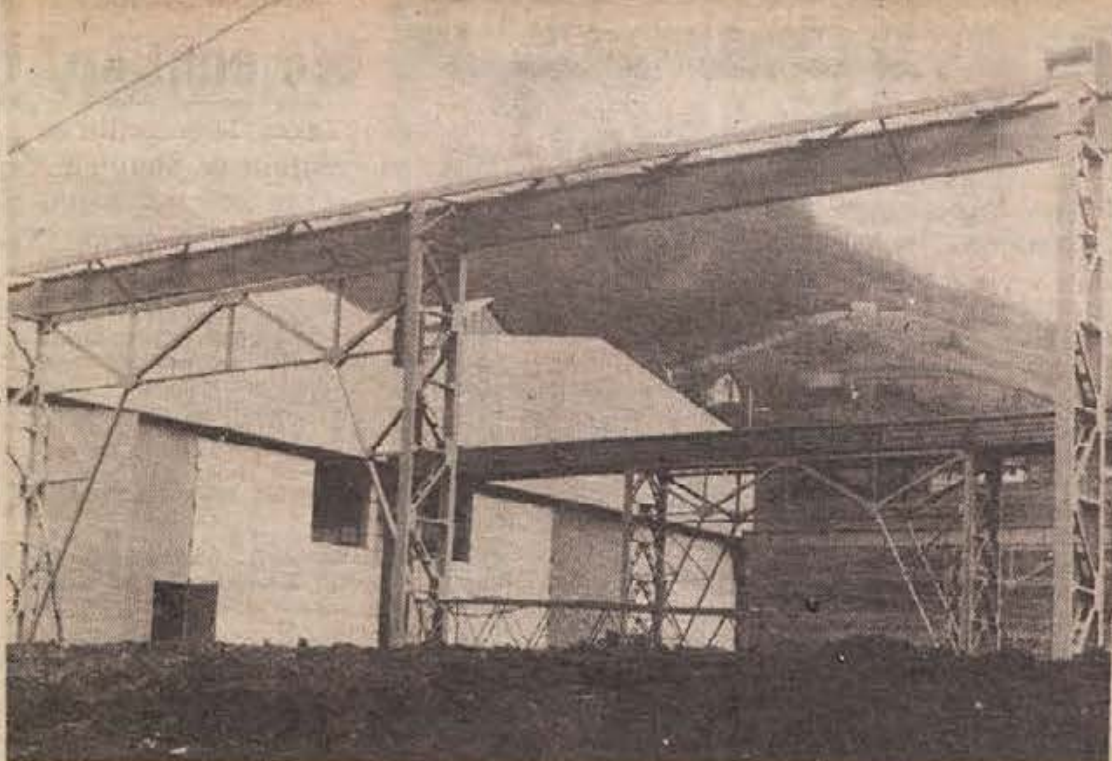
Pred meseci so se namreč dogovorili, da bi krška in brežiška občina prispevali za spomenik NOB v Sentišanu po 20 tisoč din. V praksi se je sklep izrodil. Brežice so prispevale 4 tisočake, Krško tri in pol.

Seveda se je na zadnji seji pojavilo vprašanje, koliko so ti sklepi obvezujoči za skupščine. In slišali smo, da je brežiška občina pred leti prispevala delež za spomenik pri postaji v Sevnici in da so lani zbirali za spomenik v Brežicah, na solidarnost Sevnčanov pa niso računali.

Krščani so nastopili z vsotami, ki so jih dali za oživilitev spomina na dneve izgnanstva in NOB. Ureditev muzeja v Brestanici, ki ima pokrajinski pomen, jih je veljala okoli 90 tisoč din, Park prvih krških borcev pred novo osnovno šolo 140 tisoč din in knjiga Padlim v ognju revolucije, ki je letos izšla, spet okoli 90 tisoč. Priznati jim je treba, da so se z gledno oddolžili zgodovini NOB. Sosedov niso prosili za sodelovanje, zato so najbrž pozabili na obljubo in se le simbolično vključili v financiranje šentjanskega spomenika.

Morda bi bil odziv večji, če bi se Sevnščani že prej posvetovali s sosedi, tako pa so jih postavili pred dokončno dejstvo, ko je cena prispevala najbrž tudi nje. Kljub temu se stvari lahko še mirno izravna, če bodo v občini Brežice in Krško poskušali izpolniti obljubo. Brez tega tudi medobčinski odbor za proslavo 400-letnice kmečkih uporov ne bo mogel sprejeti nobenih predlogov za sofinanciranje pri postavitvi spomenika ali vsaj spominkega obeležja na velike zgodovinske dni.

J. TEPPEY

Še dober mesec in 4000 kvad. metrov velika tovarna gradbenih žerjavov na Senovem bo začela obratovati. Trenutno napeljujejo v njej električne priključke, nakar bodo začeli polagati pode. Prijave za namestitve v novem obratu Metalne že prihajajo. Prednost bodo seveda imeli bivši rudarji. (Foto: Jožica Teppey)

STARI GASILSKI AVTO SAMO ŠE V NAPOTO V sili po šolski ali zasebni kombi

Želje pred petdesetletnico gasilskega društva na Raki - Sirena zanič

V minulem letu so gasilci z Rake sodelovali pri gašenju treh požarov. Najbolj žalostno je, da so odvisni od priložnostnega prevoza, največkrat od zasebnega kombija Jožeta Tratnika ali pa od šolskega avta za prevoz učencev. Nič manj skrbi jim ne povzroča sirena, katere žalostni glas se sliši samo do bližnjih sosedov.

Gasilsko društvo na Raki bo prihodnje leto slavilo 50-letnico obstoja, zato je na nedavnem občnem zboru sprejelo obsežne načrte. Društvo šteje 32 operativnih, 14 častnih in 46 podpornih članov.

Do jubileja bi radi stvari uredili. Povezali se bodo z občinsko skupščino, ki jim gotovo ne bo odrekla pomoči. Prepričani so, da morajo delati z roko v roki s civilno zaščito in skupaj ukrepati, da ne bodo brez moči, če jih bo nenadoma presenetil ogenj. Predvsem bi radi pomoč za nakup učinkovitejšega alarmnega sistema in pa za nakup novega avtomobila. Stari landrover jim je samo še v napoto.

Odgovorne organe pri skušnji opozarjajo, naj poskrbijo, da bodo vaščani povsod, kjer gradijo vodovode, uredili tudi hidrante. Trenutno razpolaga društvo z eno samo brizgalno. Manjša, ki jo uporablja pionirska desetina, je pokvarjena. Lani je samo krilo stroške za bencin in popravila z dohodkom od družabne prireditve.

Gasilci na Raki so prepričani, da želje, ki so jih povedali na letnem zboru, niso pretirane in da ne bodo naletele na gluha ušesa. Brez avta pa

ni mogoče hitro prispeti na požarišče in se učinkovito spopasti z ognjem. Tudi sicer bodo morali še dopolniti opremo, ki je zaradi starosti niti vzdrževati ne morejo več.

F. ANČIMER

Krško: »0 vrtnih elementih«

Hortikulturno društvo Krško prireja danes ob 18. uri v sindikalni dvorani tovarne celuloze in papirja v Krškem drugo nadaljevanje predavanja prof. Franceta Vardijana »O vrtnih elementih«. Predavanje bo izredno zanimivo. Vljudno vabimo vse ljubitelje narave. Vstop prost!

NUKLEARNA PRED KOMISIJO

Komisija za varstvo okolja pri skupščini SRS bo v kratkem razpravljala o vprašanjih, ki so jih glede na lokacijo pri Krškem postavili Brežičani na pobudo odbornikov občinske skupščine. Sekretariat za urbanizem bo do 1. marca zbral odgovore od vseh ustanov, ki so dolžne dati pojasnila. Na to sejo bodo vabljene predstavniki vseh treh posavskih občin.

POJASNILO

Pod naslovom »Bo ali ne bo« smo v zadnji številki priobčili pogovor z odbornikom Francem Zevnikom iz Črneče vasi. Bralci, ki ga ne poznajo, niso vedeli, za koga gre, ker je pomotoma izpadlo njegovo ime. Bralce prosimo, da nam oprostijo.

VARNOST JE POMEMBNEJŠA KOT ČAS Ko bo nadvoz, ne bo čakanja

Prinesel bo olajšanje na cesti in železnico

Na obeh straneh železniške proge pri Cetinu v Krškem se šestokrat na dan zvrstijo čakajoče kolone osebnih avtomobilov, tovornjakov in avtobusov. Vozniki, pešci in kolezarji so naravnost presenečeni, če naletijo na prehod na odprte zapornice.

S petminutnim ali tudi daljšim čakanjem morajo računati zlasti tisti, ki jih pot na delo vodi čez prog. Marsikateremu pešcu ali kolezarju pa je prešlo že v navado, da se ne zmeni za zapornice in na svojo odgovornost prečka prog. Še do

nut. So pa tudi primeri, ko so zapornice spuščene po deset minut, ker prihajata vlaka iz dveh smeri.

Prometnik ima ob tolikšnem številu vlakov zahtevno delo. Po novem prestavljam tudi kratinice, ki je pojasnil tovariš Krulc. »Kretnikov ni več. Ti so zdaj zaporničarji. S postopno modernizacijo tudi teh ne bo, ker je predvideno avtomatsko zapiranje, kot ga imajo v Kresnicah.«

J. TEPPEY

bro, da ni bilo na prehodu več nesreč, ker so ljudje tako neučakani. Čas je dragocen, varnost pa še bolj. Sele nadvoz bo napravil konec prometnim zastojem na cesti, zato bi ga Krščani raje dobili danes kot jutri, ne le tisti, ki zaradi stalnih zamud udrihajo po železnici, ampak tudi železničarji sami. Varnost tudi njim velika pomeni, le da gledajo na to bolj strpno, ker se zavedajo, da je za nadvoz potrebno veliko denarja.

Prometnik na postaji v Krškem Milan Krulc je prepričan, da bo nadvoz prinesel olajšanje vsem. Povečal bo varnost na cesti in zmanjšal ogroženost na železnici.

Na progi Ljubljana-Zagreb vozi veliko vlakov, tudi do 100 v 24 urah, pred novoletnimi prazniki, ko so se vračali domovi, pa so jih našli celo 130. Kar računajmo minute in ure, če se za vsakega od njih zapro zapornice za štiri ali pet mi-

UTRJUJE NAJ VEZI MED KOLEKTIVOM

Kurir med nami — napredek

Povsod dobrodošlica tovarniškemu glasilu IMV

Ne bo jim več nerodno odgovarjati o sebi in svoji tovarni. Sčasoma bodo o vsem na tekočem. Mednje prihaja vsak mesec IMV KURIR z nešteti informacijami po podjetju včeraj, danes in jutri.

„Veseli me, da smo po dolgem premoru spet dobili svoje glasilu,“ meni delavec Jože Ostrelj iz Gornjega Lenarta. „Za nas, ki smo odrezani od tovarne, je to še bolj pomembno kot za tiste v Novem mestu. Tovarno poznam, ker sem delal v Novem mestu dva meseca, nekateri moji sodalci pa sploh ne vedo, kje stoji in kakšna je. IMV kurir jim jo predstavlja in bo še sproti dopolnjeval stiko o njej. Mene zanima predvsem, koliko avtomobilov naredimo na mesec, po čem in koliko jih prodamo. Z zanimanjem bom sledil poročanju o vsem, kar sklepajo samoupravni organi. Rad bi videl, da bi Kurir čimveč pisal tudi o Brežicah, o tem kdaj bomo začeli delati v novi hali, koliko nas bo ipd. Želim, da bi se vodilni bolje spoznavali z nami, ne samo s pisano besedo, ampak tudi osebno, da bi pogosteje hodili med nas, zlasti če jih povabimo.“

Stanko Eriah z Mosteca pa pravi: „Veste, v Kurirju bi rad bral, kaj je novega v drugih obratih, kako oni dosegajo norme, pa tudi o tem, kako se bodo razvijali, če imajo kaj zastojev in drugih težav, in v kakšnih razmerah delajo.“

Zelje so si podobne. Vsi težijo k boljši povezanosti tovarne in njenih obratov, k medsebojnemu spoznavanju in k temu, da bi list čim bolj predstavljal njihov obrat drugim, da bi zvedeli kar največ o prihodnosti in da bi bili na tekočem z najpomembnejšimi odločitvami.

J. T.

DOBRO SO ZADELI

Desetčlanska žirija Brežic, ki je v petek izbirala popevko za Evrovizijo, ni pogrešila. Po dvakratnem poslušanju z magnetofonskega traku so člani prisodili največ glasov skladbi Nikice Kalogjere »Muzika i ti« ter melodiji »Beli san«, ki jo je pela Radojka Kevc. Skladba »Muzika i ti« je na sobotni prireditvi v Sarajevu prejela 2.216 glasov in je bila izbrana za najboljšo. Pela jo je Tereza Kesovija.

VELIKO ZA STANOVANJA

Borci NOB so od 1969. leta dalje prejeli 4.493.000 din za graditev in popravilo stanovanj. Za nakupe stanovanj in za graditev novih stanovanjskih hiš so razdelili borcem nekaj več kot tretjino razpoložljivega denarja. Konec januarja je UO skladil sklenil podpreti nakup dveh garsonjev. Koliko sredstev se bo zbralo za stanovanja borcev v tekočem letu, še ni znano.

KRŠKE NOVICE

NASTOP SLOVENSKEGA OKTETA NA proslavi slovenskega kulturnega praznika je nadvse uspešen. Dvorana DPD Svobode na Vidmu je bila prepolna, občinstvo je pevcem navdušeno ploskalo, tako da so člani okteta lahko peli res iz dna duše.

Krščani so znova dokazali, da radi obiščejo kvalitetne prireditve, ki pa jih je v zadnjih letih, žal, premalo. V ČETRTEK ZVEČER JE BIL V ISTI dvorani posvet o sklepih druge konference Zveze komunistov Jugoslavije. Po uvodnih besedah delegata na tej konferenci tovariša Ludvika Goloba se je razvila žvahna razprava.

PRED DNEVI JE IZŠLA ŽE DRUGA številka »Naših pogovorov«, ki jih izdaja občinska konferenca SZDL. Vsebinska je tokrat v celoti posvečena pregledu reševanja problemov, ki so jih nakazovali občani na zborih volivcev od 1969 naprej.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR NA SENOVSKEGI osnovni šoli bo na pobudo celjskega mladinskega pevskega festivala navezal tesne stike z

enim izmed avstrijskih zborov. Ta bo nastopil maja na brestanjskem gradu, nato pa mu bodo Senovščani obisk vrnil.

SEMINAR ZA PREDSEDNIKE IN TAJNIKE osnovnih sindikalnih organizacij se je začel v soboto. Pripravil ga je občinski sindikalni svet in kot predavatelje povabil k sodelovanju vodilne funkcionarje v republiknem svetu Zveze sindikatov.

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA »PUSNIH NOVIC«, ki jih izdaja krško turistično društvo. Novice prinašajo vrsto šal v besedi in sliki iz vse občine, cena številke pa je ostala nespremenjena — dva nova dinarja.

ČLANI KOSTANJEVIŠKEGA TURISTIČNEGA DRUŠTVA se bodo še ta mesec sestali na rednem letnem občnem zboru. Društvo, ki je najdelavnejše v občini, je lani doseglo pomembne uspehe, zbralo pa je tudi nekaj denarja. Uporabili ga bodo za dokončno ureditev kopališča ob Krki, izvedli pa bodo še nekaj akcij, ki bodo nedvomno pripomogle k večjemu turističnemu slovesu »Dolenjskih Benetk.«

Več politike!

— Zakaj tako politično mrtvilo v Sevnici?

Za Slavka Štruklja, ki pol delovnega dne začasno že dela v komercialni v Kopitarju, pol pa kot sekretar občinske organizacije SZDL (izvoljen je bil na decembrski volilni konferenci), politično delo ni novost. Opravljal je že vrsto odgovornih dolžnosti, med njimi je bil več let sekretar občinskega komiteja ZK, zato mu ni bilo težko odgovoriti na vprašanje, kako si zamisla delovanje organizacije v prihodnje.

„Predvsem mislim, da je treba v delovanje krajevnih organizacij vnesti več političnega delovanja. Socialistična zveza naj ne bo nosilec komunalnih del, zato imamo vendar krajevne skupnosti in vasko odbore pri posameznih akcijah. Socialistična zveza je odgovorna za več kot za komunalne gradnje. Po zapisnikih, ki jih dobivamo iz posameznih krajev, vidimo, da na sejah krajevnih skupnosti in Socialistične zveze obravnavajo iste stvari, to pa je odveč.“

„Kakšno je vaše mnenje ob znanim dejstvu, da po vaseh Sociali-

stična zveza mnogo bolj dela kot v sami Sevnici, da so krajevne organizacije zunaj občinskega središča vsaj delavne, čeravno jim večkrat manjka politične vsebine.“

„V Sevnici krajevna organizacija SZDL skorajda ne deluje. Sevnčan se zanašajo na delo občinskih organizacij, kar je napak. Menim tudi, da je sevnška organizacija prevelika, saj šteje blizu 2000 članov, in bi bilo verjetno koristno ustanoviti četrtne organizacije.“

O teh stvareh se bomo pogovarjali še v izvršnem odboru in s člani, ker je stvar potrebno spremeniti. Socialistična zveza ima z dokumentom „SZDL danes“ toliko nalog in tako mesto v družbi, da je treba narediti vse, da bo res dobro delovala.

M. L.

LOKA:

KMALU 90-LETNICA

Na letošnjem običnem zboru gasilskega društva Loka pri Zidanem mostu os zelo ugodno ocenili lansko delo, predvsem pa uspešna prizadevanja za gasilski podmladek. Društvo ima lepo število pionirjev in mladincev, ki obetajo gasilskemu društvu nove odrasle člane. Loški gasilci bodo prihodnje leto slavili 90-letnico delovanja, kar nameravajo dostojno počastiti. Upajo, da občinska gasilska zveza za to priložnost ne bo tako mačehovska do društva, kot je sedaj. Pomoč bodo zelo potrebovali, saj nameravajo obnoviti gasilski dom, kupiti avtomobil in urediti zemljišče za domom. Za predsednika novega upravnega odbora so izvolili Slavka Hočevarja.

F. S.

VODA ZA ROVIŠČE

Lanskoletna akcija šestih vasi v krajevnih skupnosti Studenec, ki so do dneva republike zgradile vodovode, je spodbudila tudi vaščane v Roviščih in Hudem Brezju. Te dni so že nesli na zavod za higijensko in epidemiološko varstvo v Celje vzorce vode za analizo, naročili pa so tudi gradbene načrte za vodovod v Roviščih, prav tako pa se v Hudem Brezju dogovarjajo za napeljavno vodo.

K. Z.

TRZIŠČE: OBČNI ZBOR UPOKOJENCEV

Društvo upokojencev v Trzišču bo imelo letni občni zbor v nedeljo, 5. marca. Vabijo h kar največji udeležbi.

B. D.

OBČINE NE SPOŠTUJEJO DOGOVORA

V odboru Kozjanskega odreda ugotavljajo, da občine, v katerih ima ta znana partizanska enota domičil, ne spoštujejo y celoti dogovora o sofinanciranju. Šest domičinskih občin, med njimi tudi sevnška, naj bi prispevalo po 6000 dinarjev na leto, tako zbrani denar pa bi služil zbiranju gradiva iz narodnoosvobodilnega boja na Kozjanskem. Radi bi čimprej izdali knjigo, ki bi bila koristen pripomoček pri pouku zgodovine v šolah na tem območju, vendar brez denarja ne gre.

Pomoči ne dobijo — najbolj potrebni

ObS Trebnje je zato naročila, naj raziščejo možnosti, kako pomagati tistim borcem, ki ne dobijo posojil, ker jih ne bi mogli vračati

Namensko zbiranje denarja za gradnjo in popravila stanovanj borcev narodnoosvobodilnega boja v republiškem skladu (petina od 4-odstotnega stanovanjskega prispevka v letih 1970 in 1971) je imelo ugoden vpliv, saj so razmere na tem področju zdaj bistveno boljše.

Trebanjska občina dobi od zbrancev denarja 1,37 odstotka, kar gre v občinski sklada za reševanje stanovanjskih zadev udeležencev NOV. Iz tega sklada podeljuje posojila upravni odbor.

Kot smo o tem že poročali, je bila v letu 1969 narejena anketa, v kateri so popisovalci

PRVI OBRAT NA ČATEŽU

Trebanjsko podjetje „Inkot“ je v sodelovanju z „Elmo“ iz Črnuče te dni odprlo v nekdanjem prosvetnem domu na Čatežu prvi obrat v tem kraju. Izdeloval bo cevi za električno napeljavo. Začetek je sicer skromen, saj je v obratu le 7 delovnih mest, obstajajo pa zamisli, kako bi proizvodnjo povečali. S Čateža in okolišnih vasi se precej ljudi vozi na delo v oddaljene kraje, zato so tega začetka veselji.

O NALOGAH PO DRUGI KONFERENCI

Ludvik Golob, sekretar medobčinskega sveta ZK in delegat na drugi konferenci ZKJ, je prejšnji teden govoril komunistom iz vodilnih teles družbeno-političnih organizacij trebanjske občine o nalogah po drugi konferenci. Dogovorili so se za akcijo, v kateri bodo z vsebino in sklepi, predvsem pa z družbenimi nalogami, seznanili in razpravljali s člani krajevnih organizacij ZK.

KAKO LETOS?

Za pesti, nože še slabši časi

Trebnje 71: manj »na-stopov vroče krvi«

Presenetljiva ugotovitev: med 1454 rešenimi zadevami, kolikor jih je šlo lani skozi roke Toneta Glogovška, sodnika za prekrške iz Trebnjega, je bilo prekrškov zoper javni red in mir le 102, še leto dni poprej pa 211.

„Naši vrli občani so se torej vendarle začeli odpovedovati svojim „folklornim nastopom“, nekaj tako razširjeno pretepaštvo ima, hvala bogu, vse manjši obseg. Tov. Glogovšek, zakaj?“

„S strožjimi kaznimi in doslednejšim preganjanjem se nam je posrečilo razbiti pretepaške skupine, ki

so obračunavale med seboj predvsem v okolici Velikega Gabra, Radohove vasi in Čateža. Za naprej pretepašcem še slabše kaže, saj je z novembrom začel veljati dopolnjen zakon, ki predpisuje za pretepe samo zaporno kazen, za nedostojno vedenje na javnem kraju ali kaljenje nočnega miru pa do 500 dni kazni ali do 30 dni zapora (prej je bilo do 100 dni kazni in do 15 dni zapora).

„Mladoletno prestopništvo v velikih mestih varuhom zakonitosti in reda hudo svi lase. Kaj pa v trebanjski občini?“

„Število mladoletnih prestopnikov se manjša že drugo leto. Lani je bilo 87 primerov, pa še ti so se povečini nanašali na prestopke na račun motorizacije, kjer pa se nasploh prekrški stalno večajo, delno tudi zaradi slabih cest. Lani je bilo skupno že čez tisoč primerov, precej jih je bilo na cesti Ljubljana—Zagreb.“

„In kako je s prijavljanjem gospodarskih in drugih prekrškov?“

„Zal, vse inšpekcijske službe ne dajejo prijav, čeprav je med ljudmi znano, da prekrški obstajajo. Tako nismo lani dobili niti ene prijave kršitve predpisov s področja gradbeništva ali področja delovnih razmerij.“

„In kakšna bo „kaznovalna politika“ v tem letu?“

„Bolj strogo do kršilcev javnega reda in mira ter do neobzirnih voznikov in vinjenih, na drugih področjih pa nekako enaka lanski.“

M. L.

da za reševanje stanovanjskih zadev udeležencev NOV naredi natančnejši seznam takih ljudi in potrebe ter predlog, kako bi njim pomagali do boljših stanovanj.

M. L.

DANES POMEMBNE ODLOČITVE

Danes dopoldne, 17. februarja, se bosta oba zbora občinske skupščine Trebnje sestala že drugič v letošnjem letu. Mudi se s sprejemom odloka o davkih občanov, na dnevnom redu pa sta razen tega še dve, za občino zelo pomembni zadevi: poročilo o izvajanju akcijskega načrta stabilizacijske politike v občini ter načrt razvoja kmetijstva za leto. Odborniki bodo razen tega odločali o nekaterih dopolnilnih občinskih odlokih.

POPRAVEK

V vesti „Zahvala Janezu Solmajerju“, objavljeni prejšnji teden, so pri prepisovanju pomotoma izpadle besede „člana sveta za izobraževanje in kulturo“, tako da se je stavek glasil, kot da bi bil novi svetovalec prof. Jože Skufca še enkrat imenovan za svetovalec, ne pa za člana sveta — namesto upokojenega svetovaleca Janeza Solmajerja.

Morda tudi Vas pekli krivica? Napišite pismo, objavil ga bo: »Dolenjski list«

Makronoška zamisel o pospeševanju razvoja kmetijstva. Danes bo v Trebnjem o razvoju te gospodarske panoge v letošnjem letu spregovorila občinska skupščina. (Foto: Legan)

TREBANJSKE IVERI

PREDLOGI ZA ULICE. Trebnje bo po pripojitvi bližnjih zaselkov dobilo značaj mestnega naselja (to še ni mesto) z ulicami, cestami in trgov. Predvidevajo, da bo zamenjava tablic opravljena že do konca letošnjega leta. Zbranih je tudi že precej predlogov za imena ulic, za trg sredi kraja kar pet (Trg 15. maja, Trg Gubčeve brigade, Gollov trg idr.). Predloge za imena še zbirajo, poimenovanje in spojitve pa bodo izpeljali po postopku, ki je določen z zakonom.

DR. ŽIVAGO. 19. in 20. februarja bo trebanjski kino predvajal težko pričakovani film dr. Živago, posnet po romanu Nobelovega nagajenca Pasternaka.

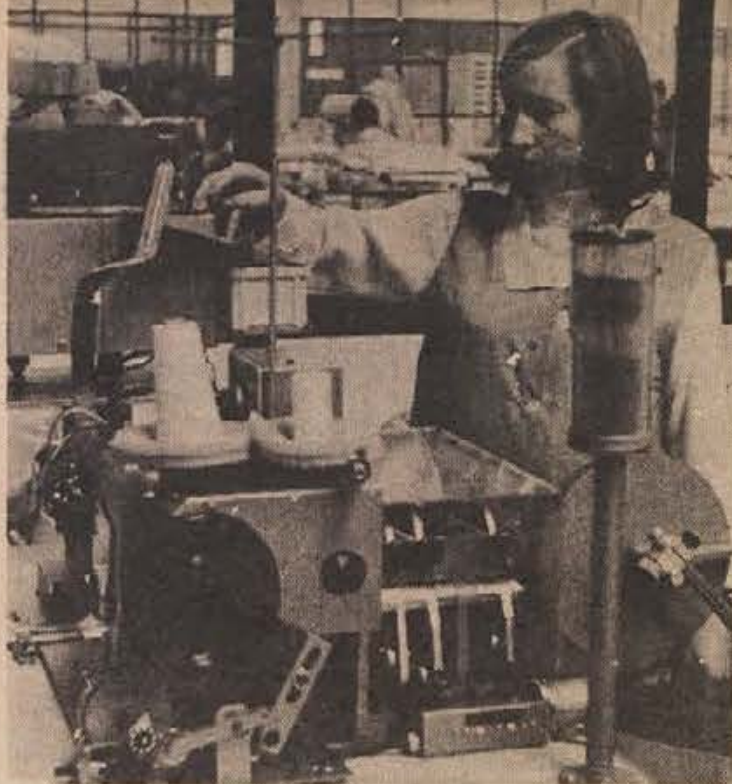
KJE LETOS ASFALT? Na zboru volivcev prejšnji teden, na katerem so vnovič izvolili za predsednika sveta krajevne skupnosti Ivana Longarja, razen njega pa še 20 članov sveta, je bil sprejet tudi letošnji načrt za modernizacijo bodočih ulic. Letos bo po že podpisani pogodbi asfaltirana cesta proti Cvibljem v dolžini 815 m v cenejši izvedbi (stroški bodo 185.000 din), za kar bodo prispevali denar lastniki hiš, krajevna skupnost pa namerava najeti tudi posojilo.

Doslej je podpisanih 39 pogodb, s katerimi je od občanov zagotovljenih 58.500 din, precej ur prostovoljnega dela in prevozov. Razen tega ima krajevna skupnost v načrtu, da bo sklicala prizadete občane tudi na pogovor o modernizaciji ceste od Pavlihove gostilne navzgor, za kar naj bi zbrali denar na podoben način. Z asfaltom na teh dveh cestah in z urejenim odvodom vode bi se središče Trebnjega rešilo blata.

GOSTOVANJE KUD „FRANCE PREŠERN“. Stari znanec KUD „France Prešeren“ iz Ljubljane bo v nedeljo, 20. februarja, ob 11.30 gostovalo v kino dvorani z veselo igro za otroke, pa tudi odrasle: „Modra vrtnica za princesko“ avtorice Kristine Brenkove.

V ROKAH TRENERJA. Vadbo članske in mladinske odbojarske vrste je prevzel Jože Bulc, odbojkarjem dobro znani odbojarski sodnik iz Ljubljane. Nekaj doslednih treningov, na katerih je bilo toliko udeležencev, kolikor jih more sprejeti telovadnica, je pokazalo, da se izplača irtrovati nekaj denarja za bolj strokovno vadbo. Trebanjsko moštvo se bo udeležilo v začetku marca odbojarskega turnirja v Kamniku za pokalno prvenstvo Slovenije.

TREBANJSKE NOVICE

VSE BOLJ NUJNO VARSTVO. V sevnški občini je polovica vseh zaposlenih — žensk, v naslednjih petih letih pa računajo zaposliti še 1000 žena in deklet. Na sliki: delo v „Lisci“ (Foto: Legan)

V RAZPRAVI PETLETNI NAČRT

Vprašaji nad varstvom

Naročeni so načrti za dozidavo vrtca v Sevnici — Rešitev: novogradnje v Krmelju in Boštanju, drugod dobiti prostor pri preureditvi šol

Julijana Sajko, diplomirana ekonomistka z občinske uprave v Sevnici, je naredila načrt razvoja otroškega varstva v naslednjih petih letih. Njegove poglobljene značilnosti so naslednje:

Po podatkih matičnih uradov je v sevnški občini od vsega prebivalstva — 11,5 odstotka predšolskih otrok. Druga pomembna značilnost je, da je v občini že 49,2 odstotka vseh zaposlenih — žensk, kar potrebe po organiziranem otroškem varstvu še povečuje. Za naslednjih pet let je predvideno, da se bo zaposlilo še 1000 žensk.

PREDŠOLSKO VARSTVO. V delovnih organizacijah so v anketi ugotovili, da bi že letos morali imeti v vrtcih prostora za 238 otrok, leta 1975 pa bi potrebovali prostor še za 385 otrok. To so velike številke, ki sodo zahtevale še mnogo skrbi n dela.

MALE ŠOLE. Že lani so te šole obiskovali vsi malčki, ki so se pripravljali na redno šolo. Če vemo, da je samo 7 odstotkov vseh otrok obiskovalo vrtce, je pomen malih šol še toliko večji. Število ur pouka v malih šolah bi bilo nujno treba povečati, žal pa za to ni ne denarja ne pro-

storov. Rešitev bo šele gradnja in dozidava šol.

PODALJŠANO BIVANJE. Oddelke za podaljšano bivanje imata le šoli v Sevnici in na Blanci. S tem je bilo lani zajetih le 2,6 odstotkov otrok, letos se kažejo potrebe po 264 mestih, v letu 1975 pa kar po 415. Tudi tu bo razmere lahko izboljšala predvidena modernizacija osnovnih šol.

PREHRANA V VARSTVO. Čeravno imajo v šolah velike težave zaradi preslabo opremljenih in neprimernih kuhinj, so v sevnški občini lani dosegli lep uspeh: šolske malice je prejemalo kar 92,7 odst. otrok, na podeželju skorajda vsi otroci. Kosila so doslej pripravljali le na Blanci in v Sevnici. V prihodnje bo treba na tem področju narediti še precej več, saj bo to terjalo podaljšano bivanje v šolah in veliko število učencev, ki se vozijo v šole.

A. ŽELEZNIK

V torek o davkih

Za torek, 22. februarja, je v Sevnici predvideno prvo letošnje zasedanje občinske skupščine. Najvažnejša točka dnevnega reda je sprejem odloka o davkih.

SEVNIŠKI PABERKI

NAJVEČJI DOHODEK — Do roka je na sevnški davčni upravi 372 občanov oddalo napovedi dohodka nad 25 tisočakov v preteklem letu. Po napovedih je značil v občini najvišji dohodek 71 tisočakov.

HUMOR ODMRZNIL — Kljub zamrzitvi se je sevnško pustno županstvo na hitro odločilo, da ga vseeno odmrzne. Pustno županstvo je v nedeljo po nekaterih lokalnih napovedah referendum: „Joj, kam bi del novi sevnški most“, vsaj 15 vozil v sprevodu in vse potrebno za pričetek gradnje mostu.

NOVIH ZOBOZDRAVNIKOV SE NE BO — V zdravstvenem domu so pričakovali, da bodo z novim letom pridobili vsaj še enega zobozdravnika, vendar pa so sedaj dobili odgovor, da ne bo nič.

NOVI FILMI — Ob pregledu posnetih filmov članov sevnškega kinokluba so ugotovili, da je v preteklem letu posnel največ barvnih filmov Franc Pavkovič. Na filmskem traku je ohranil vse pomembne pridobitve Sevnice v preteklem letu, seveda pa so tudi drugi člani pripravili nekaj zanimivosti. V kratkem bo javen prikaz filmov v gasilskem domu.

OD KOD GASITI — Kar sredi vasi, okrog gasilskega bazena v Boštanju, so pričeli nekateri vaščani odlagati smeti in ostalo šaro. Če jim

že ni kaj prida do podobe kraja, bi se morali vsaj zavedati, da Boštanj nima niti enega hidranta, zato bi ob požaru morali vsaj za prvo silo iskati vodo v tem bazenu, ki pa sedaj tega imena več ne zasluži.

POKAŽI, KAJ ZNAS — Revije mladih talentov, že 9. po vrsti, bo priredila na hitro odločilo, da ga vseeno odmrzne. Pustno županstvo je v nedeljo po nekaterih lokalnih napovedah referendum: „Joj, kam bi del novi sevnški most“, vsaj 15 vozil v sprevodu in vse potrebno za pričetek gradnje mostu.

KRAMARJI — Kljub dežju je bilo na sevnškem sejmu dosti živine. Nikoli pa ne manjka zagrebških kramarjev z različni „polvinilastimi“ šopki, grozdi in pomarančami. Stojnice s tem blagom ponavadi zajamejo kar cel Glavni trg.

POROKE: V soboto se je poročilo kar 10 parov: Jože Colarič iz Podbočja in Jožica Bizjak iz Arta, Alojz Gabrijel iz Drušč in Marija Hrauski iz Vikerč, Alojzij Bukan iz Podbočja in Francka Repše iz Murnic, Anton Bosner s Pristave in Bogdana Lipnik iz Sevnice, Jožef Mesojede iz Smarčne in Marija Jazbinšek iz Orehovega, Vladimir Erjavec iz Loga in Albina Kolterer iz Kranja, Franc Knez in Nada Erjavec iz Loga, Stanislav Androjna iz Telčice in Olga Udovč iz Drušč, Franc Švigelj iz Krškega in Marija Gela iz Rovišč ter Milan Šipej in Martina Grozde iz Sp. Vodal.

SEVNIŠKI VESTNIK

Korak naprej

Najprej industrijski nato še gostinski obrat

Prizadevanja za razvoj Osilniške doline so uspešna. Pobudniki akcije si niso predstavljali, da bodo tako hitro uspeli. Za uspeh so zaslužni vsi Osilničani, pa tudi občinska skupščina Kočevje in njen predsednik Miro Hegler.

Kdor sodeluje v tej akciji, ve, da morajo biti edino vodilo skupne koristi. Osebnosti odločno zavračajo, ker vedo, da so Osilniški dolini v preteklosti več škodili kot koristili.

Pokazalo se je tudi, da ni nobene spora med mladimi in starimi, temveč se vsi enako prizadevajo za hitrejši razvoj doline.

Osilnica bo še letos dobila primeren industrijski obrat in v njem se bo v začetku zaposlilo sicer manj ljudi, kasneje pa se bo obrat širil in se bo v njem zaposlilo še več domačinov.

Klub Osilničanov v Ljubljani se zaveda, da s postavitvijo primerne obrata v Osilnici še ne bo končana akcija, za katero je dal pobudo. Člani kluba že sedaj načrtujejo, kaj bo še potrebno napraviti v Osilniški dolini. Velike so možnosti in ena izmed teh je turizem. Pridobiti bo treba turistične ali gostinske organizacije, da bodo zgradile tu kaksen gostinski obrat. Mnogo ljudi si želi miru in naravnih lepot, vse to pa bodo našli ob Kolpi in Čabranki, ki sta redki naši reki, ki še nista onesnaženi z odpadkami.

JOŽE OZURA

Samo za otroke delava

Imata tri sinove in tri hčerke - Vseh osem živi z 2400 din dohodkov na mesec

Anica Gerek je stara komaj 34 let, pa je že 20 let zaposlena kot živinorejka pri obratu Združenje KGP Kočevja v Cvišerjih. Pred kratkim je bila za zvesto 20-letno delo skupaj z 41 dru-

sto se ponovi popoldne od 13.30 do 18. ure. Na Kočevsko je prišla iz Prekmurja. Najprej se je tu zaposlila mama, ona jo je šla obiskati in ostala tu. Mama je zdaj v pokloju.

- Kje stanujete?

- Skupaj z mamo v novem bloku dvojkju. Lepo stanovanje imamo.

- Ste poročeni? Imate otroke?

- Tudi mož je zaposlen na našem obratu. Imava 6 otrok: 3 fantje in 3 dekleta, stari pa so od 7 do 11 let.

- Koliko zaslužita z možem?

- Samo za otroke delava. Skupno zasluživa okoli 2000 din na mesec pa še 400 otroških doklad dobiva.

- Ste veseli, da bodo otroške doklade večje?

- Ne preveč. Vse se draži in tista razlika se za podražitev ne bo zadoščala.

- Kaj pa pravijo, da bodo vaši otroci, ko bodo veliki?

- Mlajši še ne ve. Najstarejši fant pravi, da bo avtomobilnik, najstarejša hči pa bi bila najraje šivilja.

J. PRIMC

gimi člani kolektiva ZKGP nagrajena z uro.

Vsak dan se za Anico Gerek začne in konča epako, tudi nedelja. Zjutraj ob treh do sedmih krmi živino, moče in čisti hlev.

Grad Ortnek spet »svoboden«

Puljčani ga bodo zapustili - Dobil ga bo najugodnejši ponudnik

Iz povsem zanesljivih virov smo zvedeli, da se je občina Pulj odločila prepustiti spodnji ortneški grad ljubljanski Zvezi borcev, če se bodo pogovorili o pogojih prevzema.

Vendar dvomimo, da bi puljska občina lahko postavljala kakršnekoli pogoje, čeprav je res, da je ta občina z ljubljansko organizacijo ZVB sklenila pogodbo o izmenjavi letovišč. Gre za Banjole (Pulj) in Ortnek (Slovenija oziroma natančneje: občina Ribnica).

Medtem ko je ljubljanska ZVB zgradila v Banjolah mnoge letoviske in druge objekte, lepo uredila okolico, itd., pa je občina Pulj pustila, da je Ortnek propadal, saj je namenjala za njegovo vzdrževanje zelo skromna sredstva.

Zdaj, ko je Ortnek potreben temeljitega popravila, pa se je občina Pulj odločila, da prepusti Ortnek ljubljanski organizaciji ZVB. Puljčani so se namreč ustrašili stroškov za obnovo gradu, ker nimajo denarja. Zato so si za letovanje svojih otrok izbrali na Blokah novo stavbo.

To pa je za Ribnico vsaj toliko ugodno, da bo pred rokom dobila nazaj stavbo, ki je zelo primerna, da bi jo uredili za turistično-gostinske namene.

Ortneški grad je skoraj tik ob cesti Ljubljana-Kočevje, ki bo

postala zelo prometna, ko bo posodobljena cesta do Broda na Kolpi oziroma Delnic, to pa se bo zgodilo po nekaterih zagotovilih najkasneje do leta 1974. Razen tega je v okolici mnogo turističnih zanimivosti in privlačnih krajev oziroma postojank, kot so: Grmada, Travnogora, Slemena, Gora, stari ort-

neški grad, cerkva v Maršiči Nova Stifa itd.

V Ribnici ugotavljajo, da za razvoj občine koristneje, če bo grad izkoriščen skozi leto in ne le nekaj mesecev, kot je bil doslej. Zemljišče in zgradbo nameravajo oddati najugodnejšemu ponudniku.

J. PRIMC

Tole ni zakleti grad, ampak novi ortneški grad, s katerim je povojnih letih upravljala občina Pulj, zdaj pa kaže, da ga bodo dobili Ribničani nazaj. (Foto: J. Primc)

Hitreje naprej

Bolje izkoristiti obstoječe zmogljivosti

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila 10. februarja, so med drugim razpravljali tudi o predlogu za družbeno-ekonomsko politiko in negospodarsko potrošnjo za letoš.

Po tem predlogu se bo v občini Ribnica letos, primerjano z lani, povečal stvarni družbeni proizvod za 8 odstotkov (v SRS za 6,5 odstotka), zaposlenost za 4 odstotke (v SRS za 2 odstotka), osebni dohodki za enako kot v SRS, se pravi za 15 odstotkov, družbeni produkt, izračunan po tekočih cenah (cene bodo letos predvidoma porastle za 13 odstotkov) pa za okoli 25 odstotkov.

Ceprav je predviden porast proizvodnje in zaposlenosti znatno nad republikim, pa bo znašal komaj polovico lanskega. Prav lani so namreč v ribniški občini odprli več novih obratov in podjetij. Letošnja gospodarska rast bo temeljila predvsem na boljšem izkoriščanju lani ustanovljenih obratov in podjetij v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku ter investicijah v podjetjih RIKO in DONIT.

Razen tega se bodo prizadevali za hitrejši napredek kmetijstva, trgovine, gostinstva in uslužnostne obrti. Investiranje domačih in tujih (izven občine) podjetij v te panoge bodo spodbudili z nižjimi davki in nekaterimi drugimi ukrepi.

J. P.

Volitve, imenovanja

V obratu Predilnice in tkalnice Tržič v Loškem potoku so bili pred kratkim izvoljeni in izvršni odbor sindikalne organizacije: Pavla Kordiš, Antonija Buček, Rudolf Bojc, Anica Mohar, Pavla Modic, Francka Sterle, Martina Mohar in Ivanka Debeljak.

V vodstvo tovarniške organizacije sindikata so bili izvoljeni: Rudolf Bajc, Ivanka Debeljak in Pavla Kordiš.

Za člana delavskega sveta podjetja sta bila izvoljena Rudolf Bojc in Ivanka Car.

Konfeksijski obrat v Loškem potoku se je že lepo uveljavil. Delavce so prizadevali in so se komaj po nekaj mesecih dobro priučili delu. Sedaj je v obratu zaposlenih 30 delavk, kmalu pa jih bodo sprejeli še 12. Za zaposlitev prosi 60 žena in deklet iz območja Loškega potoka. V enem do dveh letih bodo predvidoma zaposlili v obratu še več deset delavk.

ŽE 700 GASILCEV

Gasilstvo v ribniški občini je že od nekdaj uspešno in je med ljudmi zelo priljubljeno. Zato ni nič čudnega, da izhaja iz Ribniške doline oče slovenskega gasilstva Ingacij Merhar. V občini Ribnica imajo skupno 23 gasilskih društev, ki štejejo 700 gasilcev in gasilk. Prav sedaj imajo gasilska društva letne občne zbere, na katerih volijo nova vodstva in se dogovarjajo za bodoče delo.

AMD IMA 400 ČLANOV

Avto moto društvo Ribnica je že začelo s tečajem za usposabljanje soferjev-amaterjev. Prvi letošnji tečaj obiskuje 32 tečajnikov. Avto moto društvo Ribnica postaja iz leta v leto močnejše, saj šteje že skoraj 400 članov. Društvo ima dobro vodstvo, kar kažejo njegovi uspehi. Zvedeli smo, da namerava društvo letos razviti svoj prapor.

BORČEVSKA PROSLAVE

Krajevne organizacije Zveze borcev se pripravljajo na letne občne zbere, ki morajo biti po sklepu občinskega odbora ZVB končani do 26. marca. Na zborih bodo izvolili nova vodstva. V občini Ribnici je

pet krajevnih organizacij ZVB, ki imajo okoli 800 članov ter krajevne organizacije Zveze vojaških vojašev invalidov, ki delujejo v sklopu občinske organizacije ZVB NOV. Največje naloge ZVB v tem letu bodo med drugim organizacija praznovanja 30. julija v Loškem potoku in 1. avgusta v Dolenji vasi. Razen tega dveh bo še nekaj manjših praznovanj.

ZIMSKO VESELJE

V Izberju pod vznožjem Travnogore pri Sodražici je velik življenjski sebnost sobotah in nedeljah. V Ribnici in idealna smučišča nudijo priljubljeno obiskovalcem od blizu in daleč veliko užitek na snegu. Smučišča so toliko primerna tako za mlade kot za dobre smučarje. To snega je dovolj.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

KMETIJSTVO NA RESETU - Razpravo in sklepanje o priporočilih kmetijskim in gozdarskim delovnim organizacijam ter veterinarski postaji je občinska skupščina prelozila na prihodnjo sejo, ki bo predvidoma 25. februarja. Takrat naj bi zvedeli, kako bo potekal nadaljnji razvoj kmetijstva v občini.

SPOMINKI V AVSTRALIJU - 100 miniaturnih ribniških spominkov - obeskov in več drugih spominkov je naročila v Ribnici Slovenska izseljenska matica. V Avstralijo jih bodo vzeli Slaki, ki bodo imeli tam več koncertov.

ZGUBA S SMETMI - KOMUNALA Ribnica je imela li okoli 130.000 din stroškov s pobiranjem smeti po Ribnici, za to delo pa je iztržila le toliko, da je pokrila četrtino teh stroškov. Tako kažejo prvi podatki iz analize KOMUNALE, o kateri bomo podrobneje še poročali.

DRUŽBENA POMOČ - V ribniški občini prejema družbeno pomoč (priznavalnima) skupno 127 oseb. Do pomoči so upravičeni socialno ogroženi člani Zveze borcev, to je bivši borci in aktivisti ter matere in žene padlih ali umrlih borcev, če izpolnjujejo pogoje, ki jih določa pravilnik o dodeljevanju družbene pomoči. Najmanjši znesek družbene pomoči znaša 110, največji, ki ga prejema le šest upravičencev, pa 400 din mesečno.

POSOJILA BORCEM - Doslej je bilo odobreno stanovanjsko posojilo iz sklada za dodeljevanje posojil

udeležencem NOV 138 članov. Skupno so prejeli 2.644.000 din posojila. Večina je denar za rabila za gradnjo ali popravilo stanovanjskih hiš. Posojilo je marljivo rega borca rešilo denarne skrbi. Gradnji in obnovi stanovanj. SE VEDNO V TUJINO - Lani je odšlo na delo v tujino s pomočjo stanovanjem Zavoda za zaposlovanje Novo mesto 43 ljudi iz ribniške občine. V nasprotju z večino občanov dolenjskih občin, kjer zaznamujemo manjši odhod v tujino v primerjavi letom 1970, ima ribniška občina "čist" da sodi med največje "izseljenike" delovne sile. Zmanjšanje števila delavcev v tujino je mogoče, če bomo v občini še naprej odpirali nova delovna mesta.

občan vprašuje medved odgovarja - Sem slišal, da je občina spet jela pravilnik, da se vsak lahko eno točko dnevnega reda je tudi oglašil, zdaj pa se nekateri tuji pet ali celo večkrat. - Ljudje ste že taki, da sklenete tako, naredite pa drugače.

Dvorana je premrzla

Centralna kurjava bi veljala 280.000 din - Gledališčniki in gledalci se je pozimi izogibajo

Zaradi slabega kroženja zraka, ki je posledica slabe centralne kurjave, namerijo pozimi v dvorani Šeškovega doma v Kočevju v parterju 16 stopinj Celzija, na balkonu pa kar 28 stopinj. Tako ugotavlja obvestilo temeljne kulturne skupnosti (TKS) Kočevje, naslovljeno na odbornike obeh zborov občinske skupščine.

TKS je naročila pri podjetju Kovinar v Kočevju načrt ogrjevanja Šeškovega doma, ki je že izdelan. Ureditev primerne ogrjevanja tega kočevskega osrednjega zgodovinskega, kulturnega in političnega objekta bo veljala okoli 280.000 din.

Ker dvorana in pomožni prostori niso ogrjevani, je onemogočeno vsako gledališko delo domačim kulturnikom, mrzle kočevske dvorane pa se izogibajo tudi druga gledališča. Če katera gledališka skupina le pride po-

zimi gostovat, pa je dvorana slabo zasedena. Kulturni delavci menijo, da je glavni vzrok za skromen obisk slabo ogrevana dvorana, saj si nihče ne želi v njej nakopati boleznii.

Tudi nedavna občinska seja v tej dvorani je zelo hitro minila, ker je odbornike pošteno zeblo.

TKS opozarja, da Šeškov dom, kjer je leta 1943 zasedal zbor odposlancev slovenskega naroda, ni le kulturnega, ampak tudi zgodovinskega in političnega pomena ne le za občino Kočevje, marveč tudi za vso Slovenijo. Zato TKS Kočevje meni, da ona ni dolžna plačati ureditve ogrjevanja. J. PRIMC

Sprejet sindikalni program

Obveščanje, topli obrok, šport, krvodajalstvo, strokovno izobraževanje, izleti

DROBNE IZ KOČEVJA

DENAR MANJKA - Ni mogoče uspešno delati, poudarjajo v društvi in krožkih. Vseposod iščejo dotacije in darila. Ali pionirji ne vedo, da se da z nabiranjem odpadnega papirja kar veliko zaslužiti? Treba je samo dobre organizacije in malo dobre volje!

ZNAČKE ZBIRAJO - Med pionirji se je zelo uveljavilo zbiranje spominskih značk, značk športnih prireditev, podjetij itd. To je zelo prikupno in zanimivo razvedrilno solske mladine. Je pa v Kočevju tudi veliko starejših, ki resno gojijo ta konjiček. Prav bi bilo, da bi se združili in delali to organizirano.

POSTNI PREDALNIKI po nekaterih vežah dajejo kaj slab vtis. Razbite ključavnice, zvita pločevinasta vrata in podobno so slabo merilo kulture nasploh, predvsem pa opozarjajo, da so otroci v tisti hiši zelo verjetno vzgojno zanemarjeni.

ODJUGA JE NAREDILA po strehah starih in novih stavb veliko škode. Skoraj na vseh je zatekalo v stanovanja zgornjih nadstropij. Težak sneg je skrivil snegobrane, da je zatekalo za polomljene opornike. Vse kaže, da položne strehe niso primerne za naše kraje, kar bi morali arhitekti končno že upoštevati pri načrtovanju.

NOVA IMENA ULIC - Z občinskim odlokom je bilo veliko ulic in trgov preimenovanih, nekatera nasejša pa so dobila nova imena. Pričeli so nabirati plošče z imeni in novimi hišnimi številkami.

POTREBNA SLOŽNOST - V Kočevju bi morali izdelati dolgoročne načrte, kaj bodo društva in organizacije v bodoče delala. Na njihovi osnovi bi sestavili skupni investicijski načrt potrebnih objektov, da

Sindikalna organizacija delovne enote INLES v Loškem potoku je sprejela delovni program za letoš. Govori o nadaljnjem uveljavljanju sindikata v tem kolektivu.

Razen splošnih nalog, kot je stalna prisotnost sindikata v gospodarskem in političnem dogajanju v tej delovni enoti, bo sindikat posegal tudi na druga torišča delovanja. Tako nameravajo med drugim začeti akcijo, da bo čim več članov darovalo kri. Če bo na razpolago denar, bodo okrepili športno udejstvovanje članov kolektiva; organizirali bodo ogled smučarskih prireditev v Planici in poskrbeli za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih.

Sindikat je tudi sklenil, da prispevek za topli obrok v svojem obratu sprebrane uskladi s samoupravnim programom, da lahko z naša prispevek podjetja za topli obrok hrane mesečno do 50 din.

Nadalje so sklenili, da je treba člani delovne skupnosti vsake tri mesece obveščati o poslovnih rezultatih delovne enote in da bo potrebno še več storiti za boljše obveščanje o dogajanjih v delovnih enotah ter podjetju.

SZDL in mladina

Socialistična zveza in Zveza mladine bosta v kočevski občini še tesneje sodelovali. Tako so sklenili na zadnjem sestanku izvršnega odbora občinske konference SZDL Kočevje. V kratkem bosta organizaciji na sestanku izdelali načrt za skupno delo. Na seji so potrdili še proračun občinske organizacije SZDL za letoš v višini okoli 200.000 din, od tega okoli 20.000 din za stroške v preteklem letu. Nadalje so se dogovorili o sodelovanju z občinsko organizacijo ZK in razpravljali o predvidenih spremembah statuta republiške organizacije SZDL.

NOVI UPRAVNIK

Motel "Jasnica", ki je obrat podjetja AVTO Kočevje, je dobil s 1. februarjem novega upravnika, in sicer Mateja Uličarja, ki je delal doslej doma in v tujini v gostinski stroki že okoli 30 let.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

Požrtvovalni

Maverlen je vas, ki jo štejejo bogu za hrbtom še v domači občini. Spada med najbolj zaostala območja, ima pa bogate in slavne tradicije iz NOB. Iz vasi in okoliških zaselkov se mladi vozijo na delo v bližnje tovarne, pa tudi v Ljubljano in še dlje v čim sveti. Kljub temu je v vasi kulturno-prosvetno življenje prav po zaslugi mladih, kar dobro razvito.

Ob sobotah in nedeljah, ko se mladina zbere doma, ima sestanke, pripravljajo kulturne programe ter muje načrte, s katerimi bi od tuda odmakneno vas vsaj v kulturnem pogledu dvignili na višjo raven.

Predsednik vsakega aktiva je Anton Mihelič. Čez teden je na tleh v strojevski šoli, ob koncu tedna pa prihaja redno domov. Ne na počitek, pač pa za delo v mladinski organizaciji. Tako je rekel:

Prinejmo kulturne sporede državnih praznikov, za Prešernov dan, organiziramo filmske predstave potujočega kina, lani pa smo izvedli tudi najbolj uspešen predstev po vojni: „Maverlen in revolucija“. Z njo smo se odločili revolucionarnim tradicijam kraja ob 30-letnici vstaje. Ne pozabljamo pa tudi na zasedbo, ki jo je delovni človek potreben.

Tudi za letošnje leto imamo pripravljeno obširen delovni načrt. „Kdor izmed članov aktiva ne bo sprejetega programa uresničil, bo izključen iz organizacije.“ je rekel tovariš Mihelič. Kaj nameravajo? Za 1. maj bodo priredili pohod po poteh partizanskega Maverlena, ki naj bi postal tradicionalen. Organizirali bodo nekaj zabavnih prireditev in raznih praznov, oživilo športno dejavnost, vpeljali boljše

sodelovanje z drugimi organizacijami in po potrebi organizirali mladinske delovne akcije. Če malce pomislimo, s kakšno pozitivnostjo nastaja maverlenka mladinska dejavnost, potem mladini teh krajev lahko že šestitamo. Prav tako so, kot so bili njihovi starši v mladih letih, ki so jih doživljali kot partizanske kurirje, skojevcje, aktivisti in borci, le delo je danes drugačno. R. B.

POPRAVEK

V zadnji številki Dolenjskega lista smo poročali, da Vinko Rožiču, slovenskemu telefonistu iz tovarne BETI, gre za tiskarsko napako, kajti omenjeni je zaposlen pri BELTU.

Iz priznane konfekcijske tovarne smo prejeli v razprodajo kvalitetne ženske pomladne plašče po izredno znižani ceni 280 dinarjev. Izkoristite enkratno priložnost!

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

9. FEBRUARJA JE BIL v Črnomlju seminar za predsednike krajevnih organizacij SZDL in predstavnike krajevnih skupnosti. Govorila so o usklajevanju dela in uveljavljanju krajevnih skupnosti po sprejetih ustavnih dopolnilih.

V KOLEKTIVU IMV Črnomelj je bil v začetku februarja ustanovljen mladinski aktiv. Po daljšem premoru je bila organizirana delati, za predsednika pa je izbrala Martina Pluta.

TA MESEČ se bo na osnovni šoli Črnomelj začela mala šola. Iz tega obdobja iz preteklih let kažejo, da je postala nepoprečljiva.

JOZE STRMEC iz Črnomlja je bil izvoljen za delegata štirih dolenjskih občin v republiški izobraževalni komisiji.

DANES DOPOLDNE bo v Črnomlju zasedala občinska konferenca Zveze komunistov. Pregledati

Črnomaljski poročevalec

Črnomaljska godba na pihala se zadnje čase spet uveljavlja, želi pa pridobiti več mladega naraščaja. Godbeniki vabijo v svoje vrste šolsko mladino od 5. razreda dalje in odrasle do 25 let. Prijave sprejemajo do 1. marca, nakar se bo začel pouk. (Foto: R. Bačer)

Banke na prvem mestu

V lanskem letu so se osebni dohodki zaposlenih izboljšali za 20 odstotkov

V letu 1971 je bilo pri osebnih dohodkih v črnomaljski občini doseženo poprečje 1414 din. Čeprav vsi poznamo tisto o kislem zelju in klobasah, ki dasta skupaj segedinar, pa le ne moremo trditi, da poprečja nič ne povedo. Medtem ko so imeli zaposleni v industriji poprečno 1373 din zasluzka, so imeli kmetijski 1415 din (to poprečje dviguje veterinarska služba). V gozdarstvu so zaslužili 1556 din, v gradbeništvu 1110 din, v prometu 1282 din, trgovci 1668 din, gostinci 1280 din, obrtniki 1323 din in zaposleni v ostalih dejavnostih poprečno 1424 din.

Iz podatkov, ki so jih podjetja sama dostavila statistiki, je videti, da so bili osebni dohodki najboljši v bančni službi. V poprečju so znašali 2024 din. Sledi zdravstvo s 1943 din zasluzka, družbene dejavnosti z 1932 dinarji in šolstvu 1798 din. V občinski upravi in sodstvu so imeli lani poprečno 1767 din, medtem ko so zaposleni v gospodarstvu na zadnjem mestu z zaslužkom 1372 din. Pri kakršnikoli primerjavah pa je

DOPOLNITI SPISKE

Črnomaljski odbor za pomoč osamelim in ostarelim ugotavlja, da je potrebno spiske ostarelih ljudi na terenu dopolniti. Lani so popisali samo 120 najbolj kričečih primerov, medtem ko je ostarelih okrog 1600. Mnogim od teh bi bila potrebna le nega na domu ali pomoč pri nabavi gospodinskih potrebščin, nekaj pa je tudi socialno ogroženih. Odbor se zavzema, naj bi letos proračun za te potrebe namenil več, predvsem za povečanje socialnih podpor. Soseški pomoč pa nameravajo organizirati s pomočjo aktivistov RK, šolske mladine in ekip prve pomoči.

Nastop iz Kranja

V počastitev 28-letnice SNOS bo v soboto, 19. februarja, ob 19.30 nastopil v prosvetnem domu v Črnomlju Akademski komorni zbor iz Kranja. Vljudno vabljeni! Vstopnine ni.

GASILCI GRADIJO

Gradnje društvene dvoranice pri gasilskem domu v Gorenjkih blizu Semiča so se tamkajšnji gasilci lotili z vso resnostjo. Jeseni so izkopali temelje in tik pred mrzom že zabetonirali ploščo. Člani društva so na tem delovišču opravili že 888 prostovoljnih delovnih ur. Gasilec pomagajo pri gradnji tudi borci in upokojenci, od mladih pa le tisti, ki so vključeni v gasilsko društvo. Dobro pa so gasilci pošivali tudi z blagajno. Lani so imeli od prireditelj 12.000 din dohodka, kar je največ v času vsega društvenega obstoja.

»Dolenjski list« v vsako družino

Pridite na zbor volivcev!

Na območju črnomaljske občine se bodo te dni zvrstili zbori volivcev, na katerih bo tekla beseda o precejšnjih spremembah, ki jih predvideva novi odlok o prispevkih in davkih občanov; o letošnjem proračunu občinske skupščine in financiranju šolstva ter o predlogu programa javnih del v letu 1972.

V Črnomlju bo zbor volivcev 17. februarja ob 17. uri, medtem ko bo 20. februarja ob 9. uri zbor volivcev v več krajih: tako v Semiču, v Dragatušu, na Vinici in v Adlešičih. V Starem trgu se bodo volivci sešli 20. februarja ob 11. uri, v Gribljah pa 20. februarja ob 14. uri.

Lanska nesreča je kažipot

Sklad za pospeševanje kmetijstva je pripravljen podpreti zavarovanje vseh vinogradniških površin - Bočo kmetje za to?

Ob hudi toči v poletju 1971, ko so bili uničeni najlepši vinogradi v zasebni in družbeni lasti in v kateri je bilo čez 10 milijonov dinarjev gospodarstev škoda, je vznikla zamisel o kompleksnem zavarovanju vinogradov v metliški občini. Če bi se taka nesreča še ponovila, najbrž med vinogradniki ne bi bilo ne volje in ne finančne možnosti nadaljevati obnove, ki je tako lepo zastavljena.

Občinski sklad za pospeševanje kmetijstva začne akcijo, v kateri skušajo kmetovalce navdušiti za zavarovanje. Sklad je pripravljen kriti stroške premije, nekaj pa bi morali prispevati tudi kmetje sami. Kakšno naj bi bilo razmerje teh prispevkov, za zdaj še ni mogoče reči, ker tudi sklad do sprejetja občinskega proračuna ne ve, s koliko denarja bo letos razpolagal. Kljub temu je treba z odločitvijo pohiteti, kajti čas obdelave vinogradov ni daleč.

V zadnjih letih je bilo v zasebni lasti obnovljenih več kot 100 hektarov vinogradniških površin. S tem delom se nadaljujejo. Tudi do zadnjega letošnjega snega sta dva buldožerja rila na območju Lovkice in draščičkih ter radoviških vinogradov.

BLIŽA SE 8. MAREC

V metliški občini se razmišljajo, kako bi tudi letos čim boljše počastili dan žena. Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so ob prisotnosti predstavnic konference za družbeno aktivnost žena sklenili, da bodo obdarili in obiskali matere padlih, organizirali pa tudi javno proslavo z bogatim sporedom.

Leta? Ni važno!

Jovič pravi: »Peti, piti in se veseliti...«

Ivana Ivca iz Bušnje vasi pri Suhorju pozna vsa Bela krajina pod imenom Jovič. To je njegovo partizansko ime. Možakar sodi med veseljake, kakršnih je bila nekdanj dežela belih brez vsa polna, danes pa jih lahko že z lučjo iščete pri belem dnevu.

Glasnega ter polnega starih kot najnovejših šal ga poznajo povsod, kamor pride. Pred 66 leti se je rodil v Metliki, postal parketar in kot tak obredel vsa večja jugoslovanska mesta. Revolucionarni staž mu teče od leta 1935, maja 1942 pa je šel že v partizane. Bil je ranjen pri napadu na Hrast, toda po vojni se je živ in zdrav, veseljak kot prej, pojavil v rojstnem kraju. Kasneje se je oženil v Bušnjo vas, toda

žilica mu ne da miru, da bi se šel upokojenca. Trenutno je lovski čuvaj.

Jovič, kakšno je vaše življenjsko načelo? „Kjer se poje, pije in je, sem prvi zraven. Kjer se karajo in tepajo, gledam, da sem čim dlje stran.“

Pred leti ste bili na suhorskem koncu organizator pustnih sprevodov. Celo vesolje ste sprejeli. Kaj ste letos na ta praznik povsem pozabili?

Imel sem zamisel, toda sam je ne morem uresničiti. Prizadeval sem si zbežati metliške gade na plano, a mi ni uspelo. Ker je šel v Nemčijo še moj najboljši sodelavec v pustnih združevah, mi ne bo preostalo drugega kot praznik veselja počastiti sam. Če drugega ne, jo bom maskiran mahnil na Suhor ali v Metliko. Pa harmonika bo zraven. Zame je pust največji praznik!

Ko je to izrekel, se je nehote odkril. Čeravno se ga sicer pokrivalo drži kot prilimano.

Pa vam leta in vse, kar ste doživeli med vojni, ni pustilo sledov? Se vam še da veseljačiti?

„Leta niso važna, če je kdo po srcu mlad. Kadar me kdaj usčipne v životu, si rečem, da je bil slučaj. Na bolezen nočem misliti. Za vse hudo bo še tri dni pred smrtjo preveč časa.“

R. B.

Zrigovala sta 30 hektarov površin. Če bo obnova z neznanjšim polemom tekla še dobra tri leta, bo vso sposobno trtje v občini obnovljeno na sodoben terasat način. To terja usmeritev metliškega kmetijstva v vinogradništvo, ki ima največ možnosti za prinašanje zasluzka.

Dve lastovki

Na več pismenih in osebnih prošnji podjetjem, naj držijo besedo in prispevajo v občinski sklad za socialne podpore, sta se dostej odzvala le dva kolektiva: podjetje MERCATOR je nakazalo 1.300 din, kmetijska zadruga pa 1.000 dinarjev. To sta dve lastovki, ki pa še ne prinašata pomladi. Medtem ko je tovarna BETI pripravljena primakniti svoj delež, če bodo dali vsi, pa od drugih ni odgovora. Zdravstveni dom in šola sta celo sporočila, da denarja v te namene nimata.

PRITOŽBE SEJMARJEV

Sejmarji, ki obiskujejo metliško sejmišče, se nad neurejenostjo pritožujejo še v letnem času, toliko bolj pa pozimi, ker sneg ni očistil. Tako morajo v cel sneg gaziti ljudje in živina. Ker tudi ni parkirnih prostorov ne tehtnice, sejmišče pa je tesno, pravijo, da znajo pobirati le pristojbino.

BOLJE DRŽI GA...

Cez zimo je pomanjkanje gradbenega materiala malce popustilo. V Metliko je prišlo več pošiljk cementa, opeke in betonskega železa. Kmetijska zadruga je samo v januarju razprodala 15 vagonov cementa. Kupci sproti razgrabijo tovrstno blago, ker se bojijo, da bo ob gradbeni sezoni nastopila stara pesem, pa tudi tega, da se bodo cene odražile.

BOŽAKOVO: NAJSTAREJŠA

V vasi Božakovo pri Metliki je najstarejša vaščanka Magdalena Težak, ki šteje že 82 let. Zmeraj je rada delala na njivi in še zdaj tega posla ni opustila. Pozimi večkrat sede za šivalni stroj, v prostem času pa veliko bere. Vidi še dobro in bere brez očal. Med možikimi je v vasi najstarejši komaj 66-letni kmet Jože Nemanic. Ta je navdušen gasilec, bil pa je tudi partizan.

Ljudski časnik vest socializma!

Čistega vina!

6. februarja je bil v Metliki posvet borcev komunistov iz celotne občine, da bi razčistili stvari, o katerih je tekla beseda na občinski konferenci ZK in kjer je bilo precej kritike o ožjem občinskem vodstvu te organizacije, takojimenovani „trojki“. Posvet je ugotovil, da je bila prva kritika utemeljena, zato so sklenili na izrečnem občnem zboru organizacije ZKB odkrito spregovoriti o napakah. Posvet je zelo uspel, zahtevali pa so tudi, naj bo v bodoče več sodelovanja med vodstvom organizacije ZKB in predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij.

SPREHOD PO METLIKI

NAPOVEDANE PROSLAVE v počastitev slovenskega kulturnega praznika ni bilo. Odkar so hotel zapri, člani skupine Osip Sest nimajo kje vaditi. Je morda to tudi konec zelo delavne igralske skupine?

LETOS MAJA BO V METLIKI že tretje srečanje mladih ustvarjalcev Dolenjske in Bele krajine. Prireditelj bo v počastitev dneva mladosti. Razpis bodo še ta mesec prejele vse osnovne, poklicne in srednje šole ter mladinski aktiv. Prijave sprejema občinska konferenca ZMS v Metliki.

80-URNI TEČAJ PRVE POMOCI sta organizirala občinski odbor RK v Metliki in odsek za narodno obrambo. Tečaja se je udeležilo 47 slušateljev.

KINO DVORANA bi bila potrebna temeljnih popravil. Med drugim je uničenih nekaj stolov, pa tudi steno je močno kličejo pleskarje. Uprava foto-kino podjetja Metlika je prosila za denarno pomoč temeljno izobraževalno skupnost, ker bodo

Trenutno so vsa prizadevanja kmetijskih strokovnjakov usmerjena v prepričevanje vinogradnikov, da bi se odločili za zavarovanje. Ugotovljajo namreč, da so ob lanski katastrofi skoro vsi ostali praznih rok, saj so bili zavarovani le redki posamezniki. S pomočjo družbenega prispevka ali točnejše sklada bi bila zavarovana povsem uresničljiva. Od vinogradnikov pa je odvisno, če bo izpeljana. Za marsikoga bo prispevek precejšen udarec v žep, vendar bo poletni lahko mirneje spal, če se bodo nad Gorjanci kopicili temni oblaki.

SAMOSTOJNI, ČE SO POGOJI

7. februarja je v Metliki zasedal občinski komite ZK ter razpravljalo o reorganizaciji Zveze komunistov v občini. Pokazalo se je, da sedanja organiziranost ni več primerna današnjim razmeram, kar je ugotovila tudi konferenca. Komite je sprejel predlog komisije za delovanje, organizacijo in razvoj ZK, vendar z nekaterimi pripombami. Menili so, naj se samostojne organizacije ustanovijo v podjetjih in na šoli, kjer imajo za samostojno delo pogoje, medtem ko naj v občinski upravi deluje le aktiv ZK.

Zasluzki

Zvonko Hanzelj o lanskem osebnih dohodkih

Načelnika davčne uprave pri občinski skupščini Metlika smo prosili za izjavo o najvišjih zasluzkih občanov v preteklem letu. Odgovoril je: - Za leto 1971 je 99 občanov do roka vložilo davčno napoved na osebne dohodke, ki so presegali 25.000 dinarjev. Obrazec sprva ni bilo, od 20. januarja

dalje pa jih imamo na zalogi. To ne more biti opravičilo zamudnikom. Teh je precej in bomo proti njim ukrepali po zakonu. Lani so bili osebni dohodki zaposlenih v naši občini precej boljše, saj je še enkrat več občanov z zaslužkom, ki sodi pod obvezno prijavo. Največji zaslužek sta dosegla vodilni udružbenec iz gospodarstva in eden iz negospodarstva, ki imata nekaj nad 60.000 dinarjev, medtem ko je nad 50.000 din zaslužka doseglo še 5 občanov. Med letošnjimi prijavitelji je vse več delavcev, zlasti kvalificiranih. Vemo pa, da bomo davek lahko odmerili mnogo manjšemu številu ljudi, kot je prijaviteljev, ker je veliko upravičenih do olajšave.

METLIŠKI GODBENIKI so zadnje čase vadili v gradu v prostorih Belokranjskega muzeja. Ker potrebuje muzej prostore zase, so godbeniki dobili odpoved, kam bodo šli, ni znano. Še dve leti občubljajo popravila v stari šoli, kjer so godbeniki vadili nekdanj, toda nič.

KULTURNA SKUPNOST je pripravljena sofinancirati nekaj kvalitetnih umetniških mladinskih filmov, da bi se vsaj malce izboljšal filmski repertoar v mestu.

UMURLA STA: Jože Simonič iz Dol. Lovkice, star 10 mesecev, in Jože Mikola iz Dragomije vasi, star 24 let.

metliški tednik

(Nadaljevanje in konec)

Od prebivalcev Lokavca, ki so imeli dvojniško dovoljenje za prehod takratne državne meje, smo tega dne izvedeli, da so Nemci besneli, ker smo se tako neopazno izviekli tudi iz njihovega drugega zapornega obroča. Ivica Družinec se spominja, da je od domačinov izvedel naslednjo izjavo nekoga sovražnikovega oficirja:

„Mislim, da se je vrnila na Hrvaško samo manjša skupina banditov. Ko pa vidim, da je odšla tudi glavina, bi banditom za nagrado za uspešno bojevanje z nami dal celo zgraditi most preko Sotle, samo da bi se vrnil tja, od kod so prišli.“
 Iz vasi Lokavec smo v noči od 22. na 23. december krenili v vas Požarkovec, kjer smo že našli našo zaščitnico, ki jo je vodil Milan Šepetavec in je prešla Sotlo preko brvi v Zelenjaku. Iz Požarkovca smo v noči od 24. na 25. december krenili proti Tuhlju in dalje v Desinič. Ker sem bil ranjen, me je peljal z osebnim avtomobilom iz neke vasi med Tuhljem in Hrvaško v Desinič domačin Šlogar. Naprestano sem ga spraševal, kje je banda, on pa mi je mirno odgovorjal: „Ovo je oslobođena teritorija! Bande više nema!“ Kakšna razlika torej med kozjanskim ozemljem in tem delom Hrvaškega Zagorja!

Ostali kozjanski borci – bilo nas je 13 – so se vrnili na Kozjansko 15. januarja 1944. Medtem so sodelovali v nekaterih akcijah s 1. zagorskim bataljonom. Kozjanec je prišel iskati v Zagorje Marjan Jerin, ki je po borbi na Drenovcu s skupino partizanov ostal na Kozjanskem. Z njim se ni vrnil edino Anton Preskar-Tomaž, ker je bil medtem ranjen v neki akciji z Zagorci. Jaz sem do sredine marca 1944 ostal na zdravljenju v Desiniču. Stanoval sem pri Slavku Šivaku, zdravil pa me je desiniški zdravnik. Ob vrnitvi iz Zagorja sem se oglasil na naši javki pri Pepci Zidanič iz Globokoga, ki je med vojno živel z družino v Spičaku pri Sromljah. Ko sem ponoči potrkal na okno in povedal ime, mi ni verjela in je večkrat ponovila: „Milan Kostevc je mrtve! Padel je v borbi na Osredku!“ Končno je le odprla okno in spoznala, da sem resnično jaz. Ljudje so me namreč zaradi podobnosti med mojim priimkom in partizanskim imenom Kostja zamislili s komisarjem naše čete Kostjo, ki je res padel v borbi na Osredku.

Mi smo v borbah na Drenovcu imeli naslednje izgube: kozjanski partizani 2 ranjena, zagorski pa 4 mrtve, 11 ranjenih in 3 pogrešane. Skupaj smo torej imeli 4 mrtve, 13 ranjenih in 3 pogrešane.

Sovražnikove izgube je težko zanesljivo oceniti. Vermani so imeli enega mrtvega in 7 ranjenih. Izgube 14. SS policijskega polka, žandarmerije in policije pa so po naši oceni bile: 107 mrtvih in neznano število ranjenec.

Za izgube 14. SS policijskega polka, žandarmerije in policije namreč nimamo nobenega sovražnikovega

dokumenta, ohranjeno je samo poročilo zagorskega partizanskega odreda od 3. januarja 1944 o skupnih borbah 1. zagorskega bataljona in Kozjanske čete, ki je bilo poslano štabu II. operativne cone NOV in PO Hrvaške v poročilu je navedeno, da so sovražnikove izgube „dokumentirane iz več virov“. Sovražnikove izgube sem ugotavljal tudi sedaj v pogovorih z Ivico Družincem, Milanom Šepetavcem, Marjanom Jerinom in Antonom Račičem-Zvonetom; vsi so mi potrdili spredaj omenjene izgube. Račič se še spominja, da so spomladaj 1944, ko je na Drenovcu skopnel sneg, našli kozjanski partizani še 15 sovražnikovih pušk.

Černeličeva in Harlanderjeva hiša v Šempetru, postojanka nemških granicarjev in policije. (Foto: S. Škaler)

Tudi prebivalci krajev pod Drenovcem se spominjajo, da je sovražnik svoje padle in težko ranjene prevažal z Drenovca preko Pišec, Pavlove vasi in Suhodola ter Šilovca v Brežice. Vsekakor je res, da je imel največje izgube 14. SS policijski polk, ki je bil glavna sovražnikova udarna moč.

Ce torej primerjamo sovražnikove in naše izgube v borbah na Kozjanskem decembra 1943, sledi, da smo partizani v vojaškem pogledu dosegli velike uspehe. Še pomembnejše pa je bilo, da so naši prebivalci zaradi teh uspehov dobili zaupanje v partizansko vojaško moč. Le tako si je mogoče razlagati, da je od januarja do junija 1944 stopilo v naše partizanske vrste veliko sposobnih ljudi, povečini ubežnikov iz nemške vojske. Že v drugi polovici 1944 so naše partizanske enote, formirane v aprilu v številčno velikem, dobro oboroženem Kozjanskem odredu, osvobodile večji del kozjanskega ozemlja. Naši uspehi v decembrskih bojih so bili resen opomin tudi sovražniku. Še posebno pa so bili od takrat prestrašeni nemški naseljenci na slovenskih domovih. Uvideli so, da ta del slovenske zemlje nikoli ne bo njihov novi dom in da se bodo prej ali slej morali od tod izseliti.

V zvezi s sovražnikovimi izgubami v decembru 1943 naj omenim, da niti prej niti pozneje vse do konca vojne sovražnik na Kozjanskem

ni imel več tolikšnih izgub. V nadaljnjih borbah s partizani na Kozjanskem je bil mnogo previdnejši in se je v bojevanju posluževal drugačne taktike.

● Odlomki sovražnikovih poročil o borbi na Drenovcu

POROČILO DRŽAVNEMU NAMESTNIKU DR. SIGFRIEDU UIBERREITHERJU DNE 21. 12. 1943: „Po naročilu zveznega vodje je SA hauptsturmführer poročal iz Pišec. Danes dopoldne ob 11. uri so

stirno od danes zjutraj dalje prvi bataljon 14. SS policijskega polka z vojsko in dvema četama vermanskega izvedel veliko akcijo. Večjih uspehov ni pričakovati. Položaj v obmejnem območju je miren. Hrvačom se ne bo tako kmalu ljubilo, da bi prišli spet na ozemlje rajha. Po razgovoru z okrožnim vodjem Swobodo bom takoj po božiču premetil „Wehrmannschaftsbatallion Ost“ pod poveljstvom obersturmbandführerja Eggerja v kraje Bizelsko, Šempeter, Podčetrtek ter v Pristavo, in sicer po eno četo v vsak kraj. (Vermanski bataljon vzhod so sestavljali vermani iz Gornjega grada in okolice). Kot sem se sam prepričal, so se naseljenci pomirili. Življenje je zopet normalno.

● Za konec

Iz mojega opisa decembrskih bojev na Kozjanskem 1943 lahko ugotovimo, da je 1. zagorski bataljon skupaj s Kozjansko četo častno opravil nalogo, ki jo je dobil od štaba II. operativne cone NOV in PO Hrvaške. Ta naloga je bila z nekaterimi akcijami na Kozjanskem okrepiti kozjansko partizansko enoto, kar bi ustvarilo ugodnejše pogoje za uspešen prehod večje slovenske partizanske enote preko Hrvaškega Zagorja in Kozjanskega v severni del Slovenije.

To lahko spoznamo tudi iz poročila polkovnika Treecka, komandanta nemških enot, ki so vodile borbe s 14. slovensko partizansko divizijo. Med ostalimi Treeck v svojem poročilu z dne 26. 2. 1944 navaja, da je 5. februarja izvedel, da namerava vdreti iz Hrvaškega Zagorja v Spodnjo Štajersko 1000 do 1500 partizanov. (XIV. divizija je 6. 2. 1944 preokročila hrvaško mejo pri vasi Sedlarjevo). Vsekakor se ni vedel, da so to slovenski partizani niti ni poznal njihove naloge na Štajerskem. Kaže, da sta torej podpolkovnik Pallna – Gall, komandant 18. polka deželnih strelcev, in pol-

kovnik Treeck takrat še mislila, da gre za vdor hrvaških partizanov v Spodnjo Štajersko, podobno kot pri vdoru Zagorskega bataljona decembra 1943. Zato je po vdoru XIV. divizije na Štajersko podpolkovnik Pallna-Gall odredil večji del čet 649. in 611. bataljona iz 18. polka deželnih strelcev, naj s pomočjo orožništva, granicarjev in vermanskega zapro četo od Šempetra do Podčetrtra. Tako bi preprečili umik partizanov nazaj čez mejo, da se jim ne bi izmuznili iz rok, kot se je to zgodilo s 1. zagorskim bataljonom in delom Kozjanske čete. Toda Pallna-Gallov načrt se je v celoti izjalovil. Njegove čete so zaman pričakovale umik partizanov na črti Šempeter – Podčetrtek. Pričakoval je, da bo z napadom na XIV. divizijo z zahoda lahko stisnil to partizansko enoto na ozkem prostoru med Šempetrom in Podčetrtkom in jo tam uničil. Ta drzna zamisel je bila v skladu s tradicionalno nemško napadalo vojno doktrino.

Tudi konec Treeckovega poročila potrjuje, da se nemške enote niso tako energično in trdoglavo zaganjale v XIV. divizijo, kot so se 21. decembra na Drenovcu v Kozjanskem četo in Zagorski bataljon. Konec Treeckovega poročila pravi: „V lovu, ki je trajal skoraj tri tedne, smo bando neprenehoma zasledovali, dražili, vedno znova pognali v boj in naposled razpršili ter skoraj v celoti uničili.“

To dokazuje, da so Nemci menjali svojo taktiko proti XIV. diviziji in niso težili, da bi jo uničili na enem samem mestu, kakor so to želeli storiti z nami na Drenovcu. Zato so imeli v 18-dnevni borbi manj mrtvih kot na Drenovcu v enem samem dnevu. Zato pa so zaradi spreminjene bojne taktike imeli poškodovanih, ranjenih, bolnih in ozebljih kar 550 mož.

Z zapisanimi spomini na decembrske borbe v letu 1943 na Kozjanskem sem želel v imenu padlih in še živčih borcev seznaniti s tistimi težkimi časi vse tiste, ki o

V spominih podpolkovnika Milana Kostevca objavljene slike so iz fototeke Posavskega muzeja v Brežicah. Iz obsežnejšega rokopisa, ki ga je avtor odstopil Posavskega muzeju, je gradivo izbral in za objavo pripravil ravnatelj muzeja Stanko Škaler. Za podatke in ocene v objavljenih spominih odgovarja avtor.

tem malo ali pa nič ne vedo. Hotel sem s tem ohraniti spomin na težke in neenake pogoje bojev z okupatorjem, na nečloveške napore borcev na Kozjanskem v tem času, povedati o velikem trpljenju in žrtvah naših ranjenih borcev, ki so neustrašeno zrlj smrti v oči in prosili svoje soborce, naj jim s strelom skrajšajo zadnje ure trpljenja, spomniti se ranjenih borcev, ki so si na vse mogoče načine sami reševali življenje in pri tem največkrat tudi uspeli, čeprav jim ni bilo mogoče oskrbeti strokovne zdravniške pomoči. Želel sem se spomniti tisočev prebivalcev tega dela Kozjanskega, ki so razen nekaterih izjem v celoti vsestransko pomagali in sodelovali s partizani od začetka do konca vojne.

KONEC

List za vsakogar »Dolenjski list«

OBRTNIKI!

Upravni odbor Združenja zasebnih obrtnikov Dolenjske vas vabi na redni letni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 21. februarja, ob 9. uri v Srednjem domu v Novem mestu, Društveni trg 2.

MEDICINKE VABIJO

Maturantke sole za zdravstvene delavce v Novem mestu vabijo na MATURANTSKI PLES, ki bo v soboto, 19. februarja, na Otočcu. Rezervacije sprejemajo na šoli. Vstopnina 20 din.

ZIMSKA DEJAVNOST NOVOMEŠKIH IN STRAŠKIH TABORNIKOV

Taborniki spet na partizanski Frati

Vodniški tečaj, zimska šola v naravi in poskusni zimski tabor ob partizanskem domu na Frati – Novomeški in straški taborniki spet tesno sodelujejo – Skrb za vzgojo vodniških kadrov

24. februarja zjutraj sta se dve koloni v gosjem redu pomikali proti Frati, ena iz Straže, druga iz Novega mesta. Mladi taborniki so bili, njihov korak je bil lahkoten in hiter. Že pred deseto uro so prišli v kočjo na Frati, ki jo je pred 20 leti postavila Zveza borcev v spomin na ustanovitev partizanskih brigad na Dolenjskem. Na jasi pred kočjo na njenem jugovzhodnem robu v zavetju gozda so že stali trije šotori zimskega tabora, ki so ga dan prej postavili preizkušeni taborniki Tomo, Nejc, Matjaž, Lojze in Jože. Kakih 15 m od tabora je bil pod gosto smreko postavljen bivač, neopazen za nevesče oko.

Po kratkem počitku, med katerim nas je pogrel pripravljen čaj, so bili razdeljeni udeleženci seminarja za taborniške vodnike na tri delovne skupine: Bršljin 9. Novo mesto 9 in Straža 8.

Ob 11.00 uri je že steklo delo po predvidenem načrtu: orientacija z uporabo kompasa. Po izdatnem kosilu smo poslušali tov. Zupaničeva z Ajdovca, ki je obujal spomine na čase pred 30 leti, ko so se v gozdarsko kočjo na Frati zatekali partizani iz bližnje in daljne okolice.

Sledil je prvi pohod v neznano zahtevno nalogo: vsaka skupina je morala v 20 minutah zbrati v gozdu material in postaviti po dva piramidna ognja. Po oceni komisije o kakovosti postavitve je sledila napeta točka: zaneti ogenj z eno vžgalico. Le enemu to ni uspelo, ostalim je s prvo vžgalico zaplapolal ogenj (zvedeli so že prej za skrivnost, kakšen naravni material se zanesljivo vžge tudi v mrazu in mokrotli).

Skoro v mraku smo se vračali v kočjo, kjer nas je čakal že nov delovni program. Po kratkih navodilih za izdelavo ročnih del iz naravnega materiala je gozdar, veterinar iz tega predela, tov. Jarc obujal spomine na svoja srečanja z medvedji in gozdnih okoli Brezove rebr.

Po večerji smo imeli nočne vaje, v katerih so vodi preizkušali svoje znanje v orientaciji s pomočjo kompasa ter v neopaznem približevanju stražnemu ognju. Sledile so le igre v sobi. Ob desetih je nastopila nočna tišina. Šest prostovoljcev je odšlo spat v šotore. S seboj so vzeli toplomer in merili temperaturo: zunaj šotora –4 stopinje Celzija, v notranjem šotora +5 stopinje Celzija, pod oedejo +28 stopinj Celzija.

Naslednje jutro nas je ob sedmih dvignil oster glas dežurnega iz sladkega spanja. V petih minutah smo bili zbrani pred kočjo in jutranja gimnastika nam je pognala kri po žilah in pregnala spance. Sle-

dišlo je umivanje v snegu „do pasu“. Po tem smo se čutili kot prerajene in razumeli, zakaj Eskimi že dojenčke utrjujejo s snegom.

Po zajtrku sta bili dve predavanja: „Vodov sistem dela“ in „Izleti v naravo“. Nato smo se odpravili na orientacijski pohod na koto 566. Vsak vod je šel v svoji smeri. Dva sta prišla točno, tretji pa je vrisel na sosednji vrh in le s težavo smo ga zvalili k sebi, češ, da so oni na praven vrhu. Ob ognju, ki sta ga zanetila Lojze in Jože, smo se prijetno pogreli. Vodi so se pomerili v reševanju zastavljenih nalog. Vrnili smo se po najkrajši poti v kočjo, kjer nas je čakalo imenitno kosilo: žganci s kislim zeljem.

Po kosilu smo imeli igre v snegu in izdelavo snežnih figur. Najbolje je bila ocenjena „želva“. Posebno aspela je bila igra „iz obroča“. Trije vodi so v petih minutah sklenili širok obroč okoli sedla med dvema vrtačama. Vsak je pripravil 3 kepe snega. Obkoljeni Nejc, Matjaž in Jože so imeli 15 minut časa, da se približajo iz obroča. Nejc se je hitro prebil – nobena kepa ga ni zadela. Tudi Jože je že mislil, da mu je uspelo. Torej pa se nenadoma pred njim pojavil najmlajši udeleženec seminarja, ki je skrit za drevesom čakal, in dobro merjena kepa je zadela presenečenega Jožeta! Tako je bila igra „neodločena“.

Spoznavanje potnih znakov in izdelava ročnih del sta izpolnila

Zupanov mlin v Osredku, kjer so februarja 1943 Nemci uničili Miloševo četo. (Foto: Jožica Teppey)

Več. Lipovec je prva skupina postavila zasedo ob križišču zunaj vasi, druga skupina pa je prišla namesto po izhajanju poti skozi vas preko hriba in presenetila zasedo v nenadnem napadu po pobočju navzdol.

Po kosilu so vodi pripravili material za taborni ogenj in dokončali roč na dela. Obiskal nas je tov. Franci Šali, ki je v vzpodbudnih besedah izrazil upanje, da se bo v tem letu aktivnost tabornikov v novomeški občini še povečala.

Zaključni taborni ogenj je minil v pesmi in rajanju okoli ognja. Razglašeni so bili rezultati tekmovanja med vodi, ki so vsi dobili veliko število točk. Najboljši so bili Stražani, dobili so tudi prvo

nagrado za izredno posrečeno ročno delo „Lovska opazovalnica“.

Po tabornem ognju smo preživeli prijetno uro v dnevi sobi. Posebno zabavno so bile „Kimove igre“. Posameznik je z zavezanimi očmi sredi kroga ostalih ugibal, kdo mu je odgovoril. Drugi je po otipavanju glave skušal ugotoviti, koga drži. Zelo napeta igra je bila – poiskati z zavezanimi očmi s škarjami v roki s stropa visečo pomarančo in jo v 10 sekundah odstriči.

Ko smo naslednje jutro odhajali v dolgi koloni s Frate, se nam je zdelo, da smo v teh dneh zrasti z naravo v nerazdružno skupnost. Ta občutek nam daje moč za vsestransko dejavnost, ki je značilna za tabornike. S. J.

Takole smo pripravili nosilni kol za taborni ogenj; tudi na snegu znamo zakuriti, postaviti šotor in v njem živeti... (Foto: Lojzek Retelj)

RAZPIS JAVNEGA NATEČAJA

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Krško razpisuje na podlagi 10., 11., 12. in 13. člena zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS št. 42/66 in št. 20/71) in določb odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča v občini Krško (Skupščinski Dolenjski list št. 5/68)

javni natečaj

za oddajo delno urejenih stavbnih zemljišč za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v Brestanici — stanovanjsko naselje »Dore«, k. o. Rajhenburg:

- parc. št. 371/3 in parc. št. 574/8 v skupni velikosti 571 m²
- parc. št. 379/12 v velikosti 580 m²
- parc. št. 389/7 in parc. št. 394/5, v skupni velikosti 638 m²
- parc. št. 394/6 v velikosti 664 m²
- parc. št. 394/7 v velikosti 609 m²
- parc. št. 399/2 v velikosti 647 m² in
- parc. št. 399/3 v velikosti 645 m²

● v BRESTANICI — stanovanjsko naselje »Gorica«, k. o. Stolovnik:

- parc. št. 209/3 v velikosti 676 m² in
- parc. št. 209/4 v velikosti 621 m²

● v VELIKI VASI v k. o. Senuše:

- parc. št. 2122/40

Izključna cena za stavbna zemljišča v k. o. Rajhenburg in v k. o. Stolovnik znaša 14.— din za 1 m², za stavbno zemljišče v k. o. Senuše pa 6.— din za 1 m².

Poleg odškodnine se plačajo tudi stroški za pripravo in opremo zemljišča. Ti stroški so razvidni iz natečajne dokumentacije, ki je na vpogled pri oddelku za gospodarstvo in finance Obs Krško.

Javni natečaj bo v ponedeljek, 6. marca 1972, in sicer v k. o. Rajhenburg ob 8. uri na zemljiškem kompleksu, ki ga tvorijo stavbna zemljišča iz tega natečaja, ob 9. uri v k. o. Stolovnik na parc. št. 209/3 in ob 11. uri v k. o. Senuše na parc. št. 2122/40.

Ponudbe je treba dostaviti do 3. 3. 1972 na naslov Občinska skupščina Krško, oddelek za gospodarstvo in finance, z označbo »Javni natečaj«.

Vse informacije, kakor tudi natečajno dokumentacijo lahko dobijo zainteresirani na oddelku za gospodarstvo in finance Obs Krško, podroben razpis pa bo objavljen tudi pri vseh krajevnih uradih občine Krško.

Številka: 1-464-2/72

Datum: 8. 2. 1972

OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO
oddelek za gospodarstvo
in finance

pridružite se varčevalcem

- zbiramo hranilne vloge in jih obrestujemo od 7,5 do 10 odst.
 - vodimo žiro račune in devizne račune občanov
 - opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
 - dajemo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
 - odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
 - opravljamo vse druge bančne posle.
- Zaupajte nam svoje denarne zadeve! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.
- Vsak varčevalec, ki ima pri svoji banki vloženi vsaj 500 din, je nezgodno zavarovan.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s poslovnimi enotami v KRŠKEM, METLIKI,
NOVEM MESTU in TREBNJEM

SLOVENIJALES-STILLES tovarna stilnega pohištva in notranje opreme SEVNICA

OBJAVLJA
prosta delovna mesta za:

1. LESNOINDUSTRIJSKEGA TEHNIKA za delo v tehničnem sektorju
2. EKONOMSKEGA TEHNIKA za delo v računovodskem sektorju
3. KURJAČA

POGOJI:

- pod 1. najmanj 3 leta delovnih izkušenj iz področja tehnologije serijske proizvodnje pohištva. Stanovanje je na razpolago
- pod 2. najmanj 3 leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu ali administraciji
- pod 3. najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri delu na visokotlačnih kotlih

Kandidati naj svoje vloge pošljejo na naslov podjetja v 15 dneh po objavi.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

Otroški dodatek v novem znesku se izplačuje takoj

Skupščina SR Slovenije je na sejah pristojnih zborov dne 10. 2. in 11. 2. 1972 sprejela zakon o določitvi premoženjskega cenzusa kot pogoja za pravico do otroškega dodatka in višine otroškega dodatka v letu 1972. Po tem zakonu znaša osnovni otroški dodatek za enega otroka 85 din in za vsakega naslednjega otroka po 115 din mesečno ter višji otroški dodatek za enega otroka 140 din in za vsakega naslednjega otroka po 180 din mesečno, kar je odvisno od celotnega dohodka gospodinjstva v letu 1971.

Komunalni zavodi za socialno zavarovanje bodo opravili preizkus upravičenosti do otroškega dodatka sedanjih prejemnikov otroškega dodatka na podlagi njihovih zahtevkov in predloženih dokazil („Izjava“ za leto 1972), ki jih morajo prejemniki predložiti do 20. 3. 1972. Ne glede na rok za predložitev izjave pa bodo izplačevalci otroškega dodatka, to so: delovne organizacije, komunalni zavodi za socialno zavarovanje in komunalni zavodi za zaposlovanje, za upokojeince pa služba skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, takoj izplačali sedanjim prejemnikom otroškega dodatka ustrezno razliko v znesku po prejšnjem in sedanjem zakonu za čas od 1. 1. 1972 do 31. 3. 1972.

Razliko do novega višjega zneska bodo izplačali tistim prejemnikom, ki jim je bila v letu 1971 priznana pravica do izrednega otroškega dodatka, vsem ostalim prejemnikom pa bodo izplačali ustrezno razliko do novega osnovnega zneska. Za čas od 1. 4. 1972 dalje se bodo izplačevalci novi zneski otroškega dodatka po istem kriteriju, kot je bila izplačana razlika do 31. 3. 1972 ob pogoju, da je prejemnik otroškega dodatka v roku do 20. 3. 1972 predložil „Izjavo“. Podatek o pravočasni vložitvi „Izjave“ bodo izplačevalcem otroškega dodatka sporočili komunalni zavodi.

Izplačevalci otroškega dodatka naj upravičencem čimprej izplačajo otroški dodatek po novem zakonu.

REPUBLIŠKA SKUPNOST
OTROŠKEGA VARSTVA

metalka

LJUBLJANA, Dalmatinova ulica 2

RAZPISUJE
prosta delovna mesta v prodajalni

METLIKA

Cesta bratstva in enotnosti 78

— **ODELKOVOĐJA**
(eno delovno mesto)

— **PRODAJALEC**
(eno delovno mesto)

POGOJI:

- za odelkovodjo: visokokvalificirani trgovski delavec z najmanj triletno prakso ali kvalificirani prodajalec tehnično železninarske stroke z najmanj triletno prakso
- za prodajalca: kvalificirani prodajalec tehnično železninarske stroke

Ponudbe izvolite poslati kadrovskemu oddelku METALKE, Ljubljana, Dalmatinova ul. 2, najkasneje do 29. februarja 1972.

»TRANSPORT«, Krško

objavlja prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE
— **FAKTURISTKE**

Poleg splošnih pogojev za to delovno mesto se zahteva srednja administrativna šola. Prednost imajo kandidatke s prakso in obvladanjem stenografije.

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Objava velja do zasedbe.

Prijave pošljite na upravo podjetja »Transport«, Krško.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA, Novo mesto

vabi k sodelovanju večje število novih sodelavcev.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

1. dva referenta za strojno knjiženje

s srednjo šolsko izobrazbo in dvema letoma prakse. Prednost imajo kandidati z opravljenim izpitom za strojno knjiženje na knjigovodskem stroju ASCOTA.

2. več referentov

s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri in dvema letoma prakse. Poskusna doba traja dva meseca.

Prijave je treba poslati v roku 15 dni od objave Komisiji za delovna razmerja pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto.

INVALIDSKE DELAVNICE Brestanica

razpisuje
JAVNO LICITACIJO za prodajo

**poltovornega avtomobila
ZASTAVA FIAT 615,
v voznem stanju**

Licitacija bo v ponedeljek, 21. februarja, v prostorih podjetja v Brestanici. Za družbeni sektor bo licitacija od 8. do 9. ure, od 9. ure dalje pa za zasebni sektor. Podrobne informacije dobite po tel. št. (068) 71-126.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 18. februarja - Draga Sobota, 19. februarja - Miro Nedelja, 20. februarja - Leon Ponedeljek, 21. februarja - Irena Torok, 22. februarja - Marjeta Sreda, 23. februarja - Marta Cetrtek, 24. februarja - Matija

KINIO

BREŽICE: 18. in 19. februarja amer. barv. film „Bill Kid“; 20. in 21. februarja amer. barv. film „Pobje vs in vrni se sam“; 22. in 23. februarja amer. barvni film „Kako se rešuje zakonska zveza“; BREŠTANICA: 19. in 20. februarja franc. film „Barčica po morju plava“; CRNOMELJ: 18. februarja amer. film „Tarzan zmaguje“; 20. februarja amer. barvni film „Pistoje 7 veličastnih“; 23. februarja amer. barv. film „Mostobran“.

KOSTANJEVICA: 20. februarja franc. barvni film „Nezvesta žena“; KRŠKO: 19. in 20. februarja ital. barvni film „Žene vladajo“; 23. februarja amer. barv. film „Na obali reke“; METLIKA: Od 18. do 20. februarja ital.-španski barv. film „Dolgi dnevi maščevanja“; Od 18. do 20. februarja angleški film „Noč nad mestom“; 23. in 24. februarja amer. barvni film „Ženska z dna morja“; MRNA: 19. in 20. februarja franc. barv. film „Cervantes“; NOVO MESTO: Od 18. do 21. februarja ameriški barvni film „Samson in Dalila“; 23. in 24. februarja amer. barv. film „Ljubil sem hiپی deklo“; Od 25. do 27. februarja ital. barv. film „Pustolovščine Alibabi“; Od 25. do 27. februarja ital. barvni film „Tovarišica Petra Grče“; - POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 18. do 22. februarja amer. barvni film „Django strelja prvi“; SEVNICA: 19. in 20. februarja amer. film „Sin revolvera“; TREBNJE: 19. in 20. februarja ameriški barvni svetovni film „Doktor Živago“; 23. februarja nemški barvni kriminalni film „Dolgi prsti“.

V PETEK, 11. februarja, mi je nekdo pomotoma zamenjal črno aktovko na avtobusu Novo mesto-Kočevje. Prosim, da mi jo vrne in pride po svojo na avtobusno postajo v Novem mestu od 7. ure do 13.30. Sprevodnik Slavko Ščurk.
PRI BLOKIH na Zagrebški cesti v Novem mestu je bil 13. februarja letos ukraden črno-rjav lovski pes „Tarzan“. Prosim, da ga takoj vrnete. Prosim tovariše lovce, če kaj vedo, da obveste LD ali pa postajo milice. Podpolkovnik Stanko Goljuč.
UPOKOJENEC, skromen, pošten, trezen, išče mesta za svojo oskrbo, eventualno za skupno gospodinstvo. Ponudbe pod „Osamljenik“.
IZGUBIL se je lovski pes istrijanec, belo-rjave barve, sredi čela ima rjavo piko. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi Lovski družini, Brusnice 18.
V CETRTEK, 10. FEBRUARJA zvečer sem od naselja Nad mlino do Ulice Mirana Jarca izgubila kuno zlatice - svetlo rjave barve. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na upravo lista (285/72).
ODDAM v najem gostinski lokal na prometni točki v okolici Krškega. Ponudbe pod šifro „Ugodna cena“.
POROČNI PRSTANI! - Poročni prstan, ki vam ga ob izdelavi zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani, bo trajen spomin na sklenitev vaše zakonske zveze! - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALE
Ob bridki in nenadomestljivi izgubi naše ljube mame in stare mame
ROZALIJE RANGUS
iz Dol. Vrhpolja
pri Šentjerneju
se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, ji darovali vence in cvetje, z nami sočustvovali in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo ISKRJI-Šentjerneji in Zavodu za avtomatizacijo iz Ljubljane za darovane vence, ZB Šentjerneji, tov. Alojzu Škrbecu za ganljivi govor in gospodu župniku za opravljeni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili v tako lepem številu ter sočustvovali z nami.
Zalujoči: sinovi Tone, Jože, Vincenc, Franc, Ignac z družinami, hčerki Zalka in Mimi z družinami, vnuki in vnučkinje ter drugo sorodstvo
Ob tragični, nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica
JANEZA OBERSTARJA
šoferja iz Grčaric
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh najtežjih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami ali nam kako drugače pomagali. Posebna zahvala vodstvu in kolektivni podjetja AVTO Kočevje, ZSAM Kočevje, družbeno-političnim organizacijam iz Ribnice in Grčaric ter gasilskim organizacijam za darovane vence in pomoč pri organizaciji pogreba, godbi iz Kočevja in pevecem iz Dolenje vasi. Iskrena zahvala tudi vsem govornikom za tople poslovilne besede pred domačo hišo in ob grobu, vsem vaščanom in drugim, ki so pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Zalujoči: žena Marija, otroka Irena in Stojan, brat in sestre in drugo sorodstvo
Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre, tete in tašče
JULIJANE ŽELEZNIK,
roj. ANDROJNA
Vrh pri Boštanju
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali pokojnici vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom, znancom, ki ste nam kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali v času njene bolezni, predvsem Možičevim in Hrovatovim. Hvala Elektru Krško - enoti Sevnica, Lisci - Sevnica, pošti Globoko, kolektivno rudnika Globoko za vence in cvetje in za številno udeležbo. Posebna zahvala Jožetu Marolt, Rozki Lisec ter Mariji Lesar, ki so nam pomagale v najtežji uri. Hvala duhovnikom, posebno gospodu kaplanu za poslovilne besede in obred. Še enkrat hvala vsem!
Zalujoči: mož Franc, hčerki Zofi z družino, Milka z družino, Mimi, sinova Jože z družino, Niko z družino, sestre in brat ter drugo sorodstvo

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Marija Sivak, Drago Brezovar, člana Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Anton Zupančič, Valant Filipovič, Alojz Bobnar, Franc Bradač, Anton Fink, Franc Murn, Cveto Cebron, Franc Repar, Ivan Turk, Franc Markovič, Jože Murn, Rudolf Struna, Rajko Kumelj, Jože Smalc, Franc Murn, Jože Berus, Jože Murn, Jože Avguštin, Miha Fabjan, Branko Murn, Alojz Puhar, Božo Miklič, Ivan Fink, Miha Gorše, Ignac Koncilija, Anton Novina, Jože Nose, Amalija Gorše, Fejzo Alagič in Martin Furlan, člani Gozdnega obrata, Podturn; Olga Jakelj in Karel Lužar, člana Iskre, Novo mesto; Jože Rotar, član Gorjancev, Straža; Marija Koradin, Martin Kozjan, Florjan Šiška, Milan Teropišič, Slavka Mrkšič, Alojz Blažič, Anton Novak, Anica Šuštaršič, Ivan Močnik, Minka Perc, Majda Arko, Magda Zupančič, Jožeta Mišjak, Janez Počrvina in Janez Keštelc, člani Novoteksa, Novo mesto; Anton Radovan, Alojz Muhlič, Ivan Bobič in Rudolf Zagar, člani IMV Novo mesto; Anton Fevec, član Iskre, Novo mesto; Jože Kralj, upokojenec iz Novega mesta; Rudi Stimfelj, kmet iz Šmarjeških Toplic; Vlado Drenovec, Martina Bračko, Sonja Vaš in Aleksander Vaš, člani Pionirja, Novo mesto; Anton Rodič, kmet iz Sela; Albin Bobič, član pošte Šmarješke Toplice; Dragica Sodič, gospodinja iz Novega mesta.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

STAREJŠO GOSPO ali upokojenko iščem za varstvo dveh otrok. Hrana in stanovanje preskrbljena, plača dobra. Majda Lah, Klanec 13, Komenda.
VAJENKA s končano osemletko za cvetličarsko-vrtnarsko stroko sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši brezplačno. Niko Pavlin, Janževa 18, Ljubljana.
TAKOJ ZAPOSILIVA (ali po dogovoru) polkvalificirano ali kvalificirano kuharico za manjšo gostilno. Plača dobra. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Ostalo po dogovoru. Javite se na naslov: Černivec, Titov trg 18, Kranj.
TAKOJ SPREJMEM krojaškega vajenca in pomočnika. Stanovanje preskrbljeno, hrana po dogovoru. „Moško in žensko krojaštvo“, Ljubljana, Dolenjska c. 68.
TAKOJ ZAPOSILIM zidarje, priučene zidarje ter delavce. Možna priučitev. Stanovanje samsko, plača dobra, ostalo po dogovoru. Alojz Škrjinar, Topniška 28, Ljubljana.
DRUŽINA (4 osebe) išče gospodinjko pomočnico. Na mesec 45.000 lir ali 90.000 S-din. Svoj točni naslov in podatke o starosti pošljite na naslov: Dott. Sesto Rubino, Via Del Crocifisso 2, LUCCA 55100, Italia.
FANTA IN DEKLE za pomoč pri vrtnarskem delu sprejemam takoj. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Plača po dogovoru. Adamičeva 28, Novo mesto.
MIZARSKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejemam takoj. Plačam dobro. Mizarstvo Jože Bobič, Gotna vas 7, Novo mesto.
TAKOJ ZAPOSILIM dva pridna fanta na stroji za predelavo hake-lita. Stanovanje zagotovljeno. Janez Zalete, Stanežiče 22, Ljubljana-Sentvid.

PRODAM PAPIGI skobčevki - par, lahko tudi s kletko. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Herma Vukoslavovič, Novo mesto, Jerebova 8 a.
PRODAM tri kobile (starost 12 in 4 leta ter 19 mesecev) in pulnik za seno. Janez Brulc, Vrhovo 10, Mirna peč.
PRODAM skoraj novo navadno harmoniko po ugodni ceni. Drago Tratnik, Irča vas 42, Novo mesto.
PRODAM 60-litrski kotel za žganjkuho, nov. Vprašajte pri Stanku Zagarju, Stražnji vrh, Crnomelj, v nedeljo, 20. februarja.
UGODNO PRODAM rabljenjo spalnico. Ogled v popoldanskem času. Ljubljana, Pruska 12, Pečlin, tel. 311-602.
PRODAM PLEMENSKO KOBILO! Anton Žura, Mačkovec 5, Otočec ob Krki.
PRODAM ves material za napeljavno kuhinjo, kopalnico, stranišča z novim 140-litrskim enofaznim hidroforom. Ivan Marolt, Dolenjski 18, Gradac v Beli krajini.
PRODAM dobro ohranjen 80-litrski hladilnik. Trdinova cesta 21, Novo mesto.
PRODAM vzdoljiv štedilnik - desni. Bajc, Ravno, Raka.
PRODAM skoraj novo mlatinico z dvema čistiloma in betonsko železo - profil 8 in 9 mm. Stane Kosec, Češča vas 22, Novo mesto.
PRODAM žrebčka, starega 2 leti, ali zamenjam za plemensko kravo. Franc Bartelj, Jablan 37, Mirna peč.
UGODNO PRODAM dobro ohranjen kavč z raztegljivo blazino in dvema predaloma. Naslov v upravi lista.
PRODAM prašiča - 150 kg. Naslov v upravi lista (291/72).
PRODAM električni štedilnik na 4 plošče. Franc Kralj, Lobetova 24, Novo mesto.

OBVESTILA

Ljubemu možu Francu Zagorcu iz Siemlingena v Nemčiji iskreno čestitajo k njegovemu rojstnemu dnevu žena Tončka in vsi, ki ga imajo radi.
Dragima Leopoldu in Ivanki Pavčkovima iz Podgore za 24-letnico poroke želijo vse najboljše sinova Polde in Branko ter hčerke Jana, Jožica, Marica, Anica in Marjetka.

OBVESTILA

IZDELUJEM aluminijasta vho dna vrata in okna, verande, izlozbe, zapiram balkone in delam vse vrste balkonskih ograj in okenskih mrež. Se pripravim! Jože Hrovat, Domžale, Krakovska 25.
ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi letarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52. - Izdelujem tudi ščetke za čiščenje radiatorjev - nov izdelek, ki temeljito očisti rebra radiatorja vsega prahu, ki zadržuje oddajo toplote.
OBVESTILO! Eno dnevne piščančice treh vrst rjave, črne in bele teže, lahko dobite od 12. februarja dalje po ceni 2,50 din. Dobili se bodo vsak petek popoldne in v soboto od 7. do 15. ure. Od 50 kosov naprej pošiljamo tudi po železnici. Naročila sprejemamo na naslov: Avgust Mazi, Borovnica 261 - telefon: 74-628.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega skrbnega moža in ata
JANEZA VRHOVŠKA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje. Posebno smo dolžni zahvaliti dr. Rupniku in zdravstvenemu osebju v Kočevju za požrtvovalno zdravljenje, tov. Oberču za nesebično pomoč v prvih trenutkih žalosti, sorodnikom in duhovniku za poslednje spremljevanje, dobrim sosedom in govornikom za občutene poslovilne besede. Najlepša hvala vsem, ki ste počastili pokojnikov spomin.
Kočevje, januarja 1972
Zalujoči: žena Franciška, sinovi Janez, Franc in Rudi z družinami

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega najdražjega brata in strica
FRANCETA GLAVANA
iz Dobrnja
sem preživela težke dneve, ker zaradi bolezni nisem mogla domov. Zato se toliko bolj zahvaljujem vsem, ki ste pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Iskrena hvala Zvezi borcev in pošti Trebnje ter Dobrnju, hvala tudi tovarišu Pleskoviču in godbi iz Trebnjega.
Zalujoča sestra Olga z družino - iz Zahodne Nemčije

ZAHVALE

Po dolgotrajni in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric
JANEZ HROVAT
Reber 28, Žužemberk
Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, prijateljem in znancom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in z nami sočustvovali. Posebna hvala GD Reber, CP Novo mesto, TVP Novoles-Straža, sodelavkam zabojarne, družini Kramaršič iz Dol. Straže za podarjene vence in gospodu župniku za spremstvo in poslovilne besede ob odprtju grobu. Iskrena hvala tudi tovarni Iskra-Zužemberk za podarjeni denar in vsem, ki so nam izrekli sožalje.
Zalujoči: žena Katarina, hčerka Tina z družino, Štefka z možem, Marija, Ivanka, sinovi Jože, Valdi, Stefan, brat Lojze z družino in drugo sorodstvo

STANOVANJA

MLAD ZAKONSKI PAR išče sobo v Kočevju za nedoločen čas. Ostalo po dogovoru. Interesenti naj se javijo na naslov: Metod Piškur, Šelškova 32, Kočevje.
IŠČEM sestanovalko v opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (274/72).
ZAKONSKI PAR brez otrok išče sobo in kuhinjo ali sobo s kopalnico v Novem mestu - center, Mestne njive ali Bršlin. Anton Umek, Mestne njive, blok 11, Novo mesto.
ODDAMO enosobno stanovanje v Vavti vasi. Pogoj predplačila 10.000 din. Vprašajte pri Vinku Rleku, Vavta vas 42, Straža.

Motorna vozila

PRODAM osebni avto AMI 8, letnik 1971. Ogled vsak dan popoldne pri Beletu, Zabja vas 16, Novo mesto.
PRODAM tovorni avto „Mercedes“ 312, kipar, letnik 1953, prevoženih 8.000 km po generalni, cena ugodna. Naslov v upravi lista (152/72).

PRODAM

PRODAM dvobrazdni obračalni traktorski plug. Franc Toni, Mavčiče 55, Kranj.
PRODAM 2 nova polkavca z mizo, eno samsko sobo in drugo različno pohištvo. Dr. Anton Hudopik, Brežice.

KUPIM

KUPIM visoko tehtnico (na štango). Jože Kic, Škofjan 19.

POSEST

PRODAM VINOGRAD na Bočju, možen dostop z avtomobilom. Ogled vsako soboto in nedeljo pri Heleni Jurica, Sajevce 8 pri Kostanjevici.
PRODAM VINOGRAD v začetku Gradovca, primeren tudi za vikend. Lep razgled. Ogled ob nedeljah. Avgust Škufca, Mačkovec 17, Dvor.
PRODAM HISO v centru Novega mesta. Spodnji prostori primerni za obrt. Naslov v upravi lista (304/72).
NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU prodam visokopratično hišo; poleg stanovanja prostori za obrt ali lokal, gospodarsko postopje, ob cesti 1,50 ha zemlje; voda, elektrika v hiši, 2 minuti do železniške postaje, 6 km do Novega mesta. Za zdomec ugodno. Naslov v upravi lista (277/72).
PRODAM hišico, primerno za vikend, v Trepčji vasi. Elektrika in vodnjak. Vprašati v Sadini vasi 15.
POZIVAM TOVARISE, ki so 6. februarja 1972 ponudili vdri v hišo na Vrtači 12 in prišli z avtom NM 94-09, da najkasneje do 29. februarja 1972 poravnajo škodo. Franc Dergane, Semčje 3.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi našega očeta, strica, deda
IGNACA KEBRA
iz Gomile pri Sentjanžu na Dolenjskem
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in nam izrazili sožalje. Zahvala vaščanom za nesebično pomoč. Posebna zahvala OK ZK Sevnica, družbeno-političnim organizacijam in društvom iz Sentjanža in Krmeja za organizacijo pogreba, radežki godbi za žalostinke, kakor tudi govornikom za izrečene poslovilne besede.
Zalujoči: sinovi Ignac, Janez, Stanko, hčerke Marija, Fani, Silva z družinami in drugo sorodstvo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Anica Belak iz Samobora - Mijo; Mira Kovačič iz Pišec - dekljico; Barica Bašič iz Koritna - Jožeta; Božena Šepetavc iz Dobove - Dejana; Marija Junter iz Boštanja - Mojco; Terezija Merlin iz Vel. Podloga - Alojza; Terezija Planinc iz Pesja - Damjana; Alojzija Pavlin iz Globokega - dečka; Kristina Setine iz Sentlenarta - Valentina; Sonja Stopar iz Krške vasi - Aleša; Milena Zorič iz Sutne - Melito. - Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Mara Ribar je dobila poškodbe po glavi, ko jo je povozil vlak; Franc Sutar si je pri smučanju zlomil desno nogo; Ana Blatnik je padla na dvorišču in si poškodovala glavo; Marija Bon je padla na cesti in si poškodovala desno roko; Vida Brili je padla na poti in si poškodovala desno koleno; Franc Mlakar je padel v sobi in si poškodoval levo roko.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Mirjana Varlec, stara 6 mesecev, iz Kraljevca na Sutli; Marija Blažinčič, gospodinja iz Stare vasi, 70 let; Miško Jakovina, kmet iz Laduča, 68 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Gabrijel iz Starega trga - Ivana, Fanika Gorše iz Šentjerneja - Marka, Edita Malik iz Ljubljane - Barbaro, Darinka Ribič iz Metlike - Martino, Režka Tofnik iz Dragomlje vasi - Roberta, Nada Mišjak iz Regečev vasi - Majo, Tončka Bele iz Stranske vasi - Bojana, Marija Lekan iz Irče vasi - Ignaca, Jožica Janežič iz Puščave - Damjana, Draga Suljada iz Zaloke

NEDELJA, 20. FEBRUARJA:

10.30 - Reklame in oglasi - Pravila prehrana zdravega in bolnega človeka - Po domače z ansambлом Maska Kumra - Kmetijski nasveti - Nekaj minut za pop glasbo - Kakšni so konjčki naših občanov - Za vsakogar nekaj - KOPITARNA (težave in perspektive najstarejšega sevnškega podjetja) - 12.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 1. del 13.30 Zaključek oddaje.

RADIO SEVNICA

16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače in paragraf - Pa darila starih hitov - Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moramo in kam moremo (mladinska oddaja) - 20 minut za pop glasbo - 18.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 23. FEBRUARJA:

16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače in paragraf - Pa darila starih hitov - Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moramo in kam moremo (mladinska oddaja) - 20 minut za pop glasbo - 18.00 Zaključek oddaje.

REJCI PERUTNINE!

Obveščamo vas, da lahko dobite vsak tork in sredo od 6. do 12. ure v valinici v Naklem pri Kranju
ENODNEVNE PISCANCE LEHOREN TER RJAVE IN ČRNE PASMJE.
Lahko dobite tudi same jarečke, za katere jamčimo 95 % zanesljivost spola. Pisčance pošiljamo tudi po železnici. Prednaročila sprejemamo na naslov: Valinica Naklo ali pa na telefon št. 044-72-826.
KZ NAKLO

Krojaško podjetje Trebnje

sprejme
VEČJE ŠTEVILO KVALIFICIRANIH DELAVCEV
Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeko, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Šmerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živic.
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilčec, Jožica Tepepy, Ivan Zoran in Alfred Železnik. - Tehnični urednik: Marjan Moškon.
IZHAJA vsak četrtek - 1300000 številka 1 dinar - Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 180 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev ozirom 30 DM (ali ustrezen druga valuta, v vrednosti 6 ZDA dolarjev) - Devizni račun: 521-520-1-32000-10-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm ozirom 10 cicerov) 33 din. 1 cm na določeni strani 45 din. 1 cm na prvi, srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971. - Za oglase odgovarja Mirko Vesel.
TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 88001 Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (064) 21-227 - Nenarodnih rokopisov in fotografij ne vračamo - Tiaka tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00 – Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00

PETEK, 18. februarja: 8.10 Glasbena matineja – 9.35 Od melodije do melodije – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Franko Tusek: Raba in okraja vrtnic – 12.40 Z domačimi godci in ansambli – 13.30 Priporočajo vam... – 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.35 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Clovek in zdravje – 18.15 „Signali“ – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute s štiri – 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi godbniki – 20.30 „Tops-pops 13“ – 21.15 Oddaja o morju in pomorskih – 22.15 Besede in zvoki z logov domačin

SOBOTA, 19. februarja: 8.10 Glasbena matineja – 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Drago Cmok: Kako kombinat Sentjur sodeluje s kmeti – 12.40 Po domače – 13.30 Priporočajo vam... – 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Gremo v kino – 18.15 Iz operetnega sveta – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka – 20.00 Spoznavajmo svet in domovino – 22.20 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA, 20. februarja: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! – 8.05 Radijska igra za otroke – Max Kruse: „Mliti mehurčki“ – 9.05 Srečanje v studiju 14 – 10.05 Še pomnite, tovariši... Emil Cesar: Ko je štiri – najsta prišla na štajersko, je padel tudi Kajuh – 10.25 Pesni borbe in dela – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 11.20 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 13.50 Z domačimi ansambli – 14.30 Humoreska tega tedna – M. Goč: Zadnje polno – 15.05 Nedeljsko športno popoldne – 17.30 Radijska igra – Wolfgang Kohlhase in Rita Zimmer: „Riba za štiri“ – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Glasbene razglednice – 20.00 „V nedeljo zvečer“ – 22.20 Melodije za lahko noč

PONEDELJEK, 21. februarja: 8.10 Glasbena matineja – 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Dr. Vilko Masten: Novejša dognanja o črnem palezu vinske trte na Vipavskem – 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru – 13.30 Priporočajo vam... – 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne – 18.15 Lepe melodije – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansambлом „Dobri znanci“ – 20.00 Klopstock in Goethe v romantični glasbeni literaturi – 22.15 Za ljubitelje jazz

TOREK, 22. februarja: 8.10 Operna matineja – 9.35 Slovenske narodne pesni – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Ivan Kraft: Pregled strokovne literature iz kmetijstva v minulem letu – 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli – 14.30 Z ansambлом Silva Stingla – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Popoldanski simfonični koncert – 18.15 V torek na svidenje! – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansambлом Maska Kumra – 20.00 Prodajalna melodij – 22.15 Iz novih del skladatelja Janeza Matičiča

SREDA, 23. februarja: 8.10 Glasbena matineja – 9.25 Melodije iz filmov – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Matija Kovačič: Kmetijske živine naj bo gospodarno – 12.40 Od vasi do vasi – 13.30 Priporočajo vam... – 14.10 Zamajski zbori pojo – 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Jezikovni pogovori – 18.15 Popevke s slovenskih festivalov – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Glasbene razglednice –

20.00 Iz del Richarda Wagnerja – 22.15 S festivalov jazz

ČETRTEK, 24. februarja: 8.10 Operna matineja – 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo – 10.20 Pri vas doma – 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine – 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Franc Praprotnik: Kako naj povečamo pridelko krme na travniku – 12.40 Igrajo pihalne godbe – 13.30 Priporočajo vam... – 14.40 „Enajsta šola“ – 15.30 Glasbeni intermezzo – 16.00 „Vrtljak“ – 17.10 Koncert po željah poslušalcev – 19.00 Lahko noč, otroci! – 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška – 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov – 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Cenetom Vipotnikom – 22.15 Med evropsko avantgardo

PETEK, 25. februarja: 9.30 TV v šoli (Zg) – 11.00 Angleščina (Bgd) – 14.40 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 16.10 Glasbeni pouk (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.45 Tiktak: O zajčku, ki je hotel drsati (Lj) – 18.00 Risanka (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Boj za obstanek – film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 L. Bernstein predstavlja (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) – 21.35 G. Bocaccio: O sokolu (Dekameron) (Lj) – 22.00 Zabavno glasbena oddaja (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SOBOTA, 26. februarja: 9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) – 16.30 Košarka Radnički: Jugoplastika – prenos (Bgd) – v odmoru Propagandna oddaja (Lj) – 18.00 Obzornik (Lj) – 18.15 Štirje tankisti in pes – poljski serijski film (Lj) – 19.10 Mozaik (Lj) – 19.15 Humoristična oddaja (Bgd) – 19.45 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.20 3-2-1 (Lj) – 20.25 Tekmeča – serijski barvni film (Lj) – 21.15 Sanremo: Festival popevk – prenos (EVR-Lj) – 22.30 TV kašpot (Lj) – 22.50 Poročila (Lj)

NEDELJA, 27. februarja: 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.40 Ruščina (Zg) – 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 28. februarja: 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.40 Ruščina (Zg) – 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 29. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

TOREK, 22. februarja: 9.05 Odprta univerza (Bgd) – 9.35 TV v šoli (Zg) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (Lj)

SREDA, 23. februarja: 8.20 TV v šoli (Zg) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.50 Doktor Dolittle – serijski barvni film (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 Po domače z dobrimi znanci (Lj) – 19.00 Mozaik (Lj) – 19.05 Na sedmi stoji (Lj) – 19.30 Naš ekran (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 Tiskovna konferenca (Lj) – 21.35 Rešitev v zadnjem trenutku – barvna oddaja iz cikla Civilizacija (Lj) – 22.25 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 24. februarja: 9.35 TV v šoli (ZG) – 10.30 Nemščina (Zg) – 10.45 Angleščina (Zg) – 11.00 Glasbeni pouk (Bgd) – 14.45 TV v šoli – ponovitev (Zg) – 15.55 Angleščina – ponovitev (Zg) – 16.10 Francoščina (Bgd) – 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) – 17.55 Z. Fabian: Tobija – II. del (Lj) – 18.15 Obzornik (Lj) – 18.30 V avtobusu – serijski film (Lj) – 18.55 Mozaik (Lj) – 19.00 Maksimeter (Bgd) – 19.45 Kratak film (Lj) – 19.50 Cikeak (Lj) – 20.00 TV dnevnik (Lj) – 20.25 3-2-1 (Lj) – 20.35 E. Koš: Mreže – drama TV Zagreb (Lj) – 21.35 Kulturne diagonale (Lj) – 22.20 Poročila (

»Labod« s širokimi krili

Direktor Laboda Zdravko Petan je praznoval 50-letnico življenja in deset let plodnega dela v tovarni, ki se je lepo razvila

Direktor tovarne perila Labod iz Novega mesta, Zdravko Petan je te dni praznoval 50-letnico življenja. Rodil se je v 13-članski družini malega kmeta v Dečnem selu pri Brežicah. Kot sin revnih staršev je na svojih plečih poskusil tegobe kmečkega življenja, ki so bile daleč od zlagane idile, ki jo zna pričarati napačna predstava o življenju na kmetih. Po revoluciji je bil na vodilnih in odgovornih mestih; od 1962 je vodilni mož v tovarni perila Labod, ki je razprostrla svoja krila kar čez dve občini – obrata sta v Novem mestu in v Krškem.

Zdravko Petana lahko štejemo tudi med tiste naše direktorje, ki jih je rodilo in spravilo na površje težko in zahtevno obdobje po revoluciji, prežeto z zapleti administrativnega socializma. Bolje, da pozabimo na tiste težke dni, kajti „novi vek“, ki se je začel z uvajanjem delavskega samoupravljanja, nas postavlja v povsem drug čas.

Zdravko Petan je 1962. prišel v novomeško tovarno perila Labod, ki je bila že v zadnjih dneh. Redki so bili tisti, ki so imeli še kaj upanja, da se bo „težki bolnik“ še kdaj postavil na

noge. S polno mero optimizma, neustavljive sile, z močjo prepričevanja ter z veliko vero v sebe in v ljudi se je Petan lotil trdega gradnje, ob katerem si je že marsikdo prej zlomil zobe.

Po nekajmesečnem vztrajnem delu so se pokazali prvi sadovi. Labod se je začel ozivljati, ljudem se je vrnila vera in samozavest, ki je tudi danes značilna za ljudi Petanovega kova in njegovih sodelavcev.

Trdno stojita dva velika obrata, ki zaposlujeta več sto žensk. Labod jim reže kruh. Zrasla sta kot plod obsežnega prizadevanja vseh, ki se niso hoteli sprijazniti z usodo, ki je hotela biti kruta.

Labod je s svojo proizvodnjo danes med največjimi proizvajalci perila v Jugoslaviji, s proizvodi si je našel mesto po vsej Evropi. Labodove proizvode pozna v številnih deželah sveta. Vse to je zasluga prizadevanja delovnega kolektiva, v mnogem pa tudi direktorja Zdravka Petana, ki je za svoje delo prejel visoko državno priznanje, red dela z zlatim vencem. Čeprav dostikrat pravijo, da en sam človek ne more izpeljati revolucije, pa kaže Petanov primer, da je tudi to mogoče. S. DOKL

Brežiška „Pustna vlada“ je letos kar dvakrat zasedala v Čateških Toplicah in tako zapolnila vrzel, ki je nastala po razpustu parlamenta. Posnetek je s sobotnega zasedanja, kateremu so prisostvovali tudi člani društva brežiških copatarjev. Najzaslužnejšemu copatarju so ob tej priložnosti podelili prehodno copato. Fotografija tedna – nagrada 100 dinarjev. (Foto: M. Jaranović)

DOLENJSKA V ŠIRNEM SVETU

Zakaj IMV v Belgiji?

Bo z novo belgijsko tovarno novomeška Industrija motornih vozil postala največji evropski proizvajalec kamping prikolic?

Za mnoge je skoraj senzacionalno zvenela novica: Industrija motornih vozil Novo mesto bo v Belgiji postavila tovarno za montažo kamping prikolic. Po pogodbi, ki jo je centralni delavski svet že potrdil, bo novomeška tovarna vzela v najem tovarno kovinskega pohištva v mestu Deinze pri Gentu, ki ima razen

pokritih dvoran tudi veliko prostora za odlaganje narejenih prikolic. Zakaj tovarna v Belgiji? Novomeška IMV si je po zahodnoevropskih državah pridobila široko mrežo trgovcev in ustvarila čvrsto organizacijo Adria Caravan, ki zagotavlja dobro prodajo na tujem trgu. V desetih državah ima zdaj že več kot 300 podzastopnikov – trgovcev.

Trg zadnje čase vse bolj zahteva velike prikolicе, mobilne hišice, trdijo odgovorni v novomeški tovarni. Povpraševanje po mobilnih hišicah pomeni možnost za povečanje proizvodnje, toda prevoz prikolic z železnico do prodajnih mest je izredno težaven, ker so potrebna izjemna dovoljenja, tovornina pa je strašno draga. Prevoz po cesti je prav tako izredno drag, potrebno je spremstvo, številna dovoljenja.

Zaradi tega je padla odločitev: proizvodnjo organizirati tako, da bo tovarna prikolicе izvažala v delih. Za Belgijo so se odločili zato, ker leži sredi področja kupcev velikih prikolic in ker nudijo oblasti posebne olajšave. Olajšave je tudi izvoz iz Belgije v vse države skupnega trga. Generalni direktor Jurij Levničnik je mnenja: „Nova tovarna v Belgiji nam bo omogočila novih 10.000 prikolic proizvodnje!“

J. SPLICAL

Šah na slepo

Tekmovali bodo pionirji

Pionirski šahovski turnir „Na slepo“ bodo v kratkem organizirali v Kočevju. To bo tak turnir, da bodo pionirji igrali šah brez šahovskih desk in figur, se pravi: na slepo.

Organizatorja tega turnirja učitelj Iveta Staniča smo vprašali, če je bil doslej sploh že kje organiziran podoban turnir. Povedal je:

– Po mojem bo to prvi tak turnir pri nas doma in verjetno tudi v svetu. Vsaj jaz še nisem slišal ali bral, da bi kje izvedli kaj takega. Seveda pa sem že slišal za simultanke na slepo in dvoboje na slepo.

Na turnirju bo nastopilo najmanj 8 pionirjev, lahko pa tudi več. Na vaje za turnir prihaja 12 pionirjev-šahistov, vendar jih doslej le 8 dobro obvlada igranje na slepo. Upajo, da se bo takega igranja do začetka turnirja navadilo še nekaj pionirjev.

Kot smo že omenili, bodo na turnirju nastopili le pionirji-šahisti, vendar različnih kategorij. Če bo mogoče, so na turnir pripravljene sprejeti tudi kakšnega starejšega šahista, vendar dvomijo, da bi kdo starejših na tem turnirju sploh hotel nastopiti.

J. P.

Pride Mišo Kovač

Popularni pevec zabavnih melodij Mišo Kovač se bo 23. februarja mudil v Kočevju in v Novem mestu. Skupaj s pevko Tanjo Kokezo bo priredil koncert, ki bo v kočevskem Šekovem domu ob 17. uri, v Novem mestu pa ob 20. uri v Domu JLA. V obeh krajih so vstopnice v predprodaji.

NEDELJO ODPRTO

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

DOLENJKA

UKRADEL DINAMO

V ponedeljek je na novomeški postaji milice Ištvan Juhas iz Novega mesta prijavil, da mu je ponoči nekdo ukradel dinamo iz osebnega avtomobila z reško registracijo. Tako ga je oškodoval za 300 dinarjev. Avto je imel parkirani v Jerebovi ulici, kjer tudi stanuje.

Srna se je zataknila v grlu

Na črno ustreljena srna s puško domače izdelave strelca – Stanislav in Jože Kotar

Divji lovci so navadno prepričani, da lahko brezskrbno ropajo po gozdovih. Zadnje čase se je krivolov celo razmahnil, zato so tudi lovci poostri nadzor v gozdovih.

Pred dnevi so ujeli na limanice brata Stanislava (20 let) in Jožeta (18 let) Kotarja iz Hrušice 33. V gozdu Srebotnik med Velikim Slatnikom in Hrušico sta 7. februarja s

puško domače izdelave ustrelili srno. Kajpak nista lovca in tudi puško nimata orožne lista.

Lovci lovke družine Gorjanci, ki so ju dobili, so doma našli še kos srninega mesa, tako da divja lovca svojega nečednega dejanja nikoli ni mogla utajiti.

Bržkone ni odveč opomniti, da krivolov lahko hudo nevarna zadeva: to velja še posebej v takih primerih, ko gredo roparji v gozde orožjem domače izdelave, ki lahko poškoduje tudi strelca, ne samo njegov cilj. Razen tega je škoda, ki utrepe krivici, navadno znatno večja od koristi, ki jo pridobe z ustreljenimi živaljo. Tudi te strele „na črno“ zdaj v rokah javni tožilec.

Drugo mesto za Pojetovo

Na prvem letošnjem kriteriju venskih metalcev je Novi Gorci Dolenjsko zastopala nadarjena atletinja iz Kočevja Marija Poje. Marija se je najboljši odrezala v svoji najboljši priljubljeni disciplini – metu kroga, kjer je z metom 10,51 m zasedla drugo mesto. Manj uspešna pa ni bila v disku, kjer je orodje zalučala 25,91 m in zasedla peto mesto.

TREBNJE – Strokovno vodstvo nad odbojkarji Trebnjega je prejel znani odbojkarji delavec Jože Balaž iz Ljubljane. Trebnjanci se marljivo pripravljajo na začetek prvenstva republiški ligi. (S. I.)

V Celje po odličja?

V soboto in nedeljo bo na republiški atletski dvoranski prvenstvu v Celju potovalo precej številno zastopstvo iz Dolenjske. Nastopilo bo 8 atletov iz Novega mesta, trije iz Crnomlja, nekaj pa jih bo tudi iz Kočevja. Dolenjci niso brez možnosti, da osvojijo tudi kakšno odličje, saj so se preko zime marljivo pripravljali.

Imamo aktiv mladih novinarjev

Na ustanovnem sestanku aktiva mladih novinarjev, ki je bil v Novem mestu 12. februarja, se je zbralo okoli 20 predsednikov vaških mladinskih aktivov ter predstavniki novomeške mladine. Po izvolitvi se je novi odbor zadal prve naloge, o katerih pa bomo pisali kdaj drugič. V odboru so: predsednik Janez Pezelj ter člani Ivan Kuljaj, Ivica Jakše, Nataša Zavornik, Stanka Robida, Marinka Jan in Drago Rustja. J. P.

Torbica izginila s pulta

Po zaslugi metliških miličnikov je Nevenka svojih 1860 din še isti dan dobila nazaj

Prve dni februarja je trgovska pomočnica Nevenka Ambrožič, doma iz Berezce vasi, obiskala kolegico v metliški zelenjavni trgovini. Ker so bile v lokalu stranke in ni bilo časa za pomenek, je Nevenka torbico s 1860 dinarji in dokumenti položila na prodajno mizo, sama pa gledala skozi izlozbeno okno. Ko so stranke odšle, je ugotovila da torbice ni. Vsa prestrašena je krajo prijavila postaji milice.

bico z vsem denarjem nazaj. Torbico je odnesla P. K. iz Metlike, ki se nedavno tega priselila v mesto. Nevenkina izkušnja pa je tudi varila rilo, da je torbice z denarjem bolje držati v rokah.

MOPED DOBIL NOGE

V ponedeljek zvečer so Matu Križiču iz Radgoveca pri Novem mestu ukradli moped, ki ga je pustil pri hotelom Kandija. Za tatom pobegne dujejo.

Direktor Zdravko Petan (na desni) razlaga svoje načrte predsedniku novomeške občine Franciju Kuharju

KRVAVA ZGODBA

Kljub mrzli noči mi je bilo toplo pri sre. Končno je le dovolila, da pridem zvečer k njej. Čakala me je pri oknu in ni bilo težav. V postelji mi je obljubila, da me bo naslednje jutro predstavila mami in svojemu starejšemu bratu. Ni vedela, da se z bratom dobro pozna. Še preveč! Trikrat sva se že stepala in med nama je bila še vedno izkopana bojna sekira. Upal sem, da se bo moral potolažiti, ko bo seznanjen z dejstvi.

Končno sva v objemu zapala.

Zjutraj so me prebudili glasovi pod oknom. Bili so tihi in skrivnostni. Ona je še spala, zato sem tem lažje vlekel na uho.

„Tako, ko pride ven, ga bomo zgrabili. Potem ga bo Francelj pošteno počil po butici...“

„Ne,“ se je oglašil drugi glas. „Jaz bi mu najprej zaprl gobec, šele potem bi ga. Sicer pa, če nas bo videl, ne bo hotel ven, notri ga pa ne moremo.“

„Jaz ga bom spravil ven, ker se še najbolj pozna. Potem pa opravimo z njim. In to najhitreje! Če se bo preveč drl, bo čula sestra in sosedje, potem pa imaš hu-

„šnopsa“, četiri pa se je igral z nožem. Komaj sem si oblekel hlače. Slišal sem, da je napad najboljša obramba, toda praktično tega še nisem pre-

kušal. Čepel sem ob oknu in čakal na priložnost.

Odvrgli so čike, še enkrat potegnili iz steklenice in staknili glave v zadnji posvet pred akcijo.

Zdaj! Odprl sem okno, pristal nekaj korakov od četvorice in se spustil v beg. Moja taktika jih je tako presenetila, da se niso utegnili takoj spustiti za mano. Kljub prednosti se med tekom za življenje ali smrt nisem upal ozreti.

Zvečer je gospodinja, pri kateri sem stanoval, morala poklicati zdravnika. Ugotov-

vil je živčni šok, toda kljub „zasliševanju“ mu nisem povedal, kaj me je tako prizadelo. Še vedno sem jo ljubil.

Čez dva tedna sva se slučajno srečala na ulici. Hotel

sem se ji skriti, toda bil sem prepozen. Držala me je za roko in mi glasno očitala nezvestobo, nesramnost in še kopico nečednih stvari. Ko sem ji v lastno obrambo začel pripovedovati o hudobnih naklepih njenega brata in njegove družine, mi je sedaj že nekoliko bolj nežno „zagostolela“:

„Tepček strahopetni Res je, da sem bratu povedala, da boš zjutraj prišel k nam, toda verjemi mi, da je bil vesel. Ti ne veš, kako te je potreboval. Prašič je bil res velik.“ DURAKOV TOMAŽ